PRICE: 500 RIALS

NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY

بها: ۵۰۰ ریال

نشاط

NESHAT • No. 40 • Vol. 1 • Apr 21,1999 • New Series •

روزنامه جامعه مدنی ایران

• چهار شنبه ۱ اردیبهشت ۱۳۷۸ • ۴ محرم ۱۴۲۰ • دوره جدید • سال اول • شماره ۴۰

بانک کشاورزی

طرح ایران

ویژه زنان

آگهی ویژه

حسین بن علی و جلال الدین رومی

پاکبازی

عاشقانه

صفحه ۶

فرهنگ و اندیشه Culture & Ideas

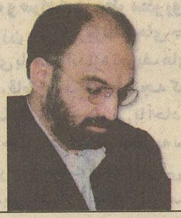

گفت و گوی نشاط

با دبیر اول

سفارت یوگسلاوی

صفحه ۷

بین الملل International

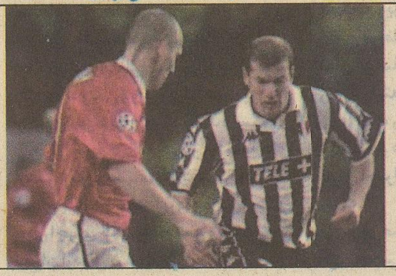

ورزشی Sports

پاکستان

صحنهٔ تظاهرات

اعتراض آمیز مردم شد

همین صفحه

داخلی Domestic

اقتصادی Economic

معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد:

هیأت نظارت مطبوعات با تعطیل روزنامه زن مخالفت کرد

گروه داخلی- معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد در نشست مطبوعاتی با خبرنگاران داخلی و خارجی گفت: «مطبوعات به عنوان رکن توسعه سیاسی برنامه های رئیس جمهور محترم و دستاورد ماندگار انقلاب اسلامی برای ما بسیار مورد توجه هستند».

به گزارش خبرنگار ما شعبان شهیدی با تأکید بر نیازمندی هر فرد و گروه و در هر مقامی به تذکر و ارشاد، در پاسخ به پرسش یکی از خبرنگاران مبنی بر علت حضور نمایندگان سازمان بازرسی کل کشور در معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد افزود: «این موضوع فقط به وزارت ارشاد منحصر نمی شود. بازرسی کل کشور براساس وظیفه ای که دارد می تواند از تمام نهادها و سازمانهای کشور بازرسی کند. در معاونت مطبوعاتی هم حضور این سازمان برای بررسی عملکرد این حوزه از سال ۷۳ تاکنون وجود دارد».

شهیدی درباره اجاره نشریات به افرادی غیر از صاحب امتیاز اصلی نشریه گفت: «انتظار این است که صاحب نشریه آن را اداره و منتشر کند، اگر غیر از این باشد در صورتی که گزارش مستندی داشته باشیم با آن برخورد قانونی می کنیم هرچند تاکنون چندان امکان عملی برای پیگیری این گونه موارد نداشته ایم اما به تدریج در این زمینه هم کارهایی در حال انجام است».

سحرخیز مدیر کل مطبوعات داخلی وزارت ارشاد نیز در توضیح موضوع برخورد با نشریاتی که اجاره داده می شوند گفت: «باید از زاویه حقوقی و قانونی به این موضوع نگاه کرد، زیرا تا دلیل و مدرک نباشد نمی توان کاری کرد. یعنی باید قراردادی وجود داشته باشد و مدیر نشریه هم باحضور خود نشریه را اداره نکند. چنانکه برخی نشریات که به این صورت عمل می کردند یا در حال زمینه سازی برای این کار بودند با آنها صحبت شده و آنها منصرف شدند».

در ادامه نشست، معاون مطبوعاتی وزیر ارشاد درباره عدم درج نام صاحب امتیاز یا مدیر مسئول در برخی نشریات اظهار داشت: «این کار تخلف است و به آنها تذکر مکتوب داده شده است که چنانچه این کار ادامه پیدا کند طبق قانون برخورد خواهد شد».

صفحه ۲

نشاط بررسی می کند

سرنوشت کرباسچی در پرده ابهام

عکس: جمشید بایرامی

گروه داخلی - دیروز قوهٔ قضائیه در اطلاعیه ای اعلام کرد دیوانعالی کشور درخواست بهمن کشاورز وکیل غلامحسین کرباسچی را که طبق ماده ۱۸ آیین دادرسی خواستار بررسی مجدد حکم صادره شده بود رد کرده است و بدین ترتیب غلامحسین کرباسچی باید راهی زندان شود. اما کشاورز به ایرنا گفته است برای رسیدگی مجدد به پرونده کرباسچی در دیوانعالی کشور از آخرین امکان دفاعیه مربوط به استفاده از ضوابط اعاده دادرسی استفاده خواهد کرد. در صورت پذیرش تقاضای یادشده، دادگاه کرباسچی باید مجدداً تشکیل شود تا ابتدا شبهاتی را که وکلای متهم به صلاحیت دادگاه وارد کرده اند، بررسی شود.

سابقهٔ موضوع

ماجرای پرونده قضایی کرباسچی که خواه ناخواه ابعاد سیاسی وسیع آن غیرقابل انکار است، چنان طولانی و فرمایشی شده است که مرور مجدد آن ضروری به نظر می رسد:

صفحه ۲

طرح روز

کوروش قاضی مراد

پیامبر اسلام(ص):

حسن و حسین سروران جوانان بهشتند

در اعتراض به محکومیت بوتو

پاکستان صحنه تظاهرات اعتراض آمیز مردم شد

گروه بین الملل - اسلام آباد - A.F.P: هزاران نفر از حامیان «بی نظیر بوتو»، روز گذشته در اعتراض به رأی دادگاه مبنی بر محکومیت نخست وزیر سابق پاکستان به خیابان ها ریخته و دست به تظاهرات زدند.

به گزارش «A.F.P» از اسلام آباد، در چند شهر بزرگ پاکستان از جمله «لارکانا»، زادگاه «بوتو» چندین مغازه به آتش کشیده شد و مردم با دخالت پلیس، متفرق شدند.

براساس همین گزارش، در شهر بندری «کراچی»، حدود ۳۰ تن از زنان عضو «حزب مردم» پاکستان که «بوتو» رهبری آن را بر عهده دارد، سعی در ممانعت از حرکت اتوبوس ها و قطارهای شهری داشتند که پلیس محلی، مانع از انجام این کار شد.

به گزارش پلیس ایالت «سند» از روز دوشنبه تاکنون، بیش از ۲۰۰ نفر از معترضین دستگیر و روانه زندان شده اند. همچنین در تظاهرات روز گذشته، پلیس با پرتاب گاز اشک آور به داخل جمعیت، باعث متفرق شدن آنها گردید.

گفتنی است که دادگاهی در پاکستان روز جمعه ۱۵ آوریل (۲۶ فروردین) «بی نظیر بوتو» و شوهرش «آصف علی سرداری» را به جرم فساد مالی در دوران حکومت «بوتو» در سال ۱۹۹۶، محکوم به ۵ سال زندان کرده است.

براساس این حکم، «بوتو» و همسرش به پرداخت ۱۶/ ۸ میلیون دلار جزای نقدی و انفصال ابد از مشاغل دولتی محکوم شده اند.

نخست وزیر سابق پاکستان که هم اکنون در «لندن» به سر می برد، پس از دریافت خبر محکومیت خود، اظهار داشت که بنا به خواست مقامات حزب «مردم» (که خود رهبر آن است) بازگشت به پاکستان را به تعویق می اندازد، هرچند که ترجیح می دهد در کشور خود زندانی باشد.

به گفته «بوتو»، حتی حضور او در زندان نیز محرکی قوی برای حرکت های سیاسی مردم پاکستان و رسیدن به هدفی است که به دنبال آن هستند.

مهرماه امسال

نظام سالی - واحدی در دبیرستان ها اجرا می شود

دانش آموزان سال اول دبیرستان سراسر کشور، از آغاز سال تحصیلی ۷۹-۷۸ در نظام سالی - واحدی تحصیل خواهند کرد.

معاون آموزشی وزیر آموزش وپرورش با اعلام این مطلب در جمع خبرنگاران گفت: در نظام سالی - واحدی برخلاف نظام ترمی - واحدی که دانش آموزان نیمی از دروس خود را در مهرماه اخذ می کردند، تمامی دروس در آغاز سال تحصیلی ارائه می شود و به تدریج در طول نه ماه آموزش داده می شود.

به گفته فانی، امتحانات نظام سالی - واحدی در دو نوبت حوالی دی و خرداد هر سال به انجام خواهد رسید.

وی هدف از تقلیل نوبت های امتحانی را اختصاص زمان بیشتر برای تعلیم درس ها ذکر کرد.

به گزارش خبرنگار ما، فانی در بخش دیگری از سخنانش به مشکلات نظام ترمی - واحدی اشاره کرد. وی خستگی و اضطراب دانش آموزان این نظام، کم شدن انس معلمان با دانش آموزان و اجبار به یادگیری مطالب کتاب های درسی در سه ماه به جای نه ماه را از جمله مشکلات دانست.

معاون آموزشی وزیر آموزش وپرورش، ایجاد ساعت های بیکاری در برنامه تحصیلی دانش آموزانی که از یک یا چند درس نمره قبولی را کسب نکرده اند، به عنوان یکی از معضلات نظام ترمی - واحدی یاد کرد.

فانی افزود: براساس پژوهش های جهانی، نظام نیمسالی - واحدی با روحیه دانش آموزان در سنین نوجوانی تناسب ندارد و نوجوانان در این سن به کنترل های بیرونی معلمان و خانواده ها نیازمند هستند.

فانی با اشاره به تقدیم لایحه پیشنهادی تغییر نظام آموزشی کشور به دولت، گفت: در صورت تصویب این لایحه در سال جاری، نظام آموزشی کشور از مهر سال ۸۰ به کلی متحول می شود.

معاون آموزشی وزیر آموزش وپرورش افزود: نظام پیشنهادی شامل دوره شش ساله دبستان، سه ساله راهنمایی و سه ساله دبیرستان است.

وی توجه به آموزش مناطق دوزبانه با ایجاد دوره های اجباری یک ساله پیش دبستانی، ارتقای آموزش عمومی با اجباری کردن آموزش ۹ ساله و توجه به آموزش دختران را از جمله ویژگی های این لایحه ذکر کرد.

برقراری کلاس های تکمیلی برای دانش آموزان قوی و کلاس های جبرانی برای دانش آموزان ضعیف دوره دبیرستان، یکی دیگر از تدابیری است که برای کاهش افت تحصیلی در این لایحه در نظر گرفته شده است.

رزاقی:

سازمان صنفی باید محیط را برای رشد افراد آماده سازد

گروه اقتصادی - گردهمایی فارغ التحصیلان دانشگاه اقتصاد دانشگاه تهران با موضوع توسعه ونقش تشکل های صنفی دیروز در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ما، ابراهیم رزاقی در این جلسه، بااشاره به کاستی های قانون کار و نداشتن مشوق برای کارگران، قانون کار جدید را بدتر از قانون کار قبلی دانست و گفت: کارگر مثل سرباز است اگر سرباز فداکاری نکند پیروزی مهیا نمی شود.

وی افزود: سازمان صنفی می تواند محیطی را به وجود آورد که افراد رشد کنند. آنها همزیستی را بلدند. واحدهای صنفی تک تک هستند، ولی این تک تک ها دارای وجوه مشترک با تشکل های صنفی دیگر هستند. مردم می دانند که چه می خواهند و ابزارهای مناسب خود را دارند. با توجه به این نکات که برخی از آنها آرزو است. زیرا برخی از تشکل های صنفی به صورت اداره ای، اداره می شوند. یک تشکل صنفی نه می تواند موضع گیری اقتصادی و نه اجتماعی کند. اگر موضع گیری کند متلاشی می شود.

۲۰۵۳۱۷۸

یادداشت

حکمرانان و فرصت‌ها

(به بهانهٔ اظهارات اخیر رئیس جمهور آمریکا)

حمیدرضا جلایی پور

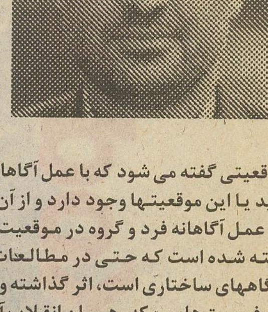

حکمرانان را می توان برحسب دو رویکرد که نسبت به امور جامعه دارند به دو گروه تقسیم کرد. اول رویکردی است که در آن «ساختار»های جامعه در چشم حکمران خیلی تعیین کننده به نظر می رسد و در مقابل نسبت به «فرصت»هایی که ناشی از افعال ارادی افراد یا گروه هاست کم توجه است. ساختار، یعنی مجموعه روابطی که حول یک موضوع در جامعه جاافتاده است و با اراده فردی و جمعی به یکباره تغییر نمی کند و از خود مقاومت نشان می دهد - مانند ساختار خانواده گسترده، یا ساختار سیاسی پدرسالار. رویکرد دوم تنها به ساختار تکیه نمی کند، و در عین اینکه هوس ریشه کنی ناگهانی این ساختارها را درسر نمی پروراند، «فرصت ها» را غنیمت می شمرد و توجه خود را بر آن متمرکز می کند. فرصت ها به موقعیتی گفته می شود که با عمل آگاهانه و صریح افراد یا گروه ها به وجود می آید یا این موقعیتها وجود دارد و از آن استفاده می شود. در این رویکرد نقش عمل آگاهانه فرد و گروه در موقعیت های به دست آمده تا به آنجا جدی گرفته شده است که حتی در مطالعات انقلابها، که معمولاً در تسلط دیدگاههای ساختاری است، اثر گذاشته و کوشش می شود فهم انقلابها را در پناه «فرصت هایی» که رهبران انقلاب آنها را می سازند یا از آن استفاده می کنند، تفسیر کنند. لذا برابر این تقسیم بندی ما دو نوع حکمران داریم. آنانی که در تصمیمات خود هوای «ساخت ها» را بیشتر دارند و گروهی که برعکس هوای «فرصت ها» را. امروزه استفاده به موقع از فرصت ها، یکی از معیارهایی است که برای ارزیابی حکمرانان و رهبران در هدایت امور جامعه درنظر می گیرند. از این رو، با توجه به اهمیت استفاده از فرصت ها باارزش خواهد بود که مروری سریع درباره «استفاده از فرصت ها» در دو دهه گذشته در کشورمان داشته باشیم. پاسخ اجمالی این است که تجربه این دو دهه هم موفقیت و هم ناکامی را در استفاده از فرصتها نشان می دهد. لذا تأکید بر روی زمینه هایی که به موجب آن بتوان روشن کرد که اظهارات اخیر رئیس جمهور آمریکا یک «فرصت» است یا «شعار»، نیز با ارزش خواهد بود.

امام خمینی اولین شخصیتی است که در استفاده از فرصت ها کارآمد بود. او با استفاده به موقع از فرصت ها انقلاب را به پیروزی رساند. این درست است که تا ساختهای جامعه مساعد شرایط انقلابی نباشد (مثلاً ساختار گردش نخبگان از پایین به بالا مسدود باشد، یا یک ایدئولوژی با ساختار انقلابی در میان تحصیلکردگان همه گیر شده باشد، یا ساختار حکومت در هنگامی که اقتدار نسبی دارد تن به اصلاحات ندهد) انقلاب ها ظهور پیدا نمی کند. اما به رغم آمادگی ساختاری تا در هر جنبش انقلابی، رهبری فرصت شناس و صاحب اراده برای استفاده از فرصت ها پا به عرصه نگذارد آن جنبش انقلابی به پیروزی نمی‌رسد. امام خمینی در جریان انقلاب اسلامی از فرصت هایی چون: وفات علی شریعتی، وفات مصطفی خمینی، اعلام سیاست درهای باز حکومت پهلوی، انزجار روشنفکران ایران از حکومت پهلوی، مراسم دینی در مناسبت های عزاداری،...، کارآمدی ویژه ای از خود نشان داد و توانست میلیون ها نفر را علیه حکومت پهلوی بسیج کرده و این حکومت را در میان ناباوری همه ساقط کند.

شهید سیدمحمد بهشتی را باید دومین شخصیت در استفاده از فرصت ها، در دوران استقرار جمهوری اسلامی دانست. استفاده بهینه و به موقع او از فرصت ها، نقش تعیین کننده ای در شکل دهی و تداوم جمهوری اسلامی داشته است. به عنوان نمونه در بحبوحه ای که سؤال از چگونگی شکل نظام سیاسی مطرح بود او در تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی و شکل دهی محتوی آن نقش اساسی داشت. در دوران آزادی تشکل ها در اوایل انقلاب او در تشکیل حزب جمهوری اسلامی، که در اوایل انقلاب وزنهٔ سیاسی مهمی بود، نقش تعیین کننده داشت. در حالی که بخشی از گروه های چپ انقلابی در حال تشکیل سازمان های نظامی (میلیشیا) برای مبارزه با نظام تازه تأسیس جمهوری اسلامی بودند، او با استفاده از از فرصت، بر تأسیس نهادهای انقلابی تأکید کرد و در راه تحقق آنها کوشش کرد. صرفنظر از اینکه چه ارزیابی از این اقدامات داشته باشیم، صراحتاً می توان گفت اگر در روزهای اول انقلاب او از فرصت های ناشی از تشکیل حزب، قانونگذاری و نهادسازی استفاده نمی کرد، شکل گیری جمهوری اسلامی، باوجود مخالفت های داخلی و خارجی که با آن می شد، سرنوشت دیگری پیدا می کرد.

برخلاف نقش تعیین کننده استفاده از فرصت ها در دوران انقلاب و بینانگذاری جمهوری اسلامی، در دوران تثبیت جمهوری اسلامی حکمرانان در استفاده از «فرصت ها» کارنامهٔ قابل تأملی دارند. به عنوان نمونه پس از تسخیر سفارت آمریکا توسط دانشجویان خط امام و اوجگیری جنبش ضد آمریکایی در کشورهای جهان سوم، بهره برداری درستی از آن به عمل نیامد. بعدها وقتی نماینده آمریکا، مک فارلین جهت مذاکره وارد ایران شد، به خاطر توجه مسئولان به احساسات خام جریانات غوغاگرا، روند مذاکرات نیمه کاره قطع شد و موضوع این مذاکره به تبلیغات خیابانی کشیده شد. از آن پس حمایت های آمریکا و کشورهای غربی از عراق (در جنگ با ایران) یک کاسه شد. در واقعهٔ جنگ، پس از فتح خرمشهر در حالی که ایران در اوج اقتدار بود و فرصت برای یک «مذاکره سودمند» با عراق وجود داشت و حتی در زمانی که قوای نظامی جمهوری اسلامی جزیره فاو را در خاک عراق در اختیار داشتند، باز سیاستهای توده گرا امکان استفاده ازفرصت را از محاسبات استراتژیک حکمرانان گرفت و ایران در شرایطی قطعنامه آتش بس (۵۹۸) را پذیرفت که پنج استان مرزی کشور زیرفشار ارتش عراق قرار داشت. پس از جنگ با شروع سیاست های آقای هاشمی (رئیس جمهوری وقت) در جهت بازسازی و اجرای سیاست تعدیل اقتصادی، فضایی مناسب بین المللی فراهم شد. ولی از فرصت ها به درستی استفاده نشد، در همین دوران بود که شدیدترین سیاست های تبلیغی و دشمن ستیزانه را که بیشتر مصرف داخلی داشت، از سرگرفتیم. دوم خرداد فرصت بین المللی برای ایران پیش آورد، خصوصاً زمینه ای شد تا فضای تاریکی که پس از دادگاه میکونوس علیه ایران در صحنه بین المللی به وجود آمده بود، خنثی شود. اگرچه از آن پس گام هایی درجهت رفع تشنج در صحنه بین المللی برداشته شد ولی تاکنون از «فرصت»های به دست آمده استفاده لازم نشده است. گویا، هنوز شعارهای دشمن ستیزانه مصرف داخلی دارد، و حکمرانان بنا ندارند نسبت به فرصتها بیش از این حساس باشند.

بنابر آنچه گفته شد کارنامه همراه با موفقیت و ناکامی در این دو دهه نشان می دهد برای استفاده به موقع از «فرصت ها» باید مکانیزمی باشد که حکمرانان را در تشخیص فرصت ها از غیرفرصت ها یاری دهد. برای این منظور، و به طور مثال برای ارزیابی اظهارات اخیر رئیس جمهوری آمریکا، اول باید نسبت به تأمین «عرصهٔ عمومی نقد» در جامعه حساس بود تا صاحبنظران به دور از نگرانی بتوانند ابعاد مختلف رابطه ایران و آمریکا را مورد بررسی قرار دهند. نه اینکه از قبل جواب این مسأله معلوم باشد و کسی را از ترس تکفیر یارای سخن گفتن نباشد. دوم، راهبردهای سیاست خارجی را باید از بحثها و شعارهایی که مصرف داخلی دارد جدا کرد و فقط آن را تابع منافع ملی دانست. معیار تشخیص منافع ملی هم در گروی زنده بودن همان «عرصهٔ نقد» است. تعیین مصادیق تأمین کننده منافع ملی از پیچیده ترین امور است و بدون کمک «عرصه نقد» میسر نیست. سوم اینکه نظام بین الملل در حال تحول و ژلاتینی است و صاحبان قدرت برتر (اقتصادی، علمی، تکنولوژیکی و نظامی) در شکل دهی این نظام بیش از سایرین نقش دارند. ایران به جای اینکه در این نظام بین المللی در برابر قدرتهای برتر تنها به جنبشهای مردم انگیز داخلی (و در کشورهای اسلامی) اتکا کند، باید موقعیت واقعی خود را در این نظام بین المللی بشناسد و بداند چگونه و در چه موقعیتی می تواند منافع ملی کشور را تأمین کند. زیرا در نظام بین المللی بیش از آنکه اخلاق و ایدئولوژی اثرگذار باشد، نیروی واقعیت (و قدرت) تعیین کننده است. با اینکه از نظر نگارنده مواضع اخیر آمریکاییان از یک «فرصت» برای ایران خبر می دهد با [illegible]

قوه‌قضائیه: کرباسچی به زندان برود

بهمن کشاورز: از فرصت اعاده دادرسی استفاه می کنیم

گروه داخلی – قوهٔ قضائیه دیروز با صدور اطلاعیه ای اعلام کرد: «درخواست بهمن کشاورز وکیل مدافع غلامحسین کرباسچی شهردار سابق تهران مبنی بر اعمال بند ۲ و ۳ ماده ۱۸ از سوی دیوان عالی کشور رد شده است».

به گزارش ایرنا، در این اطلاعیه آمده است: «براساس اعلام دیوانعالی کشور، این موضوع قبلاً در دادسرای دیوانعالی کشور رسیدگی شده و حسب اعلام دادستان کل کشور مردود شده است، لذا دیوانعالی خود را فارغ از رسیدگی دانسته و موجبی برای طرح مجدد آن در این دیوان وجود ندارد».

در همین حال بهمن کشاورز وکیل مدافع کرباسچی گفت: «موضوع ماده ۳۱ با ماده ۱۸ به عنوان دو موضوع متفاوت در قانون مطرح است که مرجع رسیدگی به هر کدام نیز جدا پیش بینی شده است».

وی افزود: «مرجع رسیدگی به درخواست اعمال ماده ۳۱ دادستانی کل کشور و مرجع رسیدگی به درخواست اعمال ماده ۱۸ دیوانعالی کشور است و ظاهراً این دیوان با استناد به مردود اعلام شدن اعمال ماده ۳۱ از سوی دادستان کل کشور، موضوع را بدون ورود در ماهیت پرونده و درخواست اعمال ماده ۱۸، قابل طرح ندانسته است».

کشاورز گفت: «برای رسیدگی مجدد به پرونده کرباسچی در دیوانعالی کشور از آخرین امکان دفاعیه مربوط به استفاده از ضوابط اعاده دادرسی استفاده خواهد کرد».

وی افزود: «با رد اعمال ماده ۱۸ از سوی دیوانعالی کشور امید پذیرش اعاده دادرسی و ورود در ماهیت پرونده از سوی این دیوان بیشتر شده است».

از سوی دیگر یکی از روزنامه های عصر دیروز به نقل از یک مقام آگاه قضایی اعلام کرد: «پرونده کرباسچی برای اجرای حکم به مجتمع ویژه قضایی تهران ارسال شده است».

به گفته این مقام آگاه دادستانی و دیوانعالی کشور با عودت این پرونده به دادگستری، با اعمال ماده ۳۱ و ماده ۱۸ موافقت نکرده اند و پرونده کرباسچی اوایل هفته جاری برای اجرا به مجتمع ویژه قضایی تهران ارسال و در اولین مرحله از اجرای حکم، موضوع ۱۰ سال انفصال از خدمات دولتی نامبرده روز گذشته به وزارت کشور ابلاغ شد.

یک روزنامه انگلیسی زبان چاپ تهران نیز دیروز نوشت: حکم کرباسچی برای اجرا در سه مرحله ابلاغ شده است.

در صورت اجرای حکم صادره، کرباسچی باید برای مدت دو سال به زندان برود.

نشاط بررسی می کند

سرنوشت کرباسچی در پرده ابهام

بقیه از صفحه اول

تنها یک ماه از دوم خرداد ۷۶ گذشته بود که اعلام شد چند شهردار مناطق تهران در چارچوب مبارزه با ثروت های بادآورده دستگیر شده اند. این اقدام برای طرفداران دولت غیرمنتظره بود، زیرا بدون هماهنگی با شهرداری تهران و دولت انجام گرفته بود. همچنین کیفیت بازداشت شهرداران نشان می داد که حرکتی نامتعارف با روند قضایی رسیدگی به ماجرای شهرداری آغاز شده است. بویژه آنکه شهرداران بازداشت شده با هماهنگی دفتر حفاظت اطلاعات که تیمسار نقدی فرماندهی آن را برعهده داشت دستگیر و به زندان های مخصوص این فرماندهی در خیابان وصال شیرازی و چند نقطهٔ دیگر منتقل شدند و مورد آزار و اذیت جسمی و روحی قرار گرفتند. به گفته اصلاح طلبان برخی لایه های محافظه کاران خصومتی دیرینه با کرباسچی و عبدالله نوری دارند و علت اصلی عدم پذیرش اداره نیروی انتظامی توسط عبدالله نوری در دوران وزارت وی نیز همین موضوع بوده است. اما اقدامات دادگستری تهران درباره شهرداری ها به شهرداران مناطق محدود نشد و همان طور که کرباسچی پیش بینی می کرد ماجرا به وی نیز سرایت کرد و باز هم در اقدامی غیرمنتظره، شهردار تهران و یک عضو کابینه بازداشت و روانه زندان شد. حکم بازداشت وی را یک قاضی جوان صادر کرد که به گفته شهرداران بازداشت شدهٔ خود در زندان های وصال حضور می یافت و از آنها بازجویی می کرد. اما هنگام محاکمه کرباسچی وی از این پرونده کنار گذاشته شد و محسنی اژه ای جای وی را گرفت. در اولین جلسه دادگاه، کرباسچی و وکلایش در صلاحیت دادگاه، صلاحیت قاضی محسنی اژه ای و صلاحیت قاضی قبلی تشکیک کردند اما علی رغم آن وارد دفاع از ماهیت اتهامات پرونده شدند. به نظر می رسد آنها به نتیجه و رأی دادگاه خوشبین بودند و تصمیم حزب کارگزاران سازندگی در انتخابات مجلس خبرگان را نیز اصلاح طلبان چپ بر همین فرض بنا می کردند، اما صدور حکم تجدیدنظر دادگاه کرباسچی نشان داد که محافظه کاران همچنان بر مواضع گذشته خود پافشاری می کنند.

دادگاه نقدی نزدیک است

پرونده تیمسار نقدی فرمانده حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی نیز با دادگاه کرباسچی گره خورده است. وی سال گذشته به دنبال شکایت شهرداران مناطق تهران از سوی سازمان قضایی نیروهای مسلح احضار و با قید وثیقه آزاد شد و سپس اعلام شد که وی در نیمه دوم اردیبهشت ماه امسال محاکمه خواهد شد. برخی حقوقدانان معتقدند که رأی دادگاه نقدی می تواند تأثیر مهمی در روند اعاده دادرسی پرونده کرباسچی داشته باشد.

تیمسار نقدی افزون بر درگیرشدن در ماجرای شهرداری با سایر وابستگان علی اکبر هاشمی رفسنجانی نیز چالشهای شدیدی داشته است. سال گذشته به هنگام حمله چند محافظه کار تندرو به عبدالله نوری و عطاالله مهاجرانی در مراسم تشییع پیکر شهدای جنگ ۸ ساله، روزنامه زن خبر داد که تیمسار نقدی نیز در این درگیری شرکت داشته است که به دنبال آن، نقدی از فائزه هاشمی مدیرمسئول این روزنامه به دادگاه مطبوعات شکایت کرد. فائزه هاشمی پس از حضور در دادگاه به هیأت منصفه و قاضی نومیری گفت شاهدی برای اثبات ادعای خود داشته است. وی در جلسه بعدی دادگاه علیزاده طباطبایی دبیر سازمان مبارزه با موادمخدر را به همراه خود به دادگاه آورد و وی شهادت داد که نقدی را در آن روز دیده است. نقدی نیز شاهدان دیگری را به دادگاه آورد اما آنها متناقض شهادت دادند و در نتیجه فائزه هاشمی از این اتهام تبرئه شد، ولی روشن نیست که آیا این حکم نیز در رسیدگی به پرونده نقدی مؤثر خواهد بود یا خیر؟

ریشه این ماجرا کجاست؟

اصلاح طلبان چپ بر این باورند که برخورد قضایی با شهرداری نوعی برخورد سیاسی محافظه کاران با دولت سیدمحمد خاتمی بوده است. آنها استدلال می کنند که اتهامات وارده به دستگاه شهرداری مربوط به دوران ریاست جمهوری ۸ ساله هاشمی رفسنجانی است و اگر محافظه کاران بر برخورد قضائی با شهرداری تأکید دارند چرا در دوران ریاست جمهوری وی پرونده کرباسچی را باز نکردند، اما محافظه کاران می گویند پیش از دوران ریاست جمهوری سیدمحمد خاتمی، رسیدگی به اتهامات کرباسچی در دستور کار قوه قضائیه بوده است.

اما بیشتر اتهامات کرباسچی به قضیهٔ انتخابات مجلس پنجم و ماجرای بحث برانگیز «حساب مدیران» بازمی گردد؛ حسابی که دادگاه استدلال می کرد اموال شهرداری است، اما شهردار تهران می گفت با مجوز وزیر کشور اموال را از تملک شهرداری خارج و به حسابی خصوصی برده است.

اما اهمیت این حساب چیست؟ این حسابی است که کارگزاران سازندگی در انتخابات مجلس پنجم برای تبلیغات نامزدهای انتخاباتی خود هزینه کردند. هزینه‌ای که توانست امکان رقابت تنگاتنگی را با تبلیغات انتخاباتی محافظه کاران فراهم سازد. هنگام اعلام موجودیت کارگزاران سازندگی که ناشی از عدم توافق آنها با محافظه کاران بر سر فهرست مشترک بود، محافظه کاران حمله سختی را به کارگزاران آغاز کردند. اگرچه این اعلام موجودیت که به گروه ۱۶ معروف شد، بیشتر ناشی از مخالفت محافظه کاران با حضور چهره هایی نظیر عبدالله نوری و دو تن از شهرداران مناطق تهران بود، اما به نظر می‌رسید محافظه کاران به طور کلی مایل نیستند در این میدان تنها با کارگزاران هاشمی رفسنجانی رقابت نمایند. آنها مصرانه از اصلاح طلبان چپ بویژه مجمع روحانیون مبارز می خواستند تا در انتخابات حاضر شوند. حتی چهره های متنفذی چون آیت الله محمدرضا مهدوی کنی از گروه های دگراندیش درخواست کردند تا در انتخابات حاضر شوند هرچند شورای نگهبان تنها صلاحیت ۴ نفر را - که مهمترین آنها عزت الله سحابی بود - تأیید کرد.

کارگزاران در دور اول انتخابات موفقیت چشمگیری به دست آوردند که محافظه کاران هرگز آن را پیش بینی نمی کردند. روزنامه رسالت دو روز مانده به آغاز رأی گیری پیش بینی کرده بود کاندیداهای مؤتلفه سی کرسی تهران را به خود اختصاص می دهند که یکی از نشریات اصلاح طلب چپ پس از انتخابات در برخورد با نادرستی محاسبه رسالت نوشت: «محافظه کاران با چرتکه محاسبه کرده بودند».

پس از اعلام نتایج دور اول، محافظه کاران حمله جدیدی را علیه اصلاح طلبان شکل دادند

یک مقام نظامی در آن زمان در یک سخنرانی در یک گردهمایی رسمی تلویحاً دخالت نیروهای نظامی را در عرصه انتخابات به نفع محافظه کاران خواستار شد که مورد انتقاد شدید جناح چپ قرار گرفت و گروه های سیاسی وابسته به محافظه کاران، کارگزاران را لیبرال خواندند.

لیبرال گرچه در لغت نامه ها به معنای آزادی خواه آمده است، اما محافظه کاران تعریف دیگری از آن دارند و آن را نوعی وابستگی فکری، سیاسی و اخلاقی به جهان غرب تلقی می کنند. این تبلیغات باعث شد تا آرای کارگزاران کاهش یابد. گرچه نیمی از شرکت کنندگان تهرانی، در دور دوم انتخابات شرکت نکردند.

مهارت هاشمی رفسنجانی در صفحه شطرنج

گرچه محافظه کاران برای کسب کرسی ریاست جمهوری دغدغه خاطر زیادی نداشتند اما اصطکاک شدید آنها با کارگزاران و خانواده هاشمی رفسنجانی و طرح ناگهانی میرحسین موسوی آنها را به احتیاط واداشت.

بی میلی هاشمی رفسنجانی به پیروزی کاندیدای محافظه کاران علت این احتیاط بود. هاشمی رفسنجانی، عضو برجسته جامعه روحانیت مبارز در جلسه این گروه که برای تعیین کاندیدای ریاست جمهوری تشکیل شده بود به نامزد محافظه کاران تمایلی نداشت. گرچه مخالفتی نیز نکرد، اما خانواده و کارگزارانش هرگز حاضر نشدند با کاندیدای محافظه کاران تفاهم کنند. گرچه محافظه کاران پیام های متعددی برای کارگزاران ارسال کردند. نامزدی سیدمحمد خاتمی باعث شد که سرگردانی کارگزاران به پایان رسد، اما کسانی که بیشتر مایل به حمایت از خاتمی بودند کرباسچی، مهاجرانی و فائزه هاشمی بودند. اما مهارت نمایی هاشمی رفسنجانی که نقطه اوج کدورت محافظه کاران از وی بود، هنگامی بروز کرد که وی در نمازجمعه تهران تقلب در انتخابات را جنایتی بزرگ توصیف کرد. این اظهارات تأیید گفته های طرفداران خاتمی بود که از تقلب سازمان یافته محافظه کاران در انتخابات ریاست جمهوری خبر می دادند.

نقطه ابهام پرونده کرباسچی

با آن که اخبار تأیید نشده‌ای حکایت از آن دارد که رایزنی های هاشمی رفسنجانی در توقف اجرای حکم توسط مقامات عالی نظام نتایجی در برداشته است اما ناظران سیاسی معتقدند در پرونده قضائی کرباسچی یک نقطه تاریک سیاسی وجود دارد که سیاست و قضا را به هم گره زده است و سرنوشت حکم کرباسچی در گرو رفع این گره سیاسی است. پرونده کرباسچی همچنین ارتباط مستقیمی با موقعیت سیاسی هاشمی رفسنجانی در ساخت قدرت دارد که به نظر می رسد محافظه کاران می کوشند تا جایگاه وی را در نظام کاهش دهند.

هیات نظارت مطبوعات با تعطیل روزنامه زن مخالفت کرد

بقیه از صفحه اول

وی درخصوص اقدامات معاونت مطبوعاتی درباره توقیف روزنامه زن گفت: «ما معتقدیم آزادی مطبوعات باید وجود داشته باشد، اما اعتقاد به آزادی بی قید و شرط نداریم، لذا با سهوی قلمداد کردن اقدام روزنامه زن در درج خبر پیام تبریک فرح دیبا، به مدیر مسئول آن تذکر داده ایم. اما دادگاه انقلاب آن را کافی ندانست و با عدم امکان تشکیل جلسه هیأت نظارت برمطبوعات به علت در دسترس نبودن حداقل ۴ عضو مورد نیاز، اتخاذ تصمیم مناسب دراین باره به تأخیر افتاد».

شهیدی با بیان این که پس از اطلاع از توقیف روزنامه زن توسط دادگاه انقلاب نامه ای از این دادگاه مبنی بر منع انتشار روزنامه زن به وزارت ارشاد فرستاده افزود: «در پی تشکیل جلسه هیأت نظارت اکثریت، رأی به عدم جواز تعطیلی روزنامه زن دادند و تصمیم گیری نهایی دراین باره و همچنین در مورد هفته نامه های «آزادی» و «یالثارات» - که مرتکب عمل مشابهی شده بودند - به تهیه گزارش و بررسی دقیق موضوع موکول شد».

وی در پاسخ به خبرنگار کیهان که اصرار بر عمدی بودن عمل روزنامه زن به استناد بخشی از اظهارات فائزه هاشمی داشت و آن را مصداق اقرار «العقلا علی انفسهم» جایزه می دانست، گفت: «من علی رغم فرمایش جنابعالی عادت دارم با هوشیاری و رعایت قانون برخورد و توصیه کنم و بنارا برخوش بینی و برائت می گذارم. ما درباره نشریات به صورت مسالمت آمیز برخورد می کنیم. در این مورد هم باتوجه به سابقه مدیر مسئول روزنامه زن و نماینده بودن ایشان اصل را برسهوی بودن گذاشتیم».

وی در پاسخ به پرسش خبرنگار رسالت که بیانیه اخیر وزارت ارشاد درخصوص روزنامه زن را غیرقانونی عنوان کرد واز عدم برخورد با روزنامه نشاط و ماهنامه کیان انتقاد می کرد، گفت: «درج نامه یک نوجوان در روزنامه نشاط، به رغم نامناسب تشخیص دادن چند جمله از آن، باتوجه به درج مصاحبه بعدی با نویسنده نامه و توضیحات کافی روی آن تمام شده تلقی می شود». وی افزود: «ما هرزمان از وقوع تخلفی مطلع شدیم تذکر قانونی می دهیم و تذکرات ما هم درجات متفاوتی دارد». [illegible]

دادگاه انقلاب نداشت ما گفتیم هر تخلفی باید ابتدا در هیأت نظارت بررسی شود و بعد به دادگاه اعلام شود. همچنین در نامه دادگاه انقلاب چنین تحلیلی شده بود که وزارت ارشاد دادگاه مطبوعاتی را تعطیل کرده است حال آن که ما قوه قضائیه نیستیم که دادگاه راتعطیل کنیم».

شهیدی بر ضرورت احترام به مطبوعات اهل قلم، مخاطبان و خوانندگان آنها تأکید کرد و با انتقاد از افراد و نشریاتی که دیگران را به ضد انقلاب بودن متهم می کنند افزود: «مسئولان و مطبوعات باید تذکر بدهند و ما هم تبعیت می کنیم. اما اینکه هر کسی در هر گوشه کشور بلند شود و چیزی بگوید آیا می توان و باید به آن جواب داد؟ باید انتقادها روشن و مصداق های آن معین باشد. به هر حال ما خود را حامی مطبوعات می دانیم».

وی در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره ادامه کار دادگاه مطبوعات و سرنوشت اعضای محروم شده هیأت منصفه به تشکیل جلسه هیأت نظارت با رئیس دادگستری تهران نیز جلسه کمیسیون ارشاد و هنر مجلس با حضور رازینی، مهاجرانی و قاضی دادگاه مطبوعات تهران اشاره کرد و گفت: «ما استدلال های ۵ عضو هیأت منصفه و قاضی مربوط را شنیدیم ولی به نظر می رسد مشکل تشکیل دادگاه مطبوعات با حضور هیأت منصفه در شرایط کنونی حل نخواهد شد، چرا که قاضی دادگاه از حکم خود منصرف نشده است و اعضای هیأت منصفه نیز که صدور حکم مذکور را دون شأن خود می دانند، از نتیجه تجدید نظرخواهی از این حکم اطمینانی ندارند بنابراین آخرین راه حل، تشکیل شورای شهر و انتخاب اعضای جدید برای هیأت منصفه با حضور وزیر ارشاد و رئیس دادگستری تهران است».

معاون مطبوعاتی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی «پروژه محرم» را شایعه‌ای قوت نیافته دانست و بدون رد آن افزود: «حیف است که ما همان اشتباهی را مرتکب شویم که ۵۰ سال پیش هم می شدیم. وقتی یک واقعه ای را با کلماتی مانند گفته می شود... درج می کنند در حالی که امکان احراز صحت و سقم آن وجود دارد، یا مقاله ای در یک نشریه منتشر می شود که تصفیه و حذف [illegible] می برد؟».

شهیدی با توصیه به خبرنگاران برای پرهیز از کلی گویی و استفاده نابجا از واژه ها و مفاهیم، قانون مطبوعات ایران را بسیار مترقی و دارای بعد حمایتی و نظارتی خواند و گفت: «البته قانون چون بشری است کامل نیست و ممکن است نیاز به تغییراتی در آن باشد، اما ما به عنوان ابزار کارمان با قانون مطبوعات مشکلی نداریم و امیدواریم هم ما و هم شما قانون مطبوعات را خوب بخوانید و رعایت کنید».

ساعات شرعی

چهارشنبه ۱ اردیبهشت ۷۸

اذان ظهر: ۱۳ و ۳ دقیقه
غروب آفتاب: ۱۹ و ۴۲ دقیقه
اذان مغرب: ۲۰ و ۳ دقیقه

پنجشنبه ۲ اردیبهشت ۷۸

اذان صبح: ۴ و ۵۳ دقیقه
طلوع آفتاب: ۶ و ۲ دقیقه

روزنامه زن در نشاط

نظرخواهی از هنرمندان درباره روزنامه‌زن

اشاره: حرکت روزنامه نشاط و دیگر روزنامه ها در انعکاس مطالب مربوط به روزنامه توقیف شده زن حرکتی سمبلیک و به نشانه همبستگی با این روزنامه است که تصمیم به اجرای آن درپی نشست ۱۰ تن از مسئولان روزنامه های کثیرالانتشار تهران با مدیر مسئول روزنامه زن اتخاذ شد. این حرکت تا روز دهم اردیبهشت ادامه خواهد یافت.

علی دهباشی: شجاعت و صراحت در سطر سطر روزنامه

به نظر من روزنامه زن یکی از روزنامه های حرفه ای و موفق بود. در طول دوران انتشارش روزنامه ای با حد و اندازه تعریف های جهانی برای کار مطبوعات، روزنامه ای بسیار شجاع، قاطع و حرفه ای. آنچه که باعث استقبال و پیشرفت روزنامه زن شده بود همانا یکرنگی و یکدلی با آحاد جامعه ایران بویژه زنان بوده است. این شجاعت و صراحت را در تمامی سطر به سطر این روزنامه می توان دید و تعطیلی آن و فقدانش هرچند موقت ضایعه بزرگی است که کار حرفه ای و اصیل روزنامه نگاری به خود دیده است. صدای روزنامه زن خاموش شدنی نیست آنچنانکه این روزها در قالب ستون هایی در صفحات دیگر همکاران صبح و عصر، زن به حرکت خود ادامه می دهد. قلم و راه همهٔ همکاران، نویسندگان و خبرنگاران و سایر اجزای این روزنامه مستدام باد.

تعطیلی این روزنامه به نظر من یک امر غیرقانونی است و این حرف تازه ای نیست که من می زنم امروزه می بینم که مجموعه حقوقدانان جامعه و به طور کلی وجدان بیدار جامعه از تعطیلی روزنامه زن ناراحتند.

عمران صلاحی، نویسنده و طنزپرداز: زن نه، شیر زن!

- روزنامه زن تمام خطکشی های مرسوم و رایج را از میان برداشت. در این روزنامه «خودی نخودی» معنا نداشت و همه را یکسان نگاه می کرد.

می خواهم بگویم روزنامه زن نبود، شیر زن بود.

- من بسیار متأسفم از این که روزنامه زن توقیف شد. نه تنها روزنامه زن بلکه هر نشریه ای که توقیف می شود. من ناراحت و متأسف می شوم. من با تعطیلی هر نشریه که متعلق به هر کس و یا هرجناحی باشد مخالفم حتی کسی که مخالف فکری من است. وقتی نشریه هم فکرش و هم ایده اش تعطیل می شود غمگین می شوم.

چقدر خوب بود که هر تفکری برای خودش نشریه ای منتشر می کرد تا در فضای باز ایده هایی منعکس می شد و این برخورد با نشریه ای چون زن نگران کننده بود. چرا که اندیشه را با اندیشه باید جواب داد، قلم را با قلم. متأسفانه روزنامه زن مثل اسمش (زن) مظلوم است و می زنندش. اما همیشه امیدوار بودم که فرهنگ، ادبیات و مطبوعات به عنوان «ابزار» وارد سیاست نشوند. و بازهم امیدوارم که روزنامه زن زودتر چاپ بشود. و خیلی زود جای خالی اش را پر کند.

مهدی هاشمی، بازیگر: جالب و خواندنی

- من به طور پیگیر روزنامه زن یا روزنامه های دیگر را نمی خوانم ولی بعد از توقیف این روزنامه عکس العمل های مختلف را پیگیری می کردم. خودم موافق آن دسته از افرادی هستم که معتقدند جرائم مطبوعاتی باید در دادگاه مطبوعات رسیدگی شود. مرتباً نشریات یکسری بدیهیات را می نویسند، مثل حل مشکلات مطبوعاتی در دادگاه مطبوعات ولی نمی دانم چرا انجام نمی شود.

- اما صفحات هنری روزنامه زن در مبحث مصاحبه ها و نقدهایی که تهیه می کنند بسیار خواندنی و جالب بود. برعکس تعدادی از روزنامه ها که به ضدونقیض گویی می پردازند و گاهی اوقات چنان تعاریف و بدگویی هایی افراطی دارند که تحت هیچ شرایطی نمی توان به آن نویسنده و آن نشریه اعتماد کرد و چقدر خوشحال بودم که روزنامه زن از این مسائل مبرا بود.

---

۱۸ هزار تلفن همراه دستگاه‌های دولتی قطع می‌شود

گروه اقتصادی- وزیر پست و تلگراف و تلفن گفت: ۱۸ هزار شماره تلفن همراه مدیران دستگاه های اجرایی کشور از اول اردیبهشت ماه امسال قطع می شود.

به گزارش ایرنا، محمد رضا عارف افزود: طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی، تلفن های همراه مدیران و دستگاه های دولتی به مردم واگذار خواهد شد.

توضیح:

نویسنده گزارشی که دیروز تحت عنوان «دادگاه ویژه روحانیت و محسن کدیور» در صفحه ۲ چاپ شد، مهران مزینی است که به این ترتیب ضمن پوزش اصلاح می شود.

بارسانه ها

خرداد: چهره متفاوت خاتمی

یادداشت خرداد به سخنان رئیس جمهوری در جمع استانداران پرداخته و نوشته است: «خاتمی را عموماً با چهره آرام و مصالحه جویانه ای دیده ایم. او حتی در اوج حملات تبلیغاتی مخالفان خود در جریان انتخابات نیز چهره گشاده و خندانی داشت... اما آن نامزد خوشرو و بردبار، روز شنبه در جمع مدیران اجرایی خود در استان ها با چهره ای متفاوت و لحن تغییریافته ظاهر شد». این یادداشت ادامه می دهد: «همان میزان که تدبیر، متانت و بردباری در اداره امور جامعه لازم است، پافشاری و پایداری براصول بنیادین حیات جمعی و حقوق اساسی ملت نیز ضروری است ... سکوت مصلحت باید بشکند تا حرمت حقیقت شکسته نشود».

جمهوری اسلامی: ... اعدام باید گردد، چه هدفی را دنبال می کند؟

روزنامه جمهوری اسلامی در یادداشتی باعنوان فرصت طلبی های دوسویه، به حاشیه ماجرای روزنامه زن پرداخته و نوشته است: «به راه انداختن تظاهرات خیابانی و تجمع های پیاپی وسردادن شعارهایی از قبیل «... اعدام باید گردد... اخراج باید گردد» در تهران و بعضی شهرها علیه مدیرمسئول روزنامه زن چه هدفی را می تواند تعقیب کند؟

... حق این بود که نیروهای مخلص انقلابی اگر می خواستند احساسات خود را ابراز کنند، ضمن حمایت از اقدام دادگاه انقلاب اسلامی، از شخصیت ممتاز آیت الله هاشمی رفسنجانی ... به هر وسیله ممکن حمایت نمایند... آنها باتوجه به انتصاب مدیر روزنامه زن به آیت الله هاشمی رفسنجانی که از ارکان انقلاب است در صدد شکستن نهادی هستند که دفاع از انقلاب و حفظ کیان نظام جمهوری اسلامی را برعهده دارد».

صبح امروز: اتهام کیهان، ادامه پروژه ناتمام قتل های سیاسی

اکبر گنجی در یادداشت صبح امروز، پس از آوردن چند نقل قول از سخنرانی و مقالات مدیر مسئول کیهان در افشای پشت پرده مطبوعات ابراز کرده است: «نخبگان و دینداران، مدعای کیهان را به گونه ای دیگر تحلیل می کنند. از نظر آنان اتهام کیهان، ادامه پروژهٔ ناتمام قتل های سیاسی است. وقتی باکوشش و جسارت آقای خاتمی و جبهه دوم خرداد پروژهٔ نابودی جنبش جامعه مدنی ایران ناکام و ناتمام باقی ماند، آن پروژه می بایست توسط گروهی در شکل و شمایل جدید پیگیری شود». گنجی می پرسد: «آیا وابسته خواندن مطبوعات دوم خرداد پوشش مناسب قتل مطبوعات نیست؟» این اظهارنظرها از این زاویه اصیل است. به گفته وی «سیاست خارجی ایران در قبال موضوع رابطه با آمریکا، درواقع به نوعی، سیاست داخلی است. البته مواضعی که آقای خاتمی در سالهای اخیر چه در صحنه داخلی و چه در صحنه خارجی داشته نوعی گفتمان مناسب و درک جامع تر ومناسب تر از مؤلفه های قدرت و سیاست بین الملل را در ایران فراهم کرده است و اینها می تواند نوعی رئالیسم سیاسی را در طرف سمت ایرانی تقویت بکند».

کیهان: مگر روزنامه خرداد ارگان کمیته تحقیق است؟

کیهان در یادداشتی به یادداشت عمادالدین باقی در روزنامهٔ خرداد اشاره کرده و نوشته است: «نویسنده خبر داده است که شخص دستگیر شده در رابطه با قتلهای اخیر خود را به جنون زده و از پاسخگویی به سؤالات خودداری می کند، این خبر فقط می تواند در اختیار کسانی باشد که در جریان جزئیات مراحل بازجویی قرار گرفته و یا از نزدیک شاهد آن باشند». نویسنده سپس پرسیده است: «مگر روزنامه اخیر، ارگان رسمی کمیته تحقیق است؟ اگر اخبار و اطلاعات نویسنده روزنامه خرداد صحیح است، نویسنده مزبور چگونه به آنها دست یافته است؟ آیا [illegible]

یادداشت

خاتمی وارث کلام معنوی امام خمینی

محمدرضا سرداری

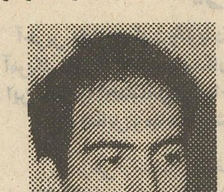

آن روز که رئیس کتابخانه ملی ایران و مشاور رئیس جمهوری وقت نامزد ریاست جمهوری شد، بسیاری او را نمی شناختند و حتی بسیاری که مسائل انتخابات را از نزدیک تعقیب می کردند، بر این باور بودند که انتخاب آقای خاتمی برای نامزدی ریاست جمهوری یک ریسک است. اما نزدیکان خاتمی با این تصور که در انتخابات پیروز شوند به صحنه نیامدند. آنها به حداقل فضایی برای نفس کشیدن فکر می کردند و ده میلیون رأی هم برای آنها پیروزی بزرگی بود.

آخر آنها چگونه می توانستند به پیروزی خاتمی امیدوار باشند؟ صداوسیما مطلقاً در اختیار رقیب خاتمی بود و وی تنها در چند روز باقی مانده در انتخابات فرصت یافت با مردم سخن بگوید. در میان روزنامه های آن زمان تنها سلام بود که می توانست آزادانه از خاتمی حمایت کند و البته روزنامه همشهری نیز وجود داشت که بلافاصله محدود شد. در جهت این سیاست بود که حتی روزنامه جمهوری اسلامی نیز محدود شد. این در حالی بود که سایر روزنامه های کشور آزادانه برای رقیب خاتمی تلاش می کردند و برای تخریب وی نیز معذوریتی نداشتند. امکانات دولتی نیز تقریباً در اختیار رقیب خاتمی بود. وزارتخانه ها، استانداری ها و... مستقیم و غیرمستقیم به رقیب خاتمی تدارکات می رساندند و تنها کرباسچی شهردار تهران بود که تا اندازه ای به خود جرأت داد در این رقابت نابرابر خاتمی را همراهی کند که البته تاوان آن را نیز پرداخت.

خاتمی بود و یک دستگاه اتوبوس که از این شهر به آن شهر سفر می کرد و سیل مردم به دنبال این سید حسنی. هرچه اتوبوس خاتمی بیشتر از شهرها گذر می کرد حمله «طالبان کرسی ریاست جمهوری» به وی بیشتر می شد و هرچه حمله آنها به وی افزایش می یافت مظلوم دوستان ایرانی نیز افزایش می یافتند. به راستی خاتمی مظلوم بود. همانانی که امروز ناچارند وی را به نیکی خطاب کنند آن روزها با بنی صدر مقایسه اش می کردند. اگرچه امروز نیز در دل همان کار را می کنند (می توانید اسمش را نفاق هم بگذارید). او را مروج فساد و فرهنگ منحط می خواندند، نامه آوینی را برای تخریب وی توزیع می کردند و چه شب نامه هایی که علیه او پخش نکردند. حتی حرمت روحانیت و روحانی را هم نگه نداشتند و کاریکاتور وی را به تصویر کشیدند. برای همین بود که وقتی خاتمی انتخاب شد و قصد کرد تا تصویر واقعی مردمی را که او را برگزیده اند به جهانیان ارائه کند به پرخاشگری پرداختند. اما خاتمی چه کرد؟ وقتی انتخاب شد گذشته را کنار گذاشت و گفت که اینک رئیس جمهور ۶۰ میلیون ایرانی است که می خواهند ایرانی آباد، آزاد و مستقل داشته باشند. اما معاندان وی که پس از شوک دوم خرداد بار دیگر جان گرفته بودند مستقیم و غیرمستقیم شیطنت می کردند، لجاجت می کردند، دهن کجی می کردند. اما او هیچگاه نخواست به آرأ مردمی خود که تنها منبع مشروعیت قدرت وی به شمار می رود برای ساکت کردن آنها استفاده کند و تنها در سه روز پیش بود که برای اولین بار بدان استناد کرد.

الگوی رفتار سیاسی خاتمی را در رفتار سیاسی امام خمینی مشاهده کرده ایم. کسی که انقلاب اسلامی سال ۵۷ را با نوار و اعلامیه رهبری کرد. انقلابی که با کلام و قلم رهبری شد و یک نظام سیاسی پوسیده را از بنیان برکند. اما این تحول ناگهانی می توانست هزینه های جبران ناپذیری همچون تجزیه کشور را به دنبال داشته باشد. در فضای انقلاب هر لحظه امکان آن وجود دارد که باند یا محفلی سرنوشت یک ملت را تعیین کند. اما نفوذ معنوی امام بارها مانع از آن شد که اقتدار نظام نوپا در انحصار یک گروه و باند قرار گیرد. حضور او توازن قوا را در کشور حفظ کرد و نفوذ کلامش باعث شد تا زمانی که در قید حیات است جوانه آزادی ۵۷ را از گزند باندهای مسلح و نیمه مسلح مذهبی و مارکسیستی حراست نماید تا آن را در خرداد ۷۶ به دست «فرزند فاضل، متعهد و باتقوا»ی خویش بسپارد.

اگر کودتای نوژه و اقدام مسلحانه گروه رجوی در خرداد ۶۰ ناکام ماند، تنها به علت نفوذ کلام امام بود که اینک آن را به سیدمحمد خاتمی فرزند معنویش به ارث سپرده است.

نگارنده باور دارد که این کلام امام است که بر زبان خاتمی جاری می شود

خاتمی در جمع مسئولان وزارت معادن و فلزات

رشد سیاسی و فرهنگی از آرمان های بزرگ انقلاب است

گروه داخلی - سید محمد خاتمی رئیس جمهوری گفت: «توسعه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی لازم و ملزوم یکدیگر هستند و ما نمی توانیم توسعه اقتصادی پویا اما بدون توسعه سیاسی داشته باشیم. همچنان که نمی توانیم بدون توسعه اقتصادی از توسعه سیاسی سخن بگوییم».

به گزارش ایرنا، رئیس جمهوری دیروز در جمع مسئولان وزارت معادن و فلزات گفت: «اگر بحث توسعه سیاسی از سوی دولت مطرح می شود، نشانه بی اهمیتی توسعه اقتصادی نیست».

وی با اشاره به این که رشد سیاسی و فرهنگی جامعه یکی از آرمان های بزرگ انقلاب اسلامی است، بر لزوم توجه بیشتر به این موضوع تأکید کرد و گفت: «توسعه سیاسی مرحله تکاملی برای انقلاب اسلامی است نه جدا شدن از مسیر انقلاب».

رئیس جمهوری با اشاره به فضای مناسب ایجاد شده در عرصه بین المللی برای همکاری با جمهوری اسلامی ایران، گفت: «با توجه به امتیازات فراوان کشور، می توان با رعایت احترام و منافع متقابل در زمینه سرمایه گذاری خارجی به موفقیت های خوبی دست یافت».

خاتمی با اشاره به این که هدف دولت مردمی، تأمین نیازهای معنوی و مادی افراد جامعه است، گفت: «تأمین زندگی آبرومند، بهداشت و دسترسی به شغل برای زندگی بی دغدغه انسان در جامعه از شاخص های عدالت اجتماعی است که مورد تأکید عموم مکاتب بشری قرار دارد و نظام جمهوری اسلامی بر اجرای عدالت اجتماعی اهتمام ویژه دارد».

وی با تأکید بر اهتمام دولت برای رفع نیازهای مردم گفت: «تا آن روزی که جامعه نامتعادل داریم با کمال افتخار و براساس وظیفه یارانه خواهیم داد».

خاتمی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اهمیت صنایع معدنی در حیات اقتصادی کشور گفت: «به دلیل برخورداری ایران از ذخایر غنی خدادادی این بخش می تواند یکی از محورهای عمده توسعه در کشور باشد».

وی افزود: «برای فعال شدن بخش خصوصی باید فضای تولید و رونق سرمایه گذاری در کشور ایجاد شود و این امر به صورت یک عادت ثانوی برای مردم درآید که سرمایه گذاری و تولید کار خوبی است».

خاتمی با تأکید بر اهمیت معدن در زمینه ایجاد اشتغال و ارزش افزوده، رفع وابستگی به خارج و نقشی که در زمینه افزایش صادرات دارد، یافتن راهکارهای جدید و تحقیق در امر معدن را ضروری دانست.

مهندس جهانگیری وزیر معادن و فلزات نیز در این دیدار با توجه به اهمیت تولیدات بخش صنایع معدنی در اقتصاد کشور و رفع موانع قانونی برای مشارکت بیشتر بخش خصوصی، صرفه جویی و استفاده از منابع خارجی را از رئوس طرح ها و سیاست های کلی این وزارتخانه دانست.

وی گفت: سال گذشته، تولید سنگ آهن با ۱۱ درصد رشد، زغال سنگ با ۲۱ درصد رشد، مس کاتد با ۳۲ درصد رشد و آلومینیوم اراک با ۲۱ درصد رشد مواجه شده است و همچنین تولیدات شمش روی ۸۵ درصد، سرب ۲۵ درصد و طلا ۱۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل داشته است.

وزیر معادن و فلزات

وزارت معادن، تمام واحدهای کوچک خود را به بخش خصوصی واگذار می کند

گروه اقتصادی - وزیر معادن و فلزات گفت: دولت باید بخش وسیعی از شرکت های وابسته را به بخش خصوصی واگذار کند و در این امر نباید تردید کرد.

به گزارش ایرنا، مهندس اسحاق جهانگیری بعدازظهر دیروز در همایش یک روزه مدیران ارشد وزارت معادن و فلزات، افزود: این وزارتخانه نیز واحدهای کوچک خود را واگذار می کند و حدود ۶ واحد بزرگی که مشمول اصل ۴۴ قانون اساسی هستند باقی می مانند. وی خاطرنشان ساخت: در برنامه سوم توسعه کشور آمده است هدف از خصوصی سازی، کسب درآمد نیست بلکه بهره وری مطلوب از سرمایه های کشور است و چنانچه از این سرمایه ها خوب استفاده نشود در حق مردم ظلم شده است.

مهاجرانی: آزادی، خودرو مسابقه نیست که با هر سرعتی آن را برانیم

گروه داخلی - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره تحولات اخیر کشور گفت: کشور ما ۲۵۰۰ سال زیر سلطه نظام شاهنشاهی بوده است، در این مدت مردم اجازه اظهارنظر نداشته اند و تا رسیدن به یک نقطه متعادل راه زیادی در پیش داریم.

عطاالله مهاجرانی دیروز در دیدار سفیر تونس ضمن اعلام این مطلب افزود: «آزادی مانند یک خودرو مسابقه نیست که با هر سرعتی که خواستیم برانیم، آزادی مانند یک صفحه بلورین است که باید با احتیاط با آن روبه رو شویم».

به گزارش ایرنا، وی، فعالیت های فرهنگی و هنری در جمهوری اسلامی ایران را گسترده توصیف کرد و افزود: در ایران بویژه در بخش فرهنگی یک تحول اساسی رخ داده است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: فیلم های سینمایی که سالانه در ایران تولید می شود بیشتر از مجموع تولیدات سینمایی سه کشور آلمان، فرانسه و ایتالیا است.

بیش از ۲۰۰ فیلمساز مطرح که تعدادی از آنان زنان فیلمساز هستند جزو کشورهای مطرح جهان در تولید آثار سینمایی است.

مهاجرانی با اشاره به موفقیت فیلم های ایرانی در جشنواره های جهانی، سینمای ایران را یک سینمای صاحب سبک در جهان توصیف کرد.

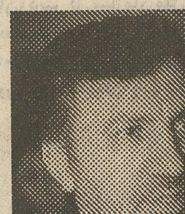

به گفته مهاجرانی سال گذشته حدود ۱۶ هزار عنوان کتاب در جمهوری اسلامی ایران به چاپ رسیده است و مطبوعات موفق شده اند جایگاه شایسته پیدا کنند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی توسعه روابط با کشورهای عربی و اسلامی را از اولویت های جمهوری اسلامی ایران دانست و تصریح کرد: باید شرایطی فراهم شود که اهل فرهنگ و هنر کشورهای اسلامی یکدیگر را بشناسند.

«سعید ناصر رمضان» سفیر کشور تونس در تهران نیز با اشاره به تحولات اخیر در جمهوری اسلامی ایران گفت: آنچه که اکنون در ایران رخ می دهد یک کشمکش مخرب نیست بلکه یک جریان زاینده فرهنگی است که تمدن و فرهنگ غنی ایران لیاقت آن را دارد.

وی در این دیدار خواستار گسترش همکاری های فرهنگی ایران و تونس شد و سفر وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به تونس را پیش زمینه توسعه این همکاری ها دانست.

واکنش مدیر مسئول روزنامه نشاط در قبال انتشار یک خبر مجعول

روزنامه آریا به نقل از روزنامه قدس نوشت که: آقای لطیف صفری صاحب امتیاز و مدیر مسئول روزنامه نشاط به اتهام و اقدام علیه اساس نظام مقدس جمهوری اسلامی، پایمال کردن خون شهیدان، اهانت به حضرت امام راحل و نیز دعوت به اغتشاش و تحریک به عصیانگری و تخریب به دادگاه انقلاب احضار شده است.

در ادامه این خبر، همچنین آمده است که آقای صفری، روزنامه نشاط را به شرکت جامعه روز اجاره داده است. به منظور آگاهی بیشتر از موضوع، از صاحب امتیاز و مدیر مسئول روزنامه نشاط خواستیم در این زمینه توضیح دهد. آنچه درپی می آید، پاسخ وی به این پرسش است.

اولاً، بحث اجاره روزنامه موضوع بی اساسی است که زاییده دیدگاه کاسبکارانه کسانی است که آن را مطرح می کنند، زیرا همانطور که در شماره اول روزنامه نشاط نوشته ام این روزنامه را با بهره گیری از امکانات و توانمندی های برادران شرکت جامعه روز منتشر می کنیم و این درهمه جای دنیا و برای بیشتر روزنامه های کثیرالانتشار مرسوم است.

و اما موضوع احضارم به دادگاه انقلاب از این قرار است که روز سه شنبه ۷۸/۱/۲۴ درپی دعوت تلفنی رئیس محترم شعبه ۳ (جهت پاره ای مذاکرات) و به اعتبار احترامی که به دادگاه دارم به آنجا رفتم. رئیس دادگاه اصرار داشت که خبر مربوط به این احضار منتشر نشود، ضمناً در آنجا معلوم شد موضوع احضار در رابطه با مقاله ای بوده است که از دانش آموز نوجوانی به نام پویا کمالیان در شماره ۲۷ روز ۷۸/۱/۱۷ روزنامه نشاط تحت عنوان «من طرفدار خاتمی هستم» چاپ شده بود که مطمئناً همه خوانندگان نشاط آن مقاله را مطالعه کرده اند. ضمن اینکه نویسنده مقاله در شماره ۲۹ روزنامه و در تاریخ ۷۸/۱/۱۹ نیز در مصاحبه ای با معرفی کامل خود موضع خویش را در پایبندی به ارزش های نظام مقدس جمهوری اسلامی و تنفر از رژیم ستمشاهی مشخص و اعلام کرد.

من متأسفم که تِلقی عده ای از نظام آنچنان ضعیف است که انتشار اظهارنظر نوجوانی را که پرورش یافته فرهنگ انقلاب و هویت ملی- مذهبی خود و خانواده اش برای بسیاری از بزرگان روشن است، برای آن خطرساز و بنیانکن تصور کنند و تصورات واهی خود را هم به صورت اتهاماتی بی اساس علیه مدیرمسئول روزنامه ای که دیدگاهش روشن است منتشر کنند.

تأسفبارتر اینکه رئیس محترم دادگاه انقلاب که این همه بر محرمانه ماندن موضوع اصرار داشت چگونه اجازه می دهد که روزنامه چنین اتهامات بی اساسی در ارتباط با موضوع روشنی که افکار عمومی جامعه در جریان آن قرار دارد از قول ایشان منتشر کند.

آیا سزوار است شأن و حرمت قلم را رعایت نکنیم و افکار عمومی ملت آگاه و انقلابی را با انتشار اتهاماتی کذب و بی اساس مشوش سازیم؟

البته این را هم بگویم که از روزنامه قدس به دادگاه صالحه مطبوعات شکایت خواهم کرد.

پرسشی که مطرح است، اینکه چرا روزنامه ای که مدعی دینداری و پایبندی به اصول و ارزش های انقلاب و پاسداری خون شهیدان است به چه افلاس اجتماعی سیاسی افتاده است که برای لطمه زدن به آبروی روزنامه دیگری که هیچ خصومتی با او ندارد و فقط رقیب مطبوعاتی او محسوب می شود از دین و انقلاب و امام و خون شهدا خرج می کند.

الشرق الاوسط

ایران صادرات نفت خود را ۱۲ درصد کاهش می دهد

گروه داخلی - روزنامه عرب زبان الشرق الاوسط نوشت جمهوری اسلامی ایران در ماه مه آینده میزان صادرات نفت خود را به میزان ۱۲ درصد کاهش خواهد داد.

این روزنامه می نویسد: «ایران مصمم است میزان تولید و صادرات نفت را به ۲۶۴ هزار بشکه در روز کاهش دهد».

به نوشته الشرق الاوسط، این امر باعث می شود که ذخایر بازارهای بین المللی به میزان یک میلیون و یکصد هزار بشکه در روز کاهش یابد.

این روزنامه همچنین به نقل از مدیر مؤسسه نفتی «سالومرن اسمیت بارنی» که مرکز آن در لندن است، می نویسد: «تصمیم سرنوشت ساز و تاریخی اعضای اوپک قیمت نفت را در مقایسه با یکسال اخیر به طرز بی سابقه ای افزایش داده است».

گینیو بر این عقیده است که در صورت تداوم این روند قیمت هر بشکه نفت تا اواخر سال جاری میلادی به ۱۸ دلار برسد.

تریبون

پاسخ مجدد نوشابه امیری به مقاله زیباکلام

و اما بیماری دیگر: امپریالیسم دشمنی خیالی است

«توهم توطئه» و «توطئه توهم» ازجمله مباحثی است که ابتدا از سوی دکتر صادق زیباکلام در نشاط مطرح شد. خانم نوشابه امیری به آن پاسخ داد و بار دیگر زیباکلام به پاسخگویی پرداخت. سرانجام خانم امیری در روز ۱۴ فروردین ماه - نخستین روز پس از تعطیلات نوروزی در پاسخ مجدد به دکتر زیباکلام مطلبی فرستاد که به علت کمبود جا تا امروز توفیق چاپ آن را نیافتیم که این مطلب به خاطر اهمیت موضوع از نظر خوانندگان عزیز می گذرد.

در آغاز: روزنامه نشاط در اولین جوابیه من به آقای دکتر صادق زیباکلام، نمی دانم چرا جمله ای از نوشته مرا حذف کرد که ذکر آن برای من اهمیت فراوان دارد. آن جمله حذفی این بود: «من به عنوان روزنامه نگاری که عضو هیچ جناحی نیستم، جز جناح سرزمین ایران...» آقای شمس الواعظین، من به این موضع، به آسانی خطزدن یک جمله نرسیده ام. پشت این موضع گیری تجربه ای سخت و گرانبارست که هنوز بحث در باب آن در دستور کار جامعه ما قرار نگرفته است آن روز فرا می رسد.

اما آقای دکتر زیباکلام. سلام. در مقاله «توهم توطئه، یک بیماری است» (نشاط ۲۳ اسفند) در شیوه پاسخگویی شما دو ویژگی بود که می خواهم به آن بپردازم: ۱- لحن زیبا و ۲- پرهیز از ورود به اصل مطلب.

از لحن زیبای شما سپاسگزارم و در باب دوم حرف ها دارم: شما در پاسخ به مقاله من بر «درک علمی و واقعی تحولات جهانی» و لزوم کوشش برای «فهم تاریخ» فرهنگ و سیاست خود ما تأکید ورزیده اید، که این هر دوی ما را - در بحث اخیر - در یک نقطه قرار می دهد. تلاش برای «درک عملی و واقعی تئوری توطئه». تلاشی که می تواند کارساز باشد و لااقل از دیدگاه طرفین بحث، وجوه این تئوری را روشن و شفاف کند.

پس: اگر آن طور که شما می گوئید و تریبون هایی نیز مبلغ این نظریه هستند که فرمول بندی تئوری توطئه را چپ کلاسیک ایران وضع کردند و گسترش دادند، توجه شما را به این موضوع جلب می کنم که نقد این تئوری را هم یکی از متفکران مربوط به آن جریان صورت داد و همین آن را به یکی از مباحث مورد گفت وگوی جناح ها بدل کرد. ابتدا جناح چپ مذهبی - تا زمانی که در قدرت بود - از این تئوری دفاع می کرد و اکنون هم این سلاح به صورت ابزاری در اختیار جناح محافظه کار قرار گرفته است.

آقای دکتر! حتماً تصدیق می فرمائید این که کدام جناح مدافع کدام نظریه باشد یا نباشد، نمی تواند ملاک علمی بررسی آن نظریه قرار گیرد. هدف، رسیدن به واقعیت است و انسان اندیشمند می شنود و بهترین را برمی گزیند.

آقای زیباکلام، شما تئوری توطئه را خلاصه کرده اید و آن را به این گونه به من نسبت داده اید که: «خانم امیری در حقیقت از پشت عینکی به دنیا می نگرند که طبق آن بر جهان یک نظام غدار سرمایه داری [حاکم] است که سبب [همه] کژی هاست». و تأکید کرده اید که از این دیدگاه «عقب ماندگی کشورهای جهان سوم، تاراج منابع طبیعی و استثمار نیروی انسانی مان [صرفاً] بخشی از عملکرد این موجود [پلید] است. به علاوه هر کشور، ملت و جنبش حق طلبانه ای که بخواهد مستقل باشد و خود را از زیر یوغ این [اختاپوس] خارج کند، با انواع و اقسام [توطئه ها] و کارشکنی های آن روبه رو می شود».

اینک با تذکر این که همه جا نهادن برخی کلمات از سخنان آقای زیباکلام در [ ] از من و به منظور برجسته کردن آنهاست، توضیح می دهم: همان طور که آقای دکتر چند خط بعد نوشته اند، منظور از «عینک» همان «جهان بینی» است که در فرمول بندی بالا به من منسوب شده است. ایرادی هم ندارد، اما در مجموع به نظر

نوشابه امیری

نمی رسد در یک بحث علمی واژگان «اختاپوس» و «پلید» که به این گونه فرمول بندی ها جنبه عاطفی می دهد، کارساز باشد. این تعبیرات بیشتر به کار مخدوش کردن یک نظریه می آیند. همان کاری که آقای دکتر زیباکلام با نظریه معروف «امپریالیسم» کرده اند. کم هم نیستند کسانی که اصطلاحات یک نظریه را گرفته اند و با افزودن واژگان عاطفی از یک سو و مطلق کردن آن از سوی دیگر، تعریفی خودساخته فراهم آورده اند که طبیعتاً عقل سلیم و انسان آگاه آن را نمی پذیرد.

پس بیائید بدین گونه بحث کنیم که «امپریالیسم جهانی به سرکردگی آمریکا» (یا به قول شما نظام سرمایه داری غدار» در جهان «حضور» دارد، اما «حاکم» نیست. که اگر بود بحث ما منظر دیگری داشت. «حضور» امپریالیسم جهانی هم به معنای آن نیست که «سبب همه کژی هاست». گمان نمی کنم کسی که با نظریه «امپریالیسم» آشنا باشد و طبعاً برای ورود به آن باید مقدمات دیگری را هم بداند، چنین ادعای کودکانه ای بکند. به عبارت دیگر، مطلق کردن نقش امپریالیسم جهانی و نسبت دادن همه مشکلات جهان سوم [صرفاً] به امپریالیسم، شیوه ای علمی نیست. اما این واقعیت دارد که [هر] کشوری بخواهد در جهان مستقل باشد و از زیر یوغ امپریالیسم خارج شود، علاوه بر نیروهای ارتجاعی داخلی با مخالفت امپریالیسم هم روبه رو می شود.

حال آقای دکتر زیباکلام با افزودن واژگانی حساب شده، فرمول بندی مخدوشی از یک نظریه پدید آورده اند و با انتساب آن به من، اشکالات این جهان بینی را چنین برشمرده اند که: «تعلق به نیم قرن پیش و اوج جنگ سرد داشته و قریب یک دهه می شود که صدای فرو افتادن طشت آن از بام، گوش فلک را پر کرده است».

البته آقای دکتر توجه دارند که اولاً «زمان» به تنهایی نمی تواند دلیل بطلان یا اثبات یک نظریه باشد. بسیاری از موضوع های فلسفه و سیاست هنوز به فلاسفه یونان بازمی گردد و بسیاری از نظریه های مربوط به همین دو سال پیش هم امروز منسوخ شده اند. ثانیاً جهان بینی نمی تواند مانند «طشت» از بام به زمین بیفتد. هر نظریه ای دارای فرمول بندی هایی است که زندگی برخی از آن ها را اثبات می کند و برخی را ابطال. آنچه اثبات می شود جزو فرهنگ بشری درمی آید و مارکسیسم نیز، که منظور آقای دکتر از جهان بینی همان است. اما به صراحت نمی گویند، در زمره همین نظریه ها است. من این حرف را قبول دارم که وقوع انقلاب اسلامی (که آقای زیباکلام مرا متهم به زیرسؤال بردن آن کرده اند، اما خود ایشان از یاد نبرده اند کلام امام خمینی را که:

آمریکایی ها برای ۵۰ سال بعد ما هم نقشه کشیده اند) و رویدادهای جهان در دو دهه اخیر، فرصت بزرگ بررسی این نظریه را هم فراهم آورد.

اما من اساساً این بحث ها را مهم نمی دانم. چه آنکه می شود برای مقابله به مثل گفت کسانی هم که در انگلستان درس خوانده اند، پیرو نظریه نئولیبرالی هستند و... . نه، این بحث ها راه به جایی نمی برد. آنچه راهگشاست بحث مشخص و شفاف و در این چارچوب روی موضوع «تئوری توطئه» است.

آقای دکتر زیباکلام فهرستی کم وبیش طولانی از رویدادهای تاریخی ایران از انقلاب مشروطه تا درگذشت حاج احمدآقا داده اند و چنین عنوان کرده اند که «تئوری توطئه» همه این حوادث را منسوب به عوامل خارجی می داند. ایشان از من پرسیده اند: «کدام تحول تاریخی و رخداد سیاسی - اجتماعی ایران را ما [طبیعی]، [خودجوش] و معلول مناسبات و دینامیک نیروهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه خود می دانیم؟».

البته من با نسبت دادن وقوع [همه] حوادث تاریخی ایران یا هر جای دیگر به «عوامل» خارجی مخالفم و اگر تئوری توطئه در همین حد می ماند آن را یک بیماری محسوب می کردم. اما همه بحث من با آقای زیباکلام این است که مطلق کردن جانب دیگر، یعنی بیگناه خواندن و حذف کارکرد امپریالیسم، تبدیل آن به یک «دشمن فرضی و یک موجود خیالی» و مطلق کردن عیوب و علل داخلی هم، یک بیماری دیگر نیست، و هر دو به اندازه هم زیان آور نیستند؟

آقای دکتر زیباکلام! اگر بیماری اول ما را از خود غافل می کند و به قول شما نمی گذارد به «ریشه عقب ماندگی، ضعف ها و شکست ها» پی ببریم، بیماری دوم موجب غفلت ما از بیرون می شود و نمی گذارد با یک بررسی علمی ببینیم چه عواملی سبب شدند تا ساندنیست ها که در انتخابات بر روی کار آمده بودند، در حضور حزب مترقی! کارگر انگلستان به چامورا ببازند. این گونه است که فراموش می کنیم دانیل اورتگا پس از شکست در برابر نیروهای راست - که هزینه های انتخاباتی آنان را به شهادت روزنامه های دنیای به قول شما آزاد، آمریکائیان پرداخته بودند - تنها یک جمله گفت و آن این که: «من به شکمهای گرسنه باختم» و این چه بیماری است که نمی گذارد ما دریابیم تحریم های جهان سرمایه داری چگونه زمینه ساز گرسنگی آن شکم ها شد؟ انسان ها، قرار نیست همگی قهرمان باشند. و این چه بیماری است که وقتی پینوشه دیکتاتور شیلیایی را در انگلستان محاکمه می کنند که ببینند آیا او کار خلافی کرده یا نه و آیا باید او را به شیلی تحویل داد یا نه، ما سکوت می کنیم. آقای زیباکلام، من اگر جای آنان بودم، دیکتاتور شیلی را فقط و فقط به جرم بریدن دستان هنرمند، «ویکتور خارا» و خاموش کردن صدای او، که صدای مردم شیلی بود، به شیلیایی ها پس می دادم. شما چطور؟

خلاصه آن که محدود کردن امور به داخل، همان قدر غیرعلمی است که به طور مطلق نسبت دادن آن به «بیرون». پدیده ها در تعامل و در ارتباط سازنده و خلاق درون و بیرون شکل می گیرند. البته اغلب اصل درون است. اما گاه عامل بیرونی نقش تعیین کننده را بر عهده می گیرد. این اصل مهم شامل کشور ما هم می شود. پس باید به پرسشگران شقایق ها و لاله ها و چشم های نگران نرگس ها بیاموزیم که پدیده ها را کامل و علمی بیاموزند. و چه خوب است که شما در مقام یک استاد دانشگاه که مدام در معرض پرسش ها هستید، حالا که چند کتاب درباره نقش «درونی» و «ما» نوشته اید و «صرف نظر از این که غربیان چه هستند یا که هستند، چه کرده اند و نکرده اند» - به این بحث پرداخته اید، یک بار هم به طور شفاف نقش امپریالیسم، یا همان سرمایه داری غدار را که می گوئید، در جهان و ایران باز کنید. برای من که حتماً آموزنده خواهد بود. شاید هم به ما ثابت شود همه این سرمایه داران جهانخوار و کارتل ها و تراست ها و... خیالی و فرضی هستند.

بی ستون

مشاور حقوقی بی ستون پاسخ می دهد

سیدابراهیم نبوی

ف. رئیس مسلک از تهران: من عادت دارم هر وقت معاونین یا مدیران اداره ام به من سلام نمی کنند آنها را اخراج می کنم. آیا کار من درست است؟

مشاور حقوقی: اگر عقل را درنظر نگیریم احتمالاً کار شما درست است. پیشنهاد می کنیم برای جلوگیری از فرار کلیه کارکنان اداره سعی کنید اول شما به آنها سلام کنید. در غیراین صورت می توانید به کسانی که به شما محل نمی گذارند بی محلی کنید.

ز. نماینده از فلانشهر: من هر وقت میکروفون می بینم یاد خون و خونریزی می افتم. هر وقت روزنامه و کتاب می بینم عصبانی می شوم و فشارخونم بالا می رود. به من بگویید چه کنم؟

مشاور حقوقی: پیشنهاد می کنیم از استعمال میکروفون خودداری کنید. ضمناً قبل از حرف زدن دوش بگیرید و بپرید در استخر آب سرد.

ن. نویسنده از نصرآباد: من معمولاً دلیلی برای حرفهایم ندارم، به همین دلیل مجبور می شوم دائماً همه را تهدید کنم و به مردم فحش بدهم. لطفاً با من شدیداً برخورد نموده، مرا راهنمایی کنید.

مشاور حقوقی: سعی کنید بعضی اوقات از دلایل عقلانی استفاده کنید. عجله نکنید و دنبال دلیل و مدرک بگردید. برای پیداکردن اسناد و مدارک بهترین راه استفاده از محقق است. محقق یک آدمی است که کت و شلوار می پوشد و عینک می زند و کیف دارد و معمولاً دستمال یزدی به گردن نمی اندازد و چاقو در جیبش نمی گذارد.

م. سارق از تهران: من شرمنده ام. با دو نفر از رفقا رفتیم دزدی. مجبور شدیم سه نفر را بکشیم، الان عذاب وجدان دارم. راستش را بخواهید وقت نداشتیم تا شب صبر کنیم تا صاحبخانه از خانه بیرون برود، مجبور شدیم آنها را بکشیم.

مشاور حقوقی: برای دزدی سعی کنید مسائل زیر را رعایت کنید:

۱) برای دزدی نقشه دقیق بکشید تا مجبور به کشتن مردم نشوید.
۲) سعی کنید صاحبخانه را بیهوش کنید تا بعداً مجبور به اعدام نشوید.
۳) برای دزدی از زمانی استفاده کنید که کسی در خانه نیست. اگر کسی خانه نباشد احتمالاً قتل اتفاق نمی افتد.
۴) دزدی کردن کار خوبی نیست، اگر نمی توانید کار کنید گدایی کنید.
۵) برای ورود به خانه به جای استفاده از دیلم و کلنگ از شاه کلید استفاده کنید.

م. تروریست از پاریس: ما عادت کرده ایم آدم بکشیم، چه کار کنیم؟

مشاور حقوقی: شما راه حل حقوقی ندارید.

م. قاضی از تهران: من قاضی هستم، اما حوصله خواندن پرونده ها را ندارم و هر وقت یک متهم را می بینم احساس می کنم می توانم تشخیص بدهم چه حکمی باید برای او صادر کرد. معمولاً هم از دیدن متهم عصبانی می شوم.

مشاور حقوقی: در مورد شما از بنده خدا کاری برنمی آید، مگر اینکه خدا خودش کاری بکند.

ن. نسیه فروش از کرج: من هروقت یک خلافکار را می بینم دلم می خواهد او را آنقدر کتک بزنم تا اعتراف کند. اکثر خلافکارها هم وقتی مرا می بینند فوراً اعتراف می کنند، اما شبها دستم درد می کند، چه کار کنم؟

مشاور حقوقی: یا شغلتان را عوض کنید یا سعی کنید از عقل تان در بررسی اسناد و مدارک و شواهد استفاده کنید.

ع. مظهرالادبا از رودسر: بچه های من حرف مرا گوش نمی کنند و هرچه آنها را کتک می زنم فایده ندارد، راه حل شما برای تربیت بچه ها چیست؟

مشاور حقوقی: احتمالاً پسر شما ده سال دیگر رابطه اش را با شما قطع خواهد کرد، سعی کنید در آن زمان زیاد آه و ناله نکنید.

ف. بداخلاق از سنندج: من حال و حوصله بحث کردن با عیال را ندارم و به همین دلیل معمولاً بازوی او کبود می شود، برای خوب شدن کبودی از چه پمادی استفاده کنیم؟

مشاور حقوقی: احتمالاً شما زیاد تلویزیون نگاه می کنید و زیاد روبروی آینه می ایستید و معتقدید هنر نزد ایرانیان است و بس و احتمالاً زیادی از خودتان خوشتان می آید. اینها را ترک کنید.

ع. خودسر از شهریار: من هر وقت کتاب داستان می بینم دلم می خواهد جایی را فشار بدهم. از طناب هم زیاد استفاده می کنم، فکر می کنید چه کار باید بکنم تا خوب بشوم؟

مشاور حقوقی: سعی کنید به جای طناب از خودکار استفاده کنید، یک هفته داستان زندگی تان را از صبح تا شب بنویسید، احتمالاً از کشتن دیگران منصرف خواهید شد.

پیشنهاد می شود تا زمانی که ترک نکرده اید به جای کشتن نویسنده ها کارهای زیر را انجام دهید:

- یک ماه آنها را کتک بزنید.
- ماه بعد علیه آنها شعار بدهید.
- ماه بعد علیه آنها مقاله بنویسید.
- ماه بعد با نویسندگان بحث کنید.
- کم کم با آنها دوست می شوید.

بعد از ترک، از طناب های اضافی برای دکور خانه می توانید استفاده کنید.

عبدالله عصبانی از تهران: من اصولاً عصبانی می شوم و دلم می خواهد بقیه را کتک بزنم و زخمی کنم. عادت کرده ام بلند حرف بزنم و دائم عرق می کنم. چه کار کنم؟ هر روز احساس می کنم حق مرا خورده اند و دلم می خواهد بزنم توی دماغ مردم، از همه بدم می آید.

مشاور حقوقی: شما دنبال یک شغل مناسب بگردید، احتمالاً مشکل شما حل می شود.

ooo

ضرب المثلی قدیمی: همه ما سروته یک کرباس هستیم.
ضرب المثل عامیانه: درازی شاه خانوم به پهنای ماه خانوم.
نتیجه جامعه شناختی: اینه!
پیشنهاد مدنی: پیشنهاد می شود روزانه حداقل ۱۵ دقیقه از عقل مان استفاده کنیم.
نتیجه قانونی: اقدامات غیرقانونی راه حل قانونی ندارد.

سازمان ملل از تلاش سازمان کنفرانس اسلامی در بحران کوزوو قدردانی کرد

گروه داخلی - خانم سدا اوگاتا کمیسر عالی پناهندگان سازمان ملل ابتکار گروه تماس سازمان کنفرانس اسلامی به ریاست ایران را برای حل بحران کوزوو، مثبت و شایسته قدردانی دانست.

وی در دیدار با گروه نمایندگان کشورهای عضو گروه تماس اسلامی گفت: «نقش سازمان کنفرانس اسلامی در بحران کوزوو و همچنین کمک های ارائه شده از سوی کشورهای عضو این سازمان به آوارگان کوزوویی شایسته سپاسگزاری است».

در این دیدار همچنین اقدامات سازمان کنفرانس اسلامی در جهت حل بحران کوزوو از سوی سفیر و نماینده دایم ایران در ژنو تشریح شد.

خرم گفت: «پیرو تصمیم نشست وزرای امور خارجه گروه تماس سازمان کنفرانس اسلامی در ژنو جلسات متعددی بین سفرای اعضای گروه در ژنو برگزار شد و اقدامات لازم جهت بسیج و هماهنگی کمک های ارسالی از سوی کشورهای اسلامی به قربانیان بحران کوزوو به عمل آمده است».

تور کیش
با هواپیمائی جمهوری اسلامی ایران
تورهای برتر
نامی آشنا و مطمئن در صنعت توریسم
اقامت در هتل ۵ ستاره شایان
پرواز راحت و مطمئن
استفاده از ۳۰ کیلو بار مجانی
● تخفیف مخصوص ویژه دانشجویان
● تخفیف برای کلیه کارمندان
شرکت جهانگردی و خدمات مسافرتی
تعطیلات
تجریش، ابتدای خیابان شریعتی، شماره ۱۹۰۷
۲۷۱۰۱۹۱ - ۲۷۱۷۱۷۹ - ۲۵۷۷۴۳۴
PARGAR
۱۲۲۱

آپاچی های آمریکایی به بالکان گسیل شدند

گروه بین الملل- خبرگزاری ها: کشرهای عضو ناتو خواستار تغییر رژیم حاکم بر «بلگراد» شدند.

به گزارش رویتر از پاریس، «اوبرودرین» وزیر امور خارجه فرانسه در گفت وگو با روزنامه «هرالد تریبیون» گفت: «هدف اساسی همه متحدین غربی و فکر می کنم روسیه، این است که شاهد اجرای موازین اروپایی در یوگسلاوی و حاکمیت دمکراسی در این کشور باشند». وی در ادامه افزود: «این به معنی تغییر رژیم صربستان است.»

به گزارش شبکه خبری B.B.C، اولین گروه از ۲۵۰۰ سرباز آمریکایی که قرار است به منطقه اعزام شوند، روز گذشته وارد آلبانی شدند. این سربازان و ۲۴ هلیکوپتر «آپاچی» آمریکایی که دیروز وارد منطقه شدند، حملات ناتو برعلیه اهداف صرب ها را تشدید خواهند کرد.

در این حال، گزارش های رسیده از یوگسلاوی حاکی است که جنگنده های ناتو طی بیست وهفتمین شب حمله خود، اهدافی که ادعا شده است نظامی بوده اند را در شهرهای مختلف یوگسلاوی ازجمله «نیس»، «بلگراد»، «پریشتینا»، «والیه وو» و در کراجوچرواک» مورد حملات هوایی- موشکی قرار دارند.

به گزارش خبری B.B.C به نقل از تلویزیون یوگسلاوی، طی بمباران شهر «نیس» که شدیدترین حمله شبانگاه دوشنبه ناتو بوده است، حداقل یک تن کشته و یازده نفر زخمی شده اند.

اما به نظر می رسد حملات هوایی ناتو تاکنون نتوانسته است هیچ کمکی به بهبود وضعیت پناهندگان و آوارگان آلبانیایی تبار «کوزوو» نماید.

به گزارش این شبکه خبری، در حالی که از روز دوشنبه، یوگسلاوی مرزهای خود را بسته است و از خروج آوارگان آلبانیایی تبار جلوگیری می کند، گزارش هایی از حمله به آوارگان در کوه های ایالت «کوزوو» دریافت شده است. به گزارش ناظران OSCE(سازمان همکاری و امنیت اروپا)، UNHCR (کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان) در مقدونیه و آلبانی، شبه نظامیان صرب، خودروهایی حامل آلبانیایی تباران را که به سوی مرز می آیند، متوقف کرده و یا بازمی گردانند. در حدود ۴۰۰۰ تن نیز در منطقه بی طرف واقع در مرز مقدونیه - یوگسلاوی به دام افتاده اند.

در این حال، براساس گزارش های رسیده از داخل «کوزوو» در کوه های شمال «پریشتینا» در نزدیکی «یاکوتیسا» در غرب «کوزوو»، توپخانه صرب ها، محل تجمع پناهندگان را گلوله باران می کند. براساس این گزارش بیش از ۸۰۰ هزار نفر از آلبانیایی تبارها از خانه و کاشانه خود آواره شده و در دام نیروهای صرب افتاده اند.

از سوی دیگر به نظر می رسد با طولانی شدن حملات ناتو، اقدامات سیاسی جدیدی برای حل مناقشه آغاز شده است. به گزارش B.B.C، «کوفی عنان» دبیر کل سازمان ملل قرار است به «مسکو» سفر کند تا برای یافتن یک راه حل سیاسی برای بحران کوزوو با «بوریس یلتسین» رئیس جمهوری روسیه به گفت وگو بپردازد. وی همچنین به زودی فرستاده ویژه خود را به منطقه اعزام خواهد کرد.

در همین حال، «ویکتور چرنومردین» نماینده ویژه «یلتسین» در یوگسلاوی، نیز دیروز سفر خود را به سه کشور عضو فدراسیون کشورهای مشترک المنافع آغاز کرد. وی در این سفر با سران کشورهای اوکراین، گرجستان و آذربایجان در مورد بحران «بالکان» به گفت وگو می پردازد.

این در حالی است که دولت چک که زمانی عضو «پیمان ورشو» بود، به نیروهای ناتو اجازه داد که از فرودگاه ها و راه حل های زمینی این کشور برای سوختگیری هواپیما و نقل و انتقالات زرهی، استفاده کند.

از سوی دیگر به گزارش A.F.P، به نقل از یک مقام «ارتش آزادیبخش کوزوو»، دو سرباز ارتش یوگسلاوی و یک سرباز داوطلب روس که لباس ارتش یوگسلاوی را برتن داشت، به اسارت «K.L.A» درآمده اند. براساس این گزارش، سه نظامی مذکور، روز گذشته به آلبانی انتقال داده شدند و قرار است به زودی به نیروهای ناتو تحویل داده شوند.

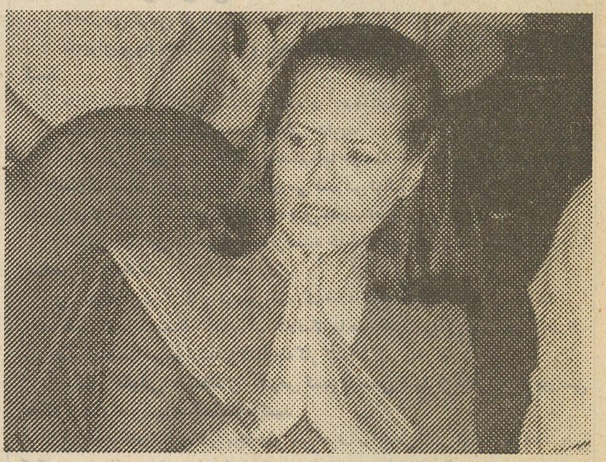

تشدید دادوستدهای سیاسی برای تشکیل دولت ائتلافی هند

دهلی نو - رویتر: «سونیا گاندی»، رهبر حزب کنگرهٔ هند، روز گذشته اعلام کرد که در حال مذاکره با احزاب این کشور در مورد چگونگی تشکیل دولت جدید و ترکیب آن است، ولی این گفت وگوها هنوز منتج به نتیجه ای نشده است.

به گزارش رویتر از «دهلی نو»، «سونیا گاندی» روز گذشته پس از ملاقات با «جایوتی باسو»، رهبر حزب کمونیست این کشور اعلام کرد که «باسو» تمایلی به شرکت در دولت ائتلافی جدید ندارد.

گفتنی است که احزاب محلی و گروه های چپ با پیوستن به «حزب کنگره»، موجب سقوط دولت ائتلافی «واجپایی» شدند. اما در حال حاضر، همین احزاب برای تشکیل دولت جدید به توافق نمی رسند.

«گاندی» در ادامه تصریح کرد: «باسو» تمایلی ندارد که پست نخست وزیری هند را بپذیرد.

این در حالی است که «چاندرا شخار»، نخست وزیر پیشین هند در مورد امکان نخست وزیری «سونیا گاندی» هشدار داد.

وی روز گذشته طی مصاحبه ای به خبرنگاران گفت: «سونیا گاندی» قدرتمندترین زن هند است و با توجه به شیوه های عمل حزب وی، دمکراسی در هند با خطر جدی روبه رو است.

گفتنی است علی رغم این که حمایت حزب کنگره از «شخار» در سال ۱۹۹۰ موجب شد که وی بتواند پست ریاست جمهوری هند را اشغال کند، وی یکی از منتقدین سرسخت حزب کنگره است.

در مورد تجاوزات مکرر ارتش ترکیه به خاک این کشور

عراق به اتحادیه عرب شکایت کرد

بغداد - A.F.P: «محمد سعید الصحاف»، وزیر امور خارجه عراق روز گذشته از «اتحادیه عرب» خواست با واکنش در قبال تجاوز ارتش ترکیه به مناطق شمالی این کشور، از ادامه این حرکت مغایر موازین بین المللی ممانعت به عمل آورد.

«سعید الصحاف» با ارسال نامه ای به «عصمت عبدالمجید»، دبیر کل اتحادیه عرب، حمله ارتش ترکیه به خاک عراق را محکوم کرد و از دولت ترکیه خواست تا تجاوز خود را متوقف کرده و به حاکمیت «بغداد» احترام بگذارد.

«الصحاف» در ادامه تصریح کرد: «ارتش ترکیه نباید به بهانه تعقیب شورشیان وارد خاک عراق شود و امنیت و ثبات منطقه را برهم زند».

یادآوری می شود که ارتش ترکیه طی یک ماه اخیر حملات تازه ای را برای سرکوبی چریک های حزب کارگران کردستان (P.K.K) آغاز کرده است.

از همین رو ارتش ترکیه بارها به بهانه تعقیب کردهای P.K.K، وارد خاک عراق شده است. به گزارش مطبوعات ترکیه، حدود ۲۰ هزار سرباز ترک در عملیات مبارزه با کردهای P.K.K شرکت دارند.

بربام دنیا

بغداد

۱۵۰ ورزشکار روسی برای شرکت در یک سلسله مسابقات ورزشی که به مناسبت جشن تولد «صدام حسین»، رئیس جمهوری عراق برگزار می شود، عازم بغداد خواهند شد.

«محمد عباس»، دبیر کل کمیتهٔ المپیک عراق اظهار داشت: تمام مقدمات لازم برای برگزاری برنامه ای خاص، جهت خوشامدگویی به این ورزشکاران، تدارک دیده شده است.

به نوشته روزنامهٔ «الجمهوریه»، حدود ۷۰ نفر از این ورزشکاران ۲۳ آوریل (۳ اردیبهشت) و بقیه تا ۲۶ آوریل (۶ اردیبهشت) وارد بغداد خواهند شد. این ورزشکاران در رشته های فوتبال، بسکتبال، شنا و پرتاب نیزه با دیگر ورزشکاران به رقابت خواهند پرداخت.

به گفتهٔ دبیر کل کمیتهٔ المپیک عراق، به رغم تحریم های سازمان ملل علیه این کشور، قرار است چندین مراسم مختلف فرهنگی و ورزشی برگزار شود.

این مراسم به مناسبت جشن تولد «صدام حسین» برگزار می شود و ششمین سالگرد تولدی است که پس از اعمال تحریم ها علیه عراق، با شکوه تمام برگزار خواهد شد.

مریلند

اگرچه قرار گرفتن در معرض نور به هنگام نیمه شب، خواب را مختل نمی سازد، اما در ساعت بیولوژیک بدن اختلال و بی نظمی به وجود می آورد.

دانشمندان مؤسسه ملی بهداشت در «مریلند» آمریکا می گویند وجود نور باعث کاهش قابل توجهی در تولید آنزیم های لازم برای ترشح «ملاتونین» می شود.

در گزارشی که درخصوص این مطالعه در مجلهٔ «ساینس» به چاپ رسید، آمده است، این ماده که تولید آن در شب افزایش می یابد، همانند نوعی رگلاتور (تنظیم کننده) عمل کرده و روز و شب و توالی فصل ها را منظم نگاه می دارد.

دانشمندان کشف کرده اند که قرار گرفتن در معرض نور مانع از افزایش تولید «ملاتونین» به هنگام شب شده و در بیشتر موارد در الگوی خواب، اختلال ایجاد می کند.

با توجه به نتایج اعلام شده انتخابات پارلمانی

اجویت همچنان پیشتاز است

آنکارا - B.B.C: «بولنت اجویت» نخست وزیر ترکیه، پیروزی خود را در انتخابات پارلمانی این کشور اعلام کرد.

به گزارش شبکه خبری B.B.C از «آنکارا»، حزب دموکراتیک چپ (D.S.P) به رهبری «بولنت اجویت» با توجه به آرای شمارش شده تا لحظه تنظیم خبر، پیروزی خود را در کسب بیشترین کرسی های پارلمان آینده قطعی می داند.

با این وجود، براساس آخرین گزارش های رسیده، هیچ یک از احزاب ترکیه، اکثریت لازم برای تشکیل یک دولت مستقل را کسب نکرده اند.

براساس آخرین خبر ارسالی، با شمارش ۸۵ درصد آرای مأخوذه در انتخابات روز یکشنبه، حزب «دموکراتیک چپ» با کسب ۲۲/۲ درصد آرا، درصدر قرار دارد. به دنبال آن حزب «حرکت ملی» به رهبری «دولت باهچلی» با کسب ۱۸/۲ درصد آرا، در رده دوم و حزب اسلام گرای «فضیلت» به رهبری «رجایی کوتان» با کسب ۱۵/۱ درصد در رده سوم قرار دارد.

گفتنی است که «فضیلت»، حزبی که بیشترین تعداد کرسی های پارلمان سابق را داشت، اکنون به رده سوم سقوط کرده است که شکست بزرگی برای این حزب به شمار می رود.

با توجه به درصد آرای کسب شده توسط احزاب مختلف به نظر می رسد که «بولنت اجویت» برای تشکیل دولت، علاوه بر ائتلاف با حزب «حرکت ملی» باید حزب سومی را نیز در دولت شریک کند. چرا که برای کسب رأی اعتماد پارلمان، به بیش از ۵۰ درصد آرای نمایندگان نیاز دارد.

به اعتقاد کارشناسان سیاسی، این مسأله از آینده دولت ائتلافی جدید ترکیه تصویر بسیار مبهم و متزلزلی به دست می دهد و خطر شکل گیری تنش و ناآرامی دیگری همچون چندماه گذشته را در بدنه سیاسی این کشور تشدید می کند.

در پی امضای موافقتنامه ای بین رهبران چند کشور آفریقایی برداشته شد

گام نخست برای نیل به صلحی فراگیر در کنگو

کینشازا - رویتر: «لوران کابیلا»، رئیس جمهوری دمکراتیک کنگو اعلام کرد که موافقتنامه ای با «یوری موسوینی» رهبر اوگاندا و سایر رهبران افریقایی برای پایان دادن به درگیری ها در کنگو امضا کرده است.

به گزارش خبرگزاری رویتر از «کینشازا»، «کابیلا» در پی امضای این موافقتنامه که در لیبی منعقد شده است اعلام کرد: «طرابلس» و «اسمره» موافقت کرده اند که نظامیانی را به عنوان ناظران صلح، جایگزین نیروهای اوگاندایی که کابیلا آنها را به تهاجم علیه بخش هایی از خاک کنگو متهم می کند، به این کشور اعزام کنند.

«کابیلا» در ادامه افزود: «نشست های دیگری نیز با حضور رهبران دیگر کشورهای آفریقایی، برای دستیابی به صلح پایدار برنامه ریزی شده است».

این در حالی است که شورشیان کنگو و دولت رواندا که حامی آنان است، اعلام کرده اند که مذاکرات صلح بدون حضور رهبران شورشیان معنایی ندارد.

در همین رابطه «وامبا دایا وامبا» رهبر شورشیان کنگو طی مصاحبه ای با خبرگزاری رویتر گفت: «ما قبلاً نیز گفته بودیم که لازم است مستقیماً با کابیلا گفت وگو کنیم و علی رغم امضای پیمان صلح توسط «کابیلا» ما همچنان به نبرد ادامه خواهیم داد».

شایان ذکر است که نبرد بین دولت «کابیلا» و شورشیان «توتسی» از ۹ ماه پیش در جریان بوده است.

یادآوری می شود که در خلال این جنگ دولت های آنگولا، چاد، نامیبیا و زیمبابوه در صف حامیان کابیلا و دولت اوگاندا و رواندا در جبهه شورشیان قرار داشته اند.

همسر عزیزم شبنم
تولدت را صمیمانه تبریک می گویم
محمد رضا نامدار
۱۰۷۲

سودابه عزیز
خجسته مولودت مبارک
همسرت مجید
۱۱۲۹

دوست گرامی
جناب آقای حمید رضا استیلی
با آرزوی سالها شادکامی
پیوندتان مبارک
هرمز شریفیان
۱۱۳۰

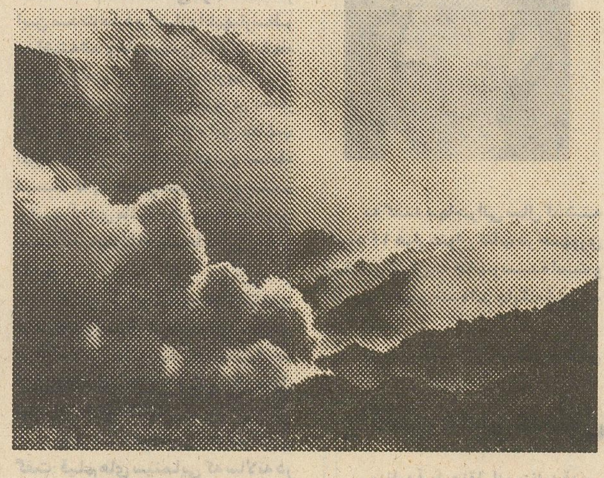

در پنجاه ویکمین سالگرد تشکیل اسرائیل

تدابیر ویژه امنیتی در کرانه باختری و نوار غزه به اجرا درآمد

بعلبک - A.F.P: شب گذشته تعدادی از روستاهای آزادشدهٔ جنوب لبنان، از سوی نظامیان اسرائیلی گلوله باران شد.

به گزارش «A.F.P» از «بعلبک»، همزمان با گلوله باران روستاهای آزادشده جنوب لبنان، یک فروند ناوچه جنگی اسرائیل با نزدیک شدن به ساحل شهرک «عدلون» در شمال «صیدا»، به سوی قایق های ماهیگیران لبنانی آتش گشود.

براساس همین گزارش، در پاسخ به گلوله باران روستاها، چریک های جنبش مقاومت «حزب الله» با سلاح های خودکار و موشک انداز به پایگاه نظامیان اسرائیلی در مناطق اشغالی حمله کردند.

به گفته یک منبع مطلع، در این حمله، بخشی از استحکامات این پایگاه منهدم شد و دود و آتش منطقه را فراگرفت.

گزارش دیگری از «A.F.P» در همین زمینه حاکی است که در جریان درگیری های چند روز اخیر میان نظامیان اسرائیلی و چریک های «حزب الله»، «رابین سولومان»، خبرنگار آمریکایی که برای تهیه خبر به منطقه «بعلبک» رفته بود، از روز یکشنبه ناپدید شده است.

یک کارمند لبنانی سفارت آمریکا در «بیروت» با اعلام این خبر به پلیس لبنان، اظهار داشت که آنها از محل اصلی ناپدیدشدن این خبرنگار اطلاعی ندارند و آمریکا خواستار آزادی و بازگشت سریع این خبرنگار شده است.

این در حالی است که دولت لبنان، در پی اشغال مجدد «ارنون» توسط اسرائیلی ها، از شورای امنیت سازمان ملل خواست تا با واردآوردن فشار بر دولت «تل آویو»، آنها را وادار به ترک مناطق اشغالی سازد.

این در حالی است که «کمیتهٔ نظارت بر اجرای تفاهم نامهٔ آوریل» که روز گذشته در بندر اشغالی «ناقوره» در جنوب لبنان، تشکیل جلسه داده بود، بدون اتخاذ هیچ تصمیم مشخصی درباره سرنوشت روستای «ارنون»، به کار خود پایان داد.

حمله جنگنده های امریکایی به سایت های راداری عراق در موصل

بغداد - A.F.P: هواپیماهای جنگنده ی F.۱۵ نیروی هوایی امریکا شامگاه دوشنبه، سایت های راداری عراق در «موصل» را بمباران کردند.

به گزارش A.F.P از «واشنگتن» این حمله با استفاده از بمب های هدایت لیزری انجام شد.

یک سخنگوی ارتش عراق در این ارتباط اعلام کرد: «هواپیماهای دشمن راکت هایی علیه مواضع غیرنظامی در شمال عراق پرتاب کردند.

این سخنگو همچنین افزود: «پدافند هوایی عراق به سوی هواپیماهای دشمن که تحت حمایت هواپیماهای آواکس بودند، آتش گشود».

لازم به ذکر است که «موصل»، در منطقه ممنوعه پروازی شمال عراق قرار دارد که پس از جنگ خلیج فارس به خواست امریکا و انگلیس شکل گرفت.

کوتاه از جهان

سازمان ملل

شورای امنیت سازمان ملل از تصمیم گروه «طالبان» مبنی بر خارج شدن از گفت وگوهای صلح «عشق آباد» ابراز نگرانی کرده واز این گروه خواست تا در تصمیم خود تجدیدنظر کند و هر چه زودتر مذاکرات با «جبهه متحد اسلامی» را از سرگیرد.

لندن

با بی نتیجه ماندن آخرین دور از مذاکرات ایرلند شمالی، این گفت وگوها هفته آینده ادامه خواهد یافت. اجلاس نخست وزیران انگلیس و ایرلند جنوبی با رهبران احزاب سیاسی در ایرلند شمالی پیرامون خلع سلاح گروههای مسلح که دوشنبه برگزار شد، بدون دستیابی به نتیجه ای پایان یافت.

سیدنی

«جان هاوارد»، نخست وزیر استرالیا گفت: برخورد با «انور ابراهیم»، معاون برکنار شده نخست وزیر مالزی، ادامه روش مستبدانه «ماهاتیر محمد»، نخست وزیر این کشور است و این به نفع مردم نیست.

توکیو

سفیر چین در توکیو از تصویب لایحه گسترش همکاری های نظامی توکیو- واشنگتن در مجلس این کشور، ابراز نگرانی کرد. وی در دیدار با رهبر حزب دمکراتیک ژاپن گفت: چین از احتمال این که تایوان در محدوده جغرافیایی همکاری های امنیتی توکیو- واشنگتن قرار گیرد، نگران است. آنکارا- «سلیمان دمیرل»، رئیس جمهوری ترکیه، روز گذشته برای شرکت در اجلاس سران ناتو، عازم آمریکا شد. اجلاس ناتو در چارچوب مراسم پنجاهمین سالگرد تأسیس پیمان آتلانتیک شمالی صورت می گیرد.

سیدنی

«الکساندر دوانر»، وزیر امور خارجه استرالیا روز گذشته اعلام کرد که بزودی نیروهای سازمان ملل متحد در «تی مور شرقی» مستقر می شوند. پیش از این، دولت استرالیا نگرانی خود را از حمله های اخیر در «دیلی»، مرکز تی مور شرقی به دولت اندونزی اعلام کرده بود.

آن روی سکه

افق ها و چشم اندازهای رابطه ایران و آمریکا

آخرین بخش از گفت وگو با دکتر هوشنگ امیراحمدی استاد دانشگاه راتگرز آمریکا، درپی از نظر خوانندگان محترم می گذرد. با سپاس از علیرضا حقیقی که این مصاحبه اختصاصی را دراختیار نشاط گذاشت، امیدواریم این گفت وگو به درک متقابل و مفاهمه بیشتر در عرصه روابط بین المللی کمک نماید.

س: برخی از منتقدان معتقدند گروهها و تشکل هایی که در حوزه رابطه ایران و امریکا فعالیت می کنند --- که عمدتاً مرکز فعالیتشان نیز در امریکا واقع است --- بنا به دلایل مختلف، آگاهانه یا ناآگاهانه، منافع سلطه گرانه امریکا را دنبال می کنند. آنها برای ادعای خود دو استدلال اساسی دارند؛ نخست آن که معتقدند وزن و موقعیت دو کشور در وضعیت نابرابری قرار دارد و کفهٔ طرف امریکایی در این ترازو پرمنفعت تر و سنگین تر است و البته تعقیب منافع طرف امریکایی صرفاً به منافع دولت امریکا محدود نمی شود، بلکه می تواند در راستای منافع شرکتها و کمپانیهای امریکایی نیز باشد. از سوی دیگر، سیاستهای دولت امریکا نیز --- که حتی رسماً اعلام می شود --- کمک به این نوع تشکل ها در جهت استفاده از آنها به منظور پیشبرد منافع ملی خود می باشد. دومین دلیل منتقدان، به محل استقرار این سازمانها برمی گردد، بدیهی است که حضور این سازمانها در امریکا الزامات خاص خود را دارد و این سازمانها نمی توانند به گونه ای حرکت کنند که در صورت تضاد جدی میان منافع ایران و امریکا از منافع طرف ایرانی حمایت کنند؛ زیرا به هرحال باید مقررات و جهت گیری کلی جامعهٔ امریکا را رعایت کنند. شما نیز که از اعضای فعال تشکیلات AIC (شورای ایرانیان -- امریکاییان) هستید که در رابطه با بهبود فضای کلی میان دو کشور فعالیت می کند، چگونه با این مسأله روبه رو می شوید؟

ج: من با نظر این منتقدان درباره ماهیت سازمانهای واسطه میان ایران و امریکا کاملاً موافق هستم. تقریباً تمامی این سازمانها امریکایی و کلاً در چارچوب منافع ملی امریکا کار می کنند. این سازمانها که بعد از انتخابات دوم خرداد یکباره فعال شدند، در دوران سیاه رابطهٔ ایران و امریکا در سالهای ۱۹۹۳ -- ۱۹۹۷ هیچ برنامهٔ قابل توجهی درباره ایران نداشتند و عملاً ایران برای آنها وجود خارجی نداشت و یا اگر هم داشت، خیلی حاشیه ای بود.

علت فعال شدن آنها پس از دوم خرداد هم صرفاً تأمین منافع امریکا و منافع سازمانی خودشان بوده و هست. تعدادی از آنها حتی قبل از دوم خرداد وجود خارجی نداشتند و به محض باز شدن فضا به فکر ساختن پول از فرصت به دست آمده افتادند و شروع به کار و فعالیت کردند. در بین سازمانهای جور واجوری که در مورد رابطهٔ ایران و امریکا --- جنبه های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و غیره --- کار می کنند، هم سازمانهای انتفاعی و هم به اصطلاح غیرانتفاعی، دیده می شود.

بعضی از این سازمانها، دانشگاهی و یا وابسته به دانشگاهها هستند ولی عمدتاً مستقل و به شکل »مؤسسه«، »انجمن«، »شورا«، »مرکز«، »جامعه« و غیره فعال هستند. تفاوت در اسمها گاهی بی معنی ولی غالباً معنی مشخص قانونی دارد.

باید توجه بدهم که تصادفاً دولت ایران بیشترین مراوده را با این سازمانها دارد و نمایندگان آنها در این یک سال و اندی که گذشته، از ایران دیدار کرده اند و یا ایرانیهایی که به امریکا آمده اند، از طریق آنها سفر کرده اند و یا در سازمانهای آنها حرف و صحبت داشته اند. یکی دو تا سازمان ایرانی و یا نیمه ایرانی هم که در امریکا وجود دارد، مورد توجه دولت نیستند و یا حداقل برای آنها ارزش و اهمیتی قائل نیست و سعی در تقویت آنها نمی کند.

برعکس، در عمل، مراوده خیلی نزدیکتر با سازمانهای صددرصد امریکایی، باعث تضعیف این سازمانها شده است. در عین حال دولت نخواسته و یا نتوانسته است یک سازمان مناسب برای دفاع از منافع ملی ایران در امریکا به وجود آورد. یک سازمان که برای ایران لابی کند، وجود ندارد. در امریکا تقریباً همهٔ کشورهای مهم دنیا و حتی خیلی از غیرمهم ها، سازمان لابی دارند و خیلی قوی و منسجم عمل می کنند.

عین همین وضعیت در زمان رژیم گذشته هم وجود داشت. شاه و ایادی اش در امریکا میلیونها دلار از پول ملت را به جیب همین دانشگاهها و سازمانهای جوراجور امریکایی ریختند که از حکومت او حمایت و تعریف بکنند. در همین حال دولت شاه سعی نکرد یک سازمان مستقل ایرانی که از منافع ملی ایران در امریکا دفاع بکند، به وجود بیاورد. نتیجه این شد که وقتی حکومت شاه دچار زحمت شد و بعد سرنگون گردید، همهٔ این دانشگاهها و سازمانهای جوراجور باروبنه خود را بستند و به دنبال کار خودشان رفتند و شاه و ایران و ایرانی را کلاً فراموش کردند و یا تنها گذاشتند.

نتیجه ای که می خواهم بگیرم این است که اگر این سازمانهای جوراجور در جهت منافع و یا سلطهٔ امریکا عمل می کنند، به این دلیل نیست که در امریکا فعال هستند، دو کشور از شرایط نابرابر برخوردارند و یا اعضای آنها مقیم امریکا هستند، بلکه بدین دلیل است که این سازمانها از سوی ایران تأسیس نشده اند، ایرانیهای وطن پرست در آنها نقشی ندارند و عملکرد دولت در قبال سازمانهای ایرانی و یا نیمه ایرانی اینجا نامناسب است.

متأسفانه مشکل رابطهٔ ایران و امریکا و مشکل سیاسی بین بخشی از ایرانیهای اینجا و دولت، خود از دلایل عدم کامیابی ایرانیها و دولت، در ایجاد یک سازمان مناسب مدافع ایران در امریکاست. این خلأ کماکان احساس می شود و تا دولت به طور جدی به این امر نپردازد، سازمانهای تماماً امریکایی در چارچوب منافع امریکا برای ایران طرح و برنامه خواهند داد!

در چنین فضایی است که باید درباره ماهیت »شورای امریکاییان و ایرانیان« (نه »شورای امریکا و ایران« که به غلط در برخی از محافل مطرح شده) به قضاوت نشست. شورا، کار خود را عملاً در سال ۱۹۹۳ شروع کرد و از آن وقت در کنفرانسها و سمینارها و کتابهای زیادی، مسایل ایرانیان و رابطه ایران و امریکا را مورد بررسی قرار داده است. توجه کنید که در سالهای سیاه رابطهٔ ایران و امریکا بین ۱۹۹۳ -- ۱۹۹۷ »شورای امریکاییان و ایرانیان« تقریباً تنها سازمانی بود که در صحنه وجود داشت و از ایران و ایرانی دفاع می کرد. شاهد این مدعا، کنفرانسها و کتابهای شورا و هزاران ایرانی و امریکایی هستند که از طریق فعالیتهای این شورا به جمع مدافعان ایران پیوستند و یا در جریان واقعیتهای ایران و مسایل آن با امریکا قرار گرفتند.

شورای »امریکاییان و ایرانیان« (IRANIAN -AMERICANCOUNCIL) یک مجمع غیرانتفاعی و آموزشی است که در »ایالت نیوجرسی« به ثبت رسیده است. این شورا کاملاً غیردولتی و غیرحزبی است و همان طور که از نام آن برمی آید شورایی برای آن بخش از دو ملت ایران و امریکاست که به اهداف شورا باور دارند. منابع مالی شورا از طریق حق عضویت، کنفرانسها و هدایا و غیره تأمین می شود.

این شورا، دو هدف را دنبال می کند: اول، کمک به سازمان دادن ایرانیان امریکا - مخصوصاً نسل دومیها - در چارچوب منافع قومی - صنفی آنها و دوم ایجاد درک متناسبتری از ایران و فرهنگ ایرانی و مسایلی که باعث تنش یا همبستگی میان ایران و امریکا می شود.

شورا امیدوار است که از این طریق به حل مشکلات ایرانیان امریکا و رابطه ایران و امریکا کمک بکند. عقیده بر این است که ارتقای ایرانیان و درک بهتری از مسایل ایران و امریکا، در تحلیل نهایی در جهت ارتقای منافع ملی ایران است.

اعضای هیأت مدیره و کمیته اجرایی شورا متشکل از برجسته ترین اساتید دانشگاههای امریکا (ایرانی و امریکایی)، سیاستمداران خوشنام سابق، متخصصین ایرانی، و ایرانیان سرشناس و خوش نام در بخش فرهنگ و امور مردمی در امریکا هستند.

این افراد در مجموع از ایران و ایرانی و از یک سیاست معقول امریکایی در قبال ایران، حمایت می کنند و درواقع جهت فعالیت های آنها بااهداف شورا همسویی دارد. موضوع قابل توجه این است که »شورای امریکاییان ایرانیان«، تنها سازمانی با این ماهیت است که نیمی از اعضای هیأت مدیره و اجرایی آن ایرانی هستند و کلاً در چهارچوب منافع ملی ایران فکر و عمل می کنند. باید اذعان کرد که این شورا در نوع خود تاکنون در امریکا بی سابقه بوده است؛ یعنی تنها سازمانی است که در رابطه با ایران و امریکا فعال است و نیمی از گردانندگان و تصمیم گیرندگان آن ایرانی هستند و آن هم ایرانیان برجسته، خوش نام و وطن دوست.

ما امیدواریم که روزی ایرانیان، از ایران به این شورا بپیوندند و در اداره آن سهیم بشوند. ما بسیار علاقمندیم که از نظرات و پیشنهادات ایرانیان بهره مند گردیم.

لطفاً نان ما را آجر نکنید

انوشیروان مباشر امینی

تا پیش از دوم خرداد ۱۳۷۶، این تلقی وجود داشت که جوانان و دانشجویان امروزی شباهتی به جوانان و دانشجویان نسل های پیش ندارند و حتی عده ای بدبینانه تر معتقد بودند که موج بی تفاوتی تمام جامعه را فراگرفته و اختصاص به مجامع دانشگاهی و دانشجویان ندارد.
ولی اتفاقی که در دوم خرداد ۷۶ و پس از آن رخ داد نشان از پدید آمدن امواجی داشت که امروز و فردای ایران را رقم می زند.
آنچه در پی می آید، قطعا میراث سال های سکوت و رخوتی است که خوشبختانه در پشت سر ما قرار دارد.

گروه اجتماعی

دلیل اصلی این که استادان تمایلی به اظهارنظر درباره مسائل سیاسی روز را ندارند، این است که امکان دارد استادی در سر کلاس مطلبی را عنوان کند که به مذاق عده‌ای در دانشگاه خوش نیاید و همین باعث شود مشکلاتی را برای وی پدید آورند که کم‌ترین آن‌ها خطر محرومیت از اشتغال است .

یکی از پیامدهای این پیش پا افتاده شدن سیاست این است که حتی کوچکترین مسائل جامعه رنگ و بوی سیاسی می گیرد و یک بقال یا کاسب به راحتی می تواند برای شما بین گرانی مرغ و بحران جنوب شرقی آسیا رابطه برقرار کند

صحبت نکردن و طفره رفتن استادان سرکلاس درس سبب می شود که دانشجو جسارت خود را در کنجکاوی پیرامون مسائل از دست بدهد و همین امر سبب ترغیب روحیه انزواگرایی و غیرفعال بودن در دانشجو می شود و هم چنین باعث می گردد تا روحیه مشارکت در این قشر ضعیف شود و از همه مهم تر این امر نشان دهنده یک جور استبداد در جامعه است .

دانشگاه به عنوان مظهر حیات فکری جامعه می تواند نقش بسیار مهمی در توسعه سیاسی جامعه و مشارکت مردمی به خصوص قشر جوان جامعه داشته باشد و استادان دانشگاه در راه رسیدن به این امر می توانند بسیار مؤثر باشند .

بحث بین دو گروه از دانشجویان بالا می گیرد. یکی از دانشجویان با طرح مسأله نظر استاد را می پرسد. استاد در حالی که به سمت صندلی خود می رود می گوید: «لطفاً نان ما را آجر نکنید!».

لبخندی بر لب استاد و دانشجویان نقش می بندد. از انتهای کلاس دانشجویی به شوخی می گوید: «استاد آجر قیمتش بیشتره، می صرفه».

دانشجویان منتظر هستند تا نظر استاد را بشنوند. اما استاد از بیان نظر خود طفره می رود. وقتی کلاس به پایان می رسد، دانشجویان به این مشکل فکر می کنند که چرا استاد حرفی نزد؟...

یک استاد دانشگاه می گوید:
استاد در دانشگاه
برای دانشجو حکم راهنمایی است
که چراغی در دست دارد و به وسیله آن راه را برای
دانشجویان روشن می سازد
تا آنها بتوانند به سلامت از آن مسیر عبور کنند
حال اگر استادی چراغ را خاموش کند
مسلماً دانشجو دچار مشکل خواهد شد و در این راه
به زمین خواهد خورد

این روزها همه از سیاسی شدن دانشجو سخن می گویند و بر ضرورت مشارکت جوانان تأکید می کنند. دانشگاه به عنوان مظهر حیات فکری جامعه می تواند نقش بسیار مهمی در توسعه سیاسی جامعه و مشارکت مردمی به خصوص قشر جوان داشته باشد در این میان استادان به عنوان راهنما می توانند بسار تأثیر گذار باشند، اما متأسفانه این روزها در دانشگاه ها، دیگر استادان در کلاس های درس و حتی بیرون از آن تمایلی به بحث و اظهارنظر درباره مسائل روز مملکتی ندارند.

چرا؟

یکی از استادان دانشگاه درباره علت این امر می گوید: «دلیل اصلی این که استادان تمایلی به اظهارنظر درباره مسائل سیاسی روز را ندارند، این است که امکان دارد استادی در سر کلاس مطلبی را عنوان کند که به مذاق عده ای در دانشگاه خوش نیاید و همین باعث شود مشکلاتی را برای وی پدید آورند که کم ترین آن ها خطر محرومیت از اشتغال است».

عملکرد این گونه نهادهای سیاسی یا فرهنگی در دانشگاه ها در سال های اخیر تحت عنوان اسلامی کردن دانشگاه ها - بدون توجه به مفهوم واقعی اسلامی کردن دانشگاه ها - با برداشت های ناقص و برخوردهای سلیقه ای باعث به وجود آمدن فضایی در دانشگاه ها شده است که هم مجموعه کادر علمی و هم دانشجویان احساس ناامنی برای بیان نظرهای خود کنند که این احساس در درازمدت، موجب نزول رشد کیفی آموزش عالی در دانشگاه ها خواهد شد.

سیاست یک امر تخصصی است

آن چه این روزها در جامعه مخصوصاً در رسانه های گروهی مانند رادیو و تلویزیون و به خصوص مطبوعات به چشم می خورد، اظهارنظر افرادی است که هیچ گونه تخصصی در امور سیاسی ندارند، ولی با استفاده از ابزاری که در اختیار دارند با انتشار افکار خود باعث بروز مسائل و مشکلات در جامعه می شوند. همین امر سبب شده است که بسیاری از صاحبنظران و استادان دانشگاه به خاطر مشکلات پدید آمده از اظهارنظر درباره امور مختلف خودداری کنند.

احساس نبود امنیت در این گونه مراکز در اثر عملکرد برخی نهادهای سیاسی، امنیتی یا فرهنگی در دانشگاه، فضای دانشگاه را به سمت سکون و سکوت سوق می دهد و از شور و شوق سیاسی دانشگاه می کاهد و همین امر تبعات منفی را برای جامعه در پی دارد که می توان به موارد زیر اشاره کرد:

الف) اشاعه فرهنگ و روحیه بی تفاوتی نسبت به مسائل موجود در جامعه (مخصوصاً در قشر جوان).

ب) اشاعه روحیه بی تفاوتی و بی حسی سیاسی در سطح گسترده، آموزش سیاسی مردم را به طور کامل تنزل می دهد و تضعیف می کند.

ج) سازگاری نسبت به فرهنگ مهاجم جهانی و دوری و انفصال از مبانی فرهنگی اسلامی و انقلابی در قشر جوان.

این روزها
همه از سیاسی شدن دانشجو سخن می گویند
و بر ضرورت مشارکت جوانان
تأکید می کنند

علیرضا محمدی دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی در این باره معتقد است: «سیاست یک امر تخصصی است. در حال حاضر سیاست در جامعه ما به یک امر پیش پاافتاده تبدیل شده است. بارزترین نمونه آن در فصل انتخابات خبرگان بود که یک شومن تلویزیونی در مورد مهم ترین اصل نظام که آن هم اجرای احکام شریعت با نظر فقیه جامع الشرایط باشد، با تکرار مکرر «نمره ۲۰، سبز باشید، زرد باشید» و سایر تعابیر وارد صحنه می شود و گویی که تمام اختلافات و شبهاتی که در این زمینه وجود دارد همه به مدد روشنفکری آن آقا و برنامه پربیننده! به بهترین نحو به آن پاسخ داده شده است. یکی از پیامدهای این پیش پا افتاده شدن سیاست این است که حتی کوچکترین مسائل جامعه رنگ و بوی سیاسی می گیرد و یک بقال یا کاسب به راحتی می تواند برای شما بین گرانی مرغ و بحران جنوب شرقی آسیا رابطه برقرار کند. حال در این به هم ریختگی شعور اولاً استادان به دلیل شأن و پایگاه آنان (از نظر علمی) به دلیل اختلافی که دارند یا به دلیل نبود زبان مشترک که بتوان مفاهیم را به سطح جامعه منتقل کند، از پرداختن به امور سیاسی پرهیز می کنند، کما این که دیده می شود در فرصت تنفس در دانشگاه ها استادان درباره مسائل مختلف با هم بحث و گفت وگو می کنند. ثانیاً: در این آشفته بازار که هر کسی دستی در سیاست دارد، دیگر مرز دوغ و دوشاب مشخص نیست و از آنجا که بازار برچسب نیز داغ است، استادان برای پرهیز از چهل تکه شدن لباس اندیشه و فکر خود از بحث و حتی جدل علمی به مصداق «و جادلهم بالتی هی احسن» پرهیز می کنند.

آنچه مسلم است در این میان قشر دانشجو بیشترین ضرر را متحمل می شود. یک دانشجو به هنگام مواجهه با مسائل سیاسی روز باید قدرت تجزیه و تحلیل داشته باشد و این امر را باید در دانشگاه ها و از صاحبنظران و استادان فرابگیرد، حال وقتی که استادی به خاطر برخی مسائل نتواند در مورد مسائل مهم روز مملکتی تجزیه و تحلیل واقعی را بیان کند از دانشجو چه توقعی می توان داشت. یک دانشجوی فعال با توجه به حوادث و اتفاقاتی که در پیرامون او در کشور و جهان رخ می دهد سئوالات بی شماری دارد که باید به این سئوال ها در دانشگاه و توسط افراد مطلع و صاحب نظر پاسخ داده شود. اگر او در دانشگاه نتواند جواب پرسش های خود را دریافت کند مسلماً یا به سمت رسانه های بیگانه کشیده خواهد شد که آنهم با توجه به سوءنیت و دشمنی که با انقلاب اسلامی و نظام دارند با تجزیه و تحلیل های غیرواقعی او را منحرف خواهند کرد. کمااینکه همین اتفاق در مورد جوانانی که جذب برخی گروهک شدند، افتاد. یا اینکه سرخورده شده و همین امر سبب ساز بی تفاوتی و احساس بیگانگی دانشجویان نسبت به مسائل داخلی می شود که این هم خود خطر بزرگی است.

عکس از: آرش محمدی

دکتر احمد پیشه ور استاد دانشگاه در این زمینه عقیده دارد که استاد در دانشگاه برای دانشجو حکم راهنمایی است که چراغی در دست دارد و به وسیله آن راه را برای دانشجویان روشن می سازد تا آنها بتوانند به سلامت از آن مسیر عبور کنند حال اگر استادی چراغ را خاموش کند مسلماً دانشجو دچار مشکل خواهد شد و در این راه به زمین خواهد خورد.

مهدی افشارنیک دانشجوی کارشناسی علوم سیاسی در این باره می گوید: «صحبت نکردن و طفره رفتن استادان سر کلاس درس سبب می شود که دانشجو جسارت خود را در کنجکاوی پیرامون مسائل از دست بدهد و همین امر سبب ترغیب روحیه انزواگرایی و غیرفعال بودن در دانشجو می شود و هم چنین باعث می گردد تا روحیه مشارکت در این قشر ضعیف شود و از همه مهم تر این امر نشان دهنده یک جور استبداد در جامعه است».

طفره رفتن استادان سرکلاس درس سبب می شود
که دانشجو جسارت خود را در کنجکاوی
پیرامون مسائل از دست بدهد
و از همه مهم تر این امر نشان دهنده
یک جور استبداد در جامعه است

استقلال کافی و فضای امن لازمه تحرک دانشگاه است

در پایان و در یک نتیجه گیری از مطالب عنوان شده باید این نکته را در نظر داشت که دانشگاه به عنوان مظهر حیات فکری جامعه می تواند نقش بسیار مهمی در توسعه سیاسی جامعه و مشارکت مردمی به خصوص قشر جوان جامعه داشته باشد و استادان دانشگاه در راه رسیدن به این امر می توانند بسیار مؤثر باشند، ولی باید توجه داشت که لازمه ایفای این نقش از جانب دانشگاه و دانشگاهیان داشتن استقلال کافی و فضای امن و مطمئن برای بحث و ارائه نظریات گوناگون است.

ترک‌ها، گیلک‌ها و تلویزیون

امیرحسین رسائل

سریال هتل پیاده رو قبل از آغاز ماه محرم به پایان رسید. این مجموعه تلویزیونی که با آغاز سال نو به روی آنتن رفته بود، پیش و بیش از آنکه درگیر نقدهای فنی و ساختاری شود، از نظر اجتماعی مورد نقد قرار گرفت، آن هم از سوی مخاطبان تلویزیون . روز دوشنبه در همین صفحه به برخی نقدها و نظرها اشاره شده. اما نوشته زیر نگاهی دیگر به موضوع طنز در تلویزیون دارد که می خوانید.

گروه اجتماعی

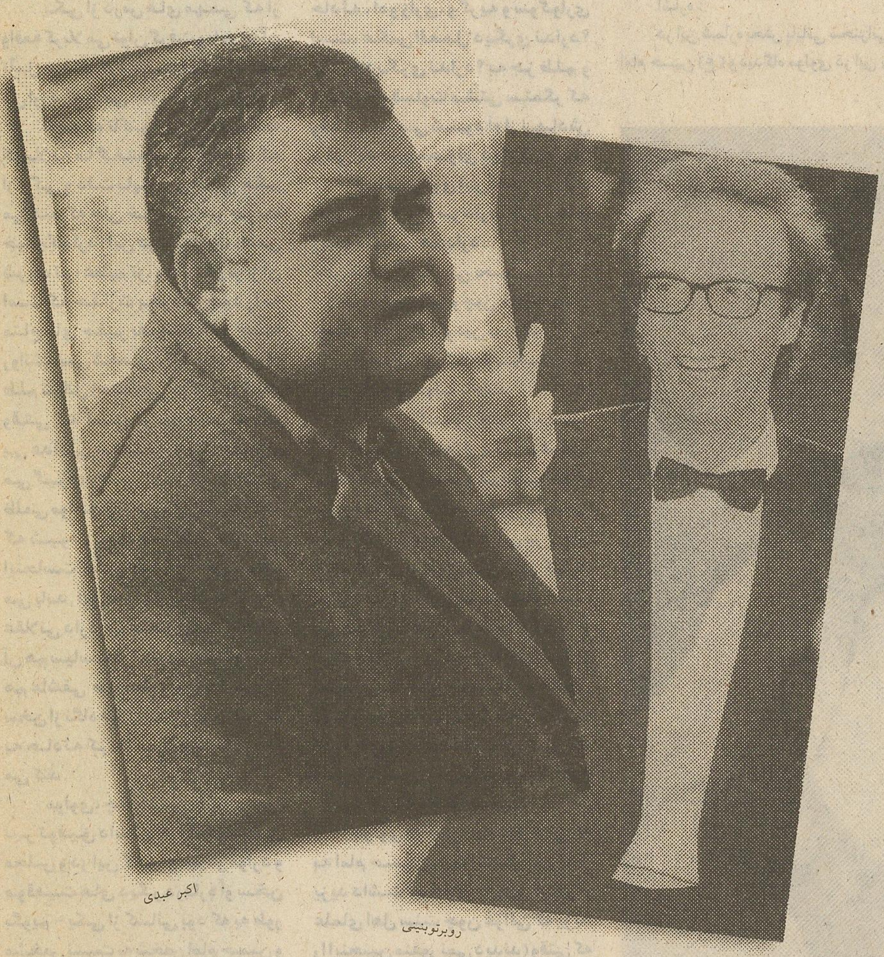
اکبر عبدی
روبرتو بنینی

روبرتو بنینی بازیگر و فیلمساز ایتالیایی، پیش از ورود به اسکار در یک مصاحبه تلویزیونی شرکت کرد. وقتی نظر خود را درباره نامزدهای بهترین فیلم خارجی جویا شدند پاسخ داد: «درست مثل یک لطیفه است: یه ایتالیایی یه یه ایرونی یه...

اکثر «جوک»های ایرانی هم با این عبارات آغاز می شود یه ترکه بود - یه رشتیه بود!

بی آنکه تئوری دایی جان ناپلئونی داشته باشم، باید گفت که کار، کار انگلیسهاست. تئوری مضحکه قومی که می توان انگلیسی ها را متولی آن دانست هرگاه پدید می آید که استعمارگران نتوانند مرزهای جغرافیایی را با خط روی نقشه ها جدا کنند. این شیوه حتی در ممالک نزدیک تر به کاخ باکینگهام هم رواج دارد.

در فرهنگ انگلیس هم بسیاری از لطیفه ها با این عبارت آغاز می شود. یک اسکاتلندی... در حالی که این عبارت معمولاً درباره ایرلندی ها که موفق به تقسیم کشور خود شده اند، رایج نیست.

حال اگر از این دیدگاه به قومیت های کشور خود بنگریم می بینیم که بخش اعظم مضمون های فارسی درواقع تمسخر قومیت هایی است که به گونه ای در سرنوشت تاریخی ملت خود نقش به سزایی داشته اند.

نوک پیکان حمله به سوی گیلانی ها و آذری ها است و در جغرافیایی محدودتر هم در میان اهالی جنوب تنگستانی ها بیشتر مورد تمسخر قرار می گیرند. حال کافی است فقط بر تاریخ دو سده اخیر این اقوام بنگریم، خواهیم دید که اکثر حرکت های اصلاح طلبانه و ضداستعماری - به خصوص ضدانگلیسی - در میان این اقوام شکل گرفته است.

با این مقدمه بر اثر افراشته شدن درفش مخالفت با سریال های به اصطلاح طنزی که اخیراً از سیما پخش می شود، به تحلیل شیوه طنازی آنها می پردازیم، گرچه در سال های بعد از انقلاب سعی فراوان شد که شیوه طنزپردازی سینمای ایران متحول شود؛ ولی تفکر فیلم فارسی که نشأت گرفته از سطح آگاهی دارندگان بنگاه های شادمانی بود در تلویزیون ادامه یافت.

در جهان رسم بر این است که عده ای جامعه شناس، مردم شناس و تحلیلگر افکار عمومی درباره بازتاب ها و تأثیرهای تولید و پخش یک برنامه از رسانه فراگیر بر فرهنگ و جامعه بیندیشند، اما این امر در ایران هیچ گاه مرسوم نبوده است. شاید دلیل اصلی این ضعف آن باشد که مدیرانی که رسانه های ملی را رهبری می کنند فاقد شناخت و آگاهی لازم از وسایلی هستند که در اختیار دارند و از این رو هیچ گاه فرکانس حساسیت جامعه را بر روی گیرنده های خود دریافت نمی کنند. مگر زمانی که کار از کار گذشته باشد.

این نبود شناخت کافی در بلندمدت، باعث می شود که تولید و رهبری طنز به دست کسانی سپرده شود که عمق اندیشه آنان در سطح طنازی «سید کریم» و بارزترین شخصیت فکاهی خلق شده آنان در سال های اخیر هم طرح ژنریکی از «میری» مظهر بلاهت در سینمای قبل از انقلاب است.

اگر از این دیدگاه به قومیت های کشور خود بنگریم
می بینیم که بخش اعظم مضمون های فارسی
درواقع تمسخر قومیت هایی است
که به گونه ای در سرنوشت تاریخی ملت خود
نقش بسزایی داشته اند

رهبران این جریان که در تلویزیون و به خصوص در یکی دو سال اخیر شکل گرفته است نمی دانند که منشأ این گونه «جوک»سازی ها با تحقیر اقوام به روحیه امپریالیستی باز می گردد که هرگاه امپریالیسم نتوانست اقوام آزادی خواه را از طریق تجزیه جغرافیایی پراکنده سازد، به شیوه مضحکه قومی متوسل می شود، تا از درون به تجزیه اقوام بپردازد.

این شیوه را اگر بتوان در مقابل نظم نوین جهانی، نظم قدیم جهانی نامید برخلاف سیاست تهاجم فرهنگی بر تفرقه فرهنگی استوار است. یعنی به جای ساختن فرهنگ غالب وارداتی در منهدم کردن فرهنگ غالب اصیل کشورها می کوشد.

به اعتقاد نگارنده این تئوری استعماری که انگلیس متولی اصلی آن است پس از پایان جنگ اول جهانی و تجزیه امپراتوری عثمانی در منطقه خاورمیانه به اوج خود رسید. هر کجا که استعمارگران توانست با تقسیم جغرافیایی قومیت ها را پراکنده کنند، این شیوه را واگذاشتند و در زمانی که موفق به مرزبندی نشدند به شیوه مضحکه قومی متوسل شدند. به خصوص که در این دوران حرکت های ضداستعماری در منطقه و ایران به اوج خود رسیده بود.

امروز با مشاهده سریال هایی که قصد خنداندن مردم را در ایام نوروز دارند، ولی به سطحی ترین روش متوسل شده اند، این سؤال پدید می آید که آیا این حرکت هدفمند و برنامه ریزی شده است، یا بازتاب ناآگاهی تهیه کنندگان آن.

آخر کلام این که، به این وسیله خنداندن مردم در رسانه ها با تئوری مضحکه قومی مشترک و به مصداق دشمن جان بودن دوست نادان - در سطح ملی - خطر آفرین است.

جدول شماره - ۴۰

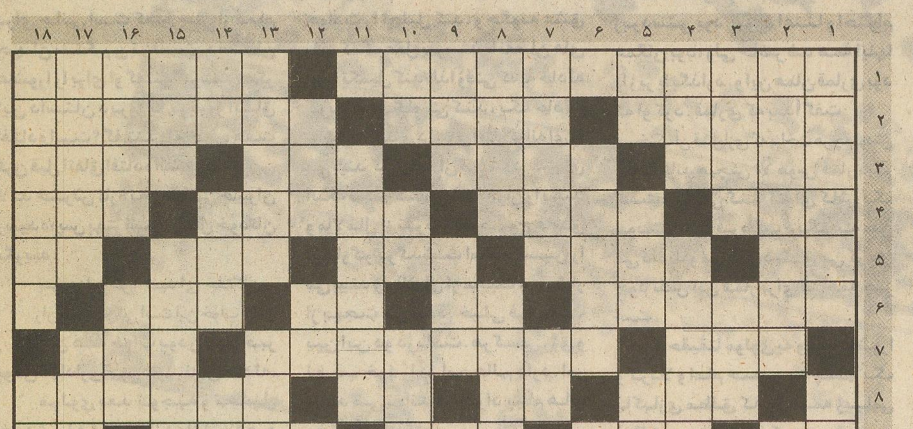

افقی:

۱- در دین اسلام منافاتی با دینداری ندارد - از کشورهای آمریکای لاتین

۲- فراهم و مهیا - روزها - از قطعه های موسیقی ساخته حسین علیزاده

۳- شتر جمازه - نامی برای دختران - برنده - افقی و عمودی دروازه فوتبال

۴- کاشف واکسن آبله - چیزی مثل لقب - فشرده له شده - نام

۵- نشانه جمع مؤنث - لقبی اروپایی برای زنان - زیرلفظی می دهند تا عروس بگوید - مخترع ذره بین و میکروسکوپ - بوی رطوبت

۶- مریض و رنجور - شهری در آلمان - تلخ - [illegible]

۷- بی عیب و نقص - کنیه امام هشتم - چین و شکن

۸- از درجات کاراته در کمربند سیاه - چاشنی سالاد - خاندان - از تیم های مطرح فوتبال اروپا

۹- سفید ترکی - اگر لوله گاز داشته باشد خطرناک است - مهره ای در شطرنج - لاستیک خودرو - داخل

۱۰- یک چهارم - جد - جلسه - پاک و پاکیزه، پاکدامن - حق آن ارزشی دارد

۱۱- جنگ و پیکار - چاهی در جهنم - [illegible] - نامی برای دختران

۱۲- از قطعه های موسیقی ساخته فرهاد فخرالدینی - آنکه بسیار ناز می کند - وفادار ماندن به آن هنری بزرگ است

۱۳- [illegible] - در انتقاد باید آن را رعایت کرد

عمودی:

۱- لقبی که به شهر مرو داده اند - دانشمندی که [illegible] پایین تر از صفر [illegible] ایجاد کرد

۲- نام چند تن از پادشاهان مقدونیه - خدا کند این مهر روی کارنامه ما بخورد

۳- قاضی ورزشی - لقبی انگلیسی - تردست و زیرک

۴- از پسوندهای مصدری - [illegible] مؤسسه مطبوعاتی را دکتر مصباح زاده بنیان نهاد - مخفف زن من

۵- میوه خورشتی - مقابل تند - نمو کردن، بزرگ شدن - نوعی لباس برای زنان

۶- آخر - [illegible] قرآن

۷- بیماری گشادی رگهای پا - کافی - لغزنده

۸- در دو و میدانی پرتاب می کنند - نام اسب اسکندر مقدونی

۹- نمایشنامه نویس بذله گوی ایرلندی - ساختمان می سازد - بله انگلیسی - یار سوزن

۱۰- عزیز عرب - [illegible] زبان در دهانش نمی گردد - میوه نارس

۱۱- اصطلاحی به افرادی گویند که با هم در یک محله زندگی می کنند - عقیم

۱۲- ادات پرسشی - خاک سرخ - روشی برای وارد کردن دارو به بدن

۱۳- قسمتی از پا - [illegible]

۱۴- حالتی میان نشستن و خوابیدن - سرمایه آدم هوشمند - عضو تنفسی - پشت سر

۱۵- برخی مادران کودکان خود را به این جا می سپارند - [illegible] مصیبت زده ساختن

۱۶- خندان - مخفف تو را - تلویزیون خودمان

۱۷- رفقا - آگهی مورد علاقه بیکاران

۱۸- شاعر یونانی که از استادان سیسرون بود - اهل کشور فلاسفه

حل جدول شماره (۳۹)

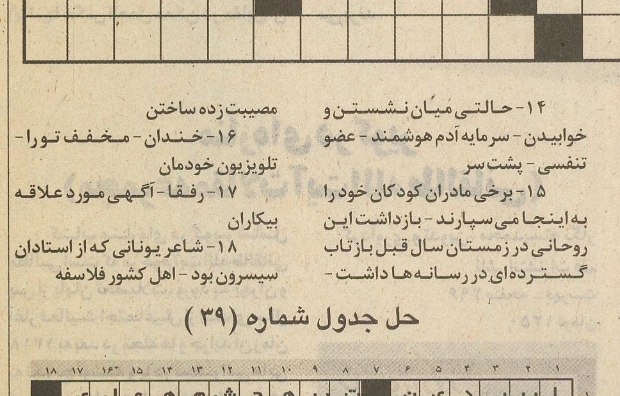

حسین بن علی ع و جلال الدین رومی

پاکبازی عاشقانه

(قسمت آخر)

عبدالکریم سروش

اشاره :
در این شماره بخش پایانی سخنرانی آقای عبدالکریم سروش درباره نقش تاریخی قیام امام حسین (ع) و دیدگاه مولوی در این باره از نظرمی گذرد.

گروه فرهنگ و اندیشه

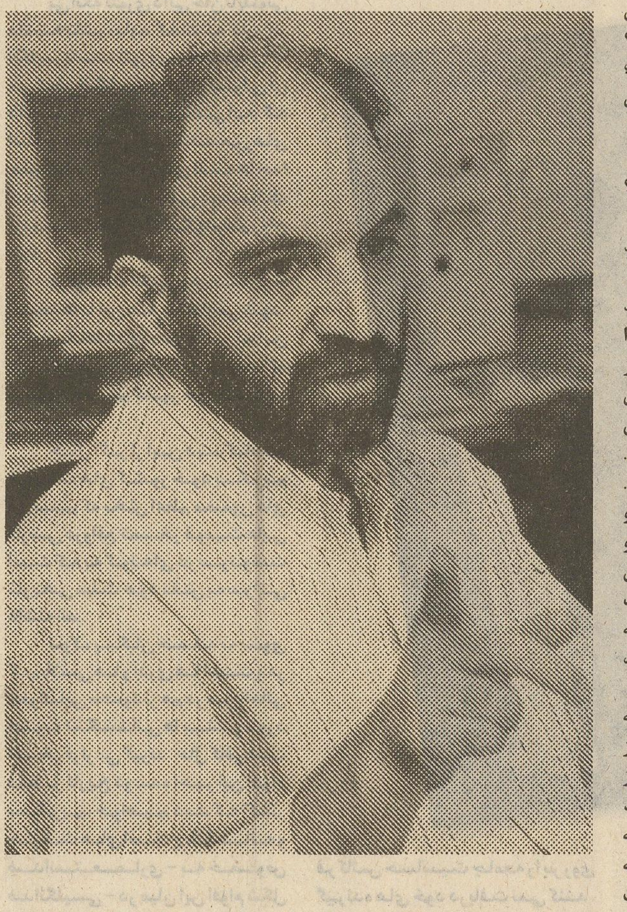

یکی از درس های مهمی که از واقعه کربلا می توان گرفت و باید در آن تأمل بیشتر کرد همین است که کجا می ارزد که آدمی جان خود را ببازد.

آنچه که تاکنون از تحلیل واقعه کربلا به ما گفته اند این است که آزادگی و ذلت ناپذیری آدمی حکم می کند که جان خود را بر سر حریت خود بگذارد. این درست است. آدمی شریف تر، عظیم تر، و باارزش تر از آن است که حقارت بخرد یا خود را به متاع های حقیر بفروشد. این جنبه روانشناسی شخصی دارد. اما وقتی که ظلم شکل اجتماعی پیدا می کند، وقتی که کسی در مواجهه با یک بی عدالتی ساختاری و بنیانی قرار می گیرد، وقتی که با سنت شدن ظلمی مواجه می شود و آن ظلم می رود که شیوه و رویه همگانی شود، در اینجاست که شورش، جواز، بل وجوب می یابد. این شوریدن، هم عنصری عقلانی دارد هم عنصری عاشقانه. در آن هم سیاست درج است هم شهادت؛ هم عاشقی هم عاقلی. و اینجاست که سخن از نگاه جلال الدین رومی نسبت به حادثه کربلا موضوعیت پیدا می کند.

مولوی، چنانکه می دانید - و من نیز توفیق داشته ام که هم در این مجلس و در این کشور و هم در موارد و موقعیت های دیگر درباره او سخن بگویم - یکی از کسانی بود که به طور مشخص نسبت به شخص امام حسین و حرکت او ارادت می ورزید و یاد و نام او را زنده و محترم نگه می داشت. شاید از کسی چون مولوی، آن هم در میان ترکان اهل سنت، این امر قدری شگفت آور به نظر رسد. لکن مولوی مرد شگفتی هاست.

مولوی
اصولاً در مواجهه با مرگ
این درس را
از حسین آموخته بود که
شجاعانه و دلیرانه
و عاشقانه به استقبال
آن برود

وی در دو جا به طور مشخص در مورد این حادثه سخن گفته است: یک جا در مثنوی و دیگری در دیوان شمس. من به این هر دو اشاره می کنم. در مثنوی داستانی را نقل می کند که غریبی روز عاشورا وارد شهر حلب شد (در سوریه کنونی) و دید که شیعیان آن شهر مشغول عزاداری هستند. پرسید که عزاداری چیست و برای کیست؟ گفتند: مگر تو نمی دانی؟ برای جانی است که آن جان از تمام جهان سنگین تر است. داستان عاشورا را برای او گفتند. پرسید: مگر این داستان دیروز یا پریروز اتفاق افتاده است؟ گفتند: نه خیر، هفت قرن قبل اتفاق افتاده است. گفت: پس لابد خبرش تازه به شما بی خبران رسیده؛ پس بهتر است برحال خودتان بگریید:

پس عزا برخود کنید ای خفتگان
زان که بد مرگی است این خواب گران

این همه خواب بودن و بی خبر بودن عزاداری لازم دارد، نه آن حادثه.

مولوی بعد توجیه و تحلیل خودش را ذکر می کند. از این قصه می گذرد. و اینکه بی خبری و خفتگی بد است، آن را هم رها می کند. به نکته بعدی می رسد. می گوید، حالا بفرض که این حادثه دیروز اتفاق افتاده بود، در همین نزدیکی ها اتفاق افتاده بود، آیا تنها عکس العمل ممکن در مقابل آن حادثه، آه و زاری، و گریه و سوگواری است، عکس العمل دیگری ندارد؟ چهره دیگری ندارد؟ به جز ظلم و خشونت و قساوت مشتی ستمگر که وقتی آدم می شنود آه از نهادش برمی آید هیچ محتوای دیگری ندارد؟

جواب مولوی این است که، نه؛ چهره های دیگر نیز دارد. چهره های زیبا و دلربایی هم دارد:

جان سلطانی ز زندانی بجست
جامه چون درّیم و چون خائیم دست؟
چونکه ایشان خسرو دین بوده اند
وقت شادی شد چو بشکستند بند
سوی شادروان دولت تاختند
کنده و زنجیر را انداختند

می گوید بله، از یک طرف او را کشتند؛ این درست و غم انگیز. اما از سوی دیگر او رها شد. شما به شکستن قفس نظر کنید؛ به آزاد شدن مرغ جان این سلطان از این زندان نظر کنید. ببینید که او با این رهیدن شاد است. می توان شادی او را دنبال کرد. او دیگر غمناک نیست. او دچار تأسف و اندوه نیست. برای ما خفتگان و غافلان و زندانیان، شاید تنها حظّ و نصیب اندوه خوردن باشد؛ اما برای کسی که قفس شکستن را می بیند نوبت شادی، آزادی، حرّیت و سعادت است.

مولوی در عین نهایت ارادتی که به امام حسین و نهایت نفرتی که از یزید داشت (برخلاف پاره ای دیگر از علمای اهل سنت چون غزالی که یزید را اینچنین منفور نمی دیدند) وقتی که به حادثهٔ کربلا می رسد، علاوه براینکه بر قساوتهای آن قساوتگران انگشت اعتراض می نهد، می کوشد تا از سر تجربت اندیشی و انگیزه های اشراقی و عرفانی به چهره زیبای این حادثه نظر بکند. این هم درسی است. مهم ترین درسی که ما از عارفان در این جهان گرفته ایم، درس زیبا دیدن جهان است: آموختن اینکه آدمی در زشت ترین زشتی ها همواره می تواند یک عنصر یا یک چهره زیبا را ببیند. گشودن چشم زیبابین به این عالم است، و این نکته فوق العاده مهمی است. گاهی آدمی به خاطر شدت یک فاجعه چنان مسحور و مسخر جنبه های غم انگیز آن می شود که ابعاد دیگرش را فراموش می کند. کسی مثل مولوی لازم است که درس جامعیّت به ما بدهد و همین معنا را به ما بیاموزد.

مولوی انسان عاشقی بود و عشق را نه تنها دانسته بود بلکه چشیده بود وتمام مکتب او در عشق خلاصه می شد - یا درکی که خود او داشت. تمام هدیه ای که از استاد و مرشد خود گرفته بود عبارت بود از عشق. او به مولوی آموخته بود که چگونه عاشقانه زندگی کند، چگونه عاشقانه در این جهان نظر کند، چگونه عاشقانه حوادث را تحلیل کند، و چگونه عشق را به کمک عقل بفرستد تا نقصان های آن را تکمیل کند. لذا وقتی که به حادثه کربلا هم نگاه می کند، یک حادثه عاشقانه زیبای دلربای ایثارگرانه ای را می بیند که مست آن می شود. به جای اینکه دست قساوت ستمگران را ببیند و مالامال از نفرت بشود، روح عاشق ایثارگر پرگذشت امام حسین را می بیند و مالامال از محبت و سرشار از بهجت می شود. خیلی فرق است بین این دو دریافت. هرکسی رزق و نصیب خود را در این عالم دارد. امر واحد می تواند به افراد پیام های مختلف بفرستد.

گر جهان را پر دُر مکنون کنم
چون نصیب تو نباشد چون کنم؟

این عالم اگر پر از زشتی و پلیدی شود، پاکان فقط از او پاکی نصیب می برند.

گر شود عالم پر از خون مال مال
کی خورد مرد خدا الاّ حلال؟

برای اینکه:

کاملی گر خاک گیرد، زر شود
ناقص ار زر برد خاکستر شود

همان ناپاک به دست پاکان پاک می شود. یک حادثه ای اینچنین پر از زشتی و قساوت، چهره دیگری پیدا می کند. آن چهره عبارت است از یک ایثارگری و عاشقی و گذشت تام و تمام؛ در طبق اخلاص نهادن همه چیز خویشتن. از این زیباتر حقیقتاً وجود ندارد. گذشت، زیباترین حادثه عالم انسانی است و هر چه این گذشت عظیم تر، وسیع تر و عمیق تر باشد آن زیبایی وسیع تر و عمیق تر است. هیچ حادثه ای به زیبایی گذشت در این عالم پا به عرصه ولادت ننهاده است. شما اگر به خود مولوی نظر بکنید مهم ترین کاری که کرد - و من بارها گفته ام و بر آن تأکید کرده ام - عبارت بود از گذشت. او با هر معیاری که شما نگاه بکنید مرد برخورداری بود. از حرمت بسیار در چشم مردم، در چشم حاکمان زمان و در چشم عالمان برخوردار بود. محتشم بود. مال و منال داشت. مفتی بود. جوان بود. خطیب زبردستی بود. مورد اعتنا و احترام همگان بود، ولی حاضر شد همه اینها را زیر پا بگذارد. و این همان قماری بود که او کرد. قماری که بعداً گفت:

خنک آن قماربازی که بباخت هر چه بودش
بنماند هیچش الاّ هوس قمار دیگر

گفت آرزو می کنم که ای کاش یک نوبت، یک فرصت دیگر به من می دادند و من قمار دیگری می کردم. خود نفس این قمار برای من همه چیز است.

و حقیقتاً مولوی به واقعه عاشورا و کربلا و امام حسین به چشم یک پاکبازی مطلق که مجسمهٔ زیبایی مطلق بود نگاه می کرد. پیش خود اندیشه می کرد که چه می گذشته است در روح آن بزرگ، در روح آن مرد آزاده، که در یک لحظه تصمیم می گیرد قلم بطلان بر همهٔ برخورداری های خود بکشد؟ ساده نیست. سری می خواهد به رفعت سماوات، دلی به وسعت کائنات و به تعبیر مولوی: «سینه ای شرابخانه عالم». آدمی اینقدر پرمستی و پرهستی که بتواند از همهٔ تعلقات خود بگذرد! من خوب می توانم مجسم بکنم که وقتی مولوی به حرکت امام حسین نظر می کرد و به آن ایثار و فداکاری و گذشت عظیم و تاریخی بی نظیر و بی سابقه او، نمونه بزرگی از عاشقی را می دید که شاید کار خود او مصداق و نمونه بسیار کوچک تری از آن بود. این عاشق کوچک وقتی که خود را در مقابل آن عاشق بزرگ می دید البته سر خضوع و تسلیم فرود می آورد. خودش را شریک تجربه او می دید - و چه لذتی دارد که آدمی نه فقط پیرو صوری یک بزرگ، بلکه شریک مواجید و اذواق و تجارب او هم باشد! احساس کند که هر دو از یک عطر پراکنده در فضا مست و مفتون اند. احساس کند که همه با هم سر یک سفره نشسته اند و همه میزبان یکدیگر و میهمان یکدیگرند. من به خوبی احساس می کنم وقتی که مولوی از منظر تجربه های عشقی شخصی ایثارگرانه خود در حادثه عظیم کربلا نظر می کرد و جزئیات آن ایثارگری های فوق انسانی را به چشم خود می دید، چنین حالتی را عمیقاً احساس می کرد. به همین دلیل بود که حجاب های فرقه ای، مذهبی، تاریخی را کنار می زد و مستقیماً در مورد شهیدان کربلا، ارادت ورزانه سخن می گفت - کاری که شاید ما از عالمان و گویندگانی که در رده مولوی باشند کمتر دیده ایم؛ یا هرگز ندیده ایم.

حادثهٔ کربلا
برای کسی چون جلال الدین مولوی عبارت بود از
حادثهٔ درِ زندان را شکستن
حادثهٔ درِ مخزن را گشودن
حادثه به نوا رسیدن یا به نوا رساندن بی نوایان

شما با این غزل مولوی لاجرم آشنایید و آن را شنیده اید - بارها هم آن را از صدای جمهوری اسلامی خوانده اند و خوب هم خوانده اند:

کجائید ای شهیدان خدایی
بلاجویان دشت کربلایی
کجائید ای سبک روحان عاشق
پرنده تر ز مرغان هوایی
کجائید ای زجان و جا رهیده
کسی مر عقل را گوید کجایی؟
کجائید ای در زندان شکسته
بداده وامداران را رهایی
کجائید ای در مخزن گشاده
کجائید ای نوای بی نوایی
کف دریاست صورت های عالم
ز کف بگذر اگر اهل صفایی

نمی دانید چه عمقی درینجاست، چه خزانه ای از معانی بلند در این ابیات کوچک ریخته شده است! یک تصویر کامل و غنی از یک ارادت ورزی صمیمانه غیرمتکلفانه ای است که عاشق کوچکی نسبت به عاشقان بزرگتر از خود ابراز کرده است.

این هم یک چهره است. این هم یک تصویر است. این هم یک چشم است که آدمی می تواند به حادثهٔ کربلا باز کند و درس تازه ای است که می تواند از آن بگیرد. مهم ترین علامت عاشقی ایثار و گذشت است (برای آدمی که ذاتاً خودخواه است). هیچ چیز دیگر به پای آن نمی رسد. و این عاشقی، یا این ایثارگری، به زبان و به سخن نیست؛ به عمل است. از گذشتن از مال و رفاه و راحت شروع می شود، تا به آبرو و گذشتن از جان و تعلقات دیگر. امام حسین فقط از جانش نگذشت. از همه برخورداری هایش گذشت. او یک بار شهید نشد، هزار بار شهید شد. با سلب هر حقی با شهادت هر یاری و با خوردن هر تهمتی. و به عوض هزار بار هم عروج کرد و معراج یافت. دستگاه تبلیغات اموی فوق العاده قوی بود. توانستند از او موجودی بسازند که شایسته کشته شدن بود؛ یعنی بر حرمت و آبرو و شخصیت او حمله بردند و بدنامش کردند. در صحرایی، در منطقه ای که هیچ صدایی در نمی آمد، خبری به کسی نمی رسید، کسی نمی توانست به کمک و یاری او بشتابد - بسی محدودتر و محصورتر از زندان های انفرادی و سلول های مخوف امروزی. در نهایت تنهایی و بی پناهی، رنجی را بر او تحمیل کردند که صد بار از رنج تیغ و شمشیر سخت تر بود. این زجرهای روحی بسی سخت تر از زجرهای بدنی بود. وقتی کسی در محاصره همه این مشکلات قرار می گیرد، ایثار و عشق ورزی او معنایی دیگر پیدا می کند.

باری، حادثهٔ کربلا برای کسی چون جلال الدین مولوی عبارت بود از حادثهٔ درِ زندان را شکستن، حادثهٔ درِ مخزن را گشودن؛ حادثهٔ به نوا رسیدن یا به نوا رساندن بی نوایان؛ حادثهٔ پریدن سبک روحانهٔ مرغان عاشقی که خواستار رهایی از قفس تن بودند؛ حادثهٔ کسانی که استثنایی ترین فرصت را برای ابراز عشق صمیمی و واقعی خود پیدا کردند و آن را به منصهٔ ظهور نشاندند. مولوی اصولاً در مواجهه با مرگ، این درس را از حسین آموخته بود که شجاعانه و دلیرانه و عاشقانه به استقبال آن برود و این که گاه از باطنیان و اسماعیلیان و بی خود بودنشان با تحسین سخن می گفت سرّش همین بود:

من چو اسماعیلیانم بی حذر
بل چو اسماعیل آزادم زسر
فارغم از طمطراق و از ریا
«قل تعالوا» گفت جانم را: بیا

قصه مسجد مهمان کش حکایت حال خود مولوی است و آزادی او از سر و از جان. در باب قصهٔ بلال حبشی و مرگ او نیز سخنان مولانا شنیدنی است. می گوید همسرش دم از فراق می زد و از وصال:

گفت جفتش الفراق ای خوش خصال
گفت نی نی، الوصال است الوصال
گفت امشب در غریبی می روی
از تبار و خویش غایب می شوی
گفت نی نی بلکه امشب جان من
می رسد خود از غریبی در وطن
من گدا بودم در این خانه چو چاه
شاه گشتم، قصر باید بهر شاه

ما در حال حاضر باید تمام آنچه را که داریم - چنانکه بارها گفته ام - مورد تجدید نظر قرار بدهیم. همهٔ آنچه که به نام دین به دست ما رسیده است، به نام سنت دینی، قابل بررسی مجدد است. آنها از خلال حجاب ها و غبارهای اعصار و قرون عبور کرده اند و اینک غبارآلوده به دست ما رسیده اند. کار ما - حداقل - غبارزدایی است. یکی از مهم ترین آنها همین حادثهٔ کربلاست که تأثیرش تا اعماق جان ما رسوخ کرده است و بر تارهای بسیار حساس وجود ما زخمه زده است. همهٔ ما به لحاظ عاطفی، زخمی این حادثهٔ فجیع هستیم.

همهٔ ما خودمان را در جبران آن فاجعه ای که ظالمانه رفت و کسی به پا نخاست و از مظلومان دفاع نکرد، مسؤول و سهیم می بینیم. امروز دفاع از مظلومیت و مقابله با ظلم شکل دیگری پیدا کرده است و ما باید درس دیگری از این حوادث بیاموزیم. اختلاف انگیزی، تأکید بر کینه های تاریخی، ابراز هویت فرقه ای و دینی از طریق انگشت نهادن بر تقابل های شبهه ناک، به هیچ وجه شرط دینداری در عصر جدید نیست. حوادث تاریخی ماهیتشان می ماند و عوارضشان باید چون پوسته ای کنده شود و به کناری نهاده شود. گوهر قیام امام حسین، یا ایثار شهادت گونهٔ عاشقانه ای است که برای همیشه به صورت والاترین ارزش اخلاقی و زیباترین رفتار انسانی در عالم باقی خواهد ماند؛ یا یک حرکت عاقلانهٔ دوراندیشانه ای است که شخصی مسئول در مقابل یک بی عدالتی سیستماتیک انجام داد به منظور تغییر ساختاری که از بن کج بالا رفته بود، برای تصحیح معماری نظامی که بد بنا شده بود، برای متوقف کردن سنت و روندی که در شرف راسخ شدن بود؛ و برای آموختن این درس که هر نظام سیاسی و حکومتی بالقوه می تواند فاسد و ویران شود - حتی اگر بر سر آن نظام شخصیتی مثل پیغمبر اسلام نشسته باشد. از وقتی که پیامبر فوت کرد تا وقتی که نوه او حسین را در صحرای کربلا کشتند پنجاه و یک سال بیشتر نمی گذشت. ظرف این پنجاه و یک سال، تقریباً دو نسل عوض شدند. بله، آن کسانی که حسین را کشتند عموماً پیامبر را ندیده بودند، از صحابیان مستقیم پیامبر نبودند، با او حشر و نشر نداشتند؛ ولی هنوز کانون وحی، گرم بود؛ هنوز از التهاب و تب وتاب نیفتاده بود؛ هنوز نسل هایی بودند، پیرمردهایی بودند که شخصاً چشم در چشم پیغمبر دوخته بودند، او را می شناختند، دختر او را می شناختند، نوه او را می شناختند.

درسی که
از واقعه کربلا
می توان آموخت
این است که
هیچ نظام حکومتی،
بشری، سیاسی،
در این جهان
تضمین شده نیست -
حتی اگر شخصیتی
چون پیامبر آن را
تأسیس و ایجاد
کرده باشد

با همه این احوال در آن جامعه حادثه ای مثل قتل فرزند پیامبر اتفاق افتاد و گرچه حرکت های اعتراضی پس از آن شروع شد امویان توانستند همچنان سال ها بر اریکه حکومت تکیه بزنند و پیروزمندانه و کامیابانه ریاست کنند.

درسی که از واقعه کربلا می توان آموخت این است که هیچ نظام حکومتی، بشری، سیاسی، در این جهان تضمین شده نیست - حتی اگر شخصیتی چون پیامبر آن را تأسیس و ایجاد کرده باشد. کجروی های اندک اولیه، رفته رفته چنان افزون تر و افزون تر خواهد شد که کار را به فاجعهٔ غیرقابل جبرانی خواهد کشید. شرط عقل این است که سرچشمه را به بیل بگیریم. وگرنه «چو پر شد نشاید گذشتن به پیل».

جامعه شناسی عاشورا

عمادالدین باقی

جامعه‌شناسی
قیام حسین(ع) و مردم کوفه

(قسمت اول)

اشاره: حادثه عاشورا از دیدگاه های متعددی مورد بررسی قرار گرفته است. در دوران اخیر که پژوهندگان ما با دیدگاه ها و تئوری های جامعه شناختی، روان شناختی، سیاسی و... آشنا شدند هریک کوشیدند از منظر خود به برخی وقایع بنگرند و آنها را در پرتو تئوری های خود تفسیر کنند. متأسفانه حادثه عاشورا، کمتر به اتکا و از منظر این تئوری ها مورد ارزیابی قرار گرفته است. آنچه در «جامعه شناسی قیام امام حسین(ع) و مردم کوفه» با آن مواجهیم چنین کوششی است. باقی در این مقاله می کوشد از دیدگاه جامعه شناختی به این حادثه نظر کند و جوانب مختلف آن را بررسی نماید.

گروه فرهنگ و اندیشه

مقدمه:

این مقاله نخست با ارایه گزارش کوتاهی از قیام امام حسین (ع) تابلویی از واقعه ترسیم می کند و چون جزییات اطلاعات مندرج در این گزارش در قسمت های بعدی مقاله به طور پراکنده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند در این گزارش مقدمتاً به صورتی منظم بیان شده اند تا خواننده بتواند تحلیل های آتی را در جغرافیای واقعه درک کند. پس از آن این نظریه که قیام امام حسین(ع) در جامعه ای دارای ساختار قبیله ای - عشیره ای روی داده و ناشی از رقابت دیرینه قوم بنی هاشم با بنی امیه است نفی شده است. در فصل دیگر مقاله مسأله ترک برداشتن اقتدار بر خلأ بحران زای ناشی از مرگ رهبر در نظام های سلطان سالار و راه های جلوگیری از این بحران که توسط حاکمان اتخاذ می گردد مورد بحث قرار گرفته و با مرگ معاویه و جایگزینی یزید تطبیق داده شده است و توضیح داده شده که ناراضیان در کمین فرصت و وقوع چنین بحرانی می نشینند و وجود آلترناتیوی مانند حسین بن علی چه نگرانی و پریشانی برای یزید به بار آورده و چگونه با آن برخورد می کند. پس از آن مروری بر عناصر اساسی جنبش مانند (۱- رهبر ۲- ارتباط مداوم با رهبر ۳- ایدئولوژی ۴- سازمان ۵- فرصت)، شده و فقدان سه عنصر ۱- ارتباط مدام با رهبر ۲- فقدان سازماندهی که عملیات جنگ روانی حکومت علیه جنبش را تسهیل می کرد ۳- عدم گسترش قیام که موجب خفه شدن جنبش در نطفه می گردد مورد تأکید قرار گرفته است. در بحث فقدان سازماندهی، تاکتیک های جنگ روانی عبیدالله بن زیاد علیه مردم و تأثیرات و نتایج آن بیان شده و نشان می دهد که چگونه بدلیل نبود سازمان، جنبش نمی تواند واکنش به موقع را برنامه ریزی کند و ضدحمله جنگ روانی دشمن را به اجرا درآورد. در حالی که حکومت از سازماندهی نسبی برخوردار است. فقدان سازمان، جنبش را به انبوه خلق تنزل می دهد و در نتیجه حرکت مردم از خصوصیات انبوه خلق برخوردار می شود که هیجانی بودن، تلقین پذیر بودن، موقتی بودن، زودباوری و از دست دادن فردیت است.

پس از آن نقش طبقات و اشراف در رقم زدن تقدیر جامعه ها و جنبش ها مطرح و مساعدت اولیه برخی از اشراف و کناره گیری بعد آنها را پس از بیمناک شدن از شکست قیام و ضربه ای که به مردم وارد کرده و آنها را از پشتوانه مادی محروم می کند مورد بحث قرار گرفته است. در فصل بعدی مسئله عامل فرصت و دست به دست شدن بعنوان کلیدی ترین عامل دو جنبش مطرح شده تا نشان دهد القای تردید در مردم و مرعوب کردن آنها موجب پراکندگی جمعیت و یاران مسلم و بازگشتن آنها به خانه شد و همان شب حکومت با دستگیری مسلم و سپس قتل هانی و مسلم ضربه روانی مهلکی را به جنبش وارد کرد. عامل سیاسی عدول مردم از بیعت و شکست حرکت مردم کوفه چون خارج از حیطهٔ بحث بوده فقط به یک نمونه آن که همکاری بیگانگان (رومیان) با حکومت یزید بود اشاره شده آنگاه به اصلی ترین بحث مقاله که جامعه شناسی و روانشناسی اجتماعی مردم کوفه است می رسد وموارد ی مانند روحیه انزواطلبی کوفیان، حساب گری های نسلی که بی ثباتی اوضاع سیاسی را تجربه کرده، بحث رابطه معکوس خشونت حکومت و حجم و تعداد شرکت کنندگان در جنبش و پیش بینی پیشگامان قیام کوفه و نیز بیان جامعه شناسانه دیدگاه امام حسین(ع) در مورد مردم مطرح شده و یکی از مهم ترین نتایج بحث این است که شرطها و عناصر عدیده ای برای وقوع و پیروزی یک جنبش ضروری هستند که یکی از آنها حضور و وفاداری مردم است و در صورت شکست حرکت نباید مردم کوفه بجای همهٔ عوامل دیگر توبیخ و سرزنش شوند. علت بی وفایی کوفیان را باید در پیشینه تاریخی و ساختار اجتماعی و سیاسی جامعه جستجو کرده اند! چنین نیست که مردم کوفه واجد خصوصیات ذاتی بوده اند که همواره مرتکب بی وفایی و خیانت کاری شده اند و اگر مردم بصره نیز امام را دعوت می کردند و همان وقایع و شرایط رخ می داد همان اتفاق می افتاد که افتاد. در همین فصل ضمن بیان اینکه یک حکومت چگونه نهادی و ریشه دار می شود، مواضع نخبگان خارج از حاکمیت، نخبگان درون حاکمیت، و علت سکوت یا همکاری آنان در فاجعهٔ کربلا و تحلیل روانشناختی اطاعت لشگریان کوفه و نیز شناخت جو اجتماعی مردم کوفه و تعامل سکوت یا همراهی برخی از آنان در فاجعه کربلا مورد بحث قرار گرفته و بعنوان نتیجه کلی این فصل، موضوع عدم گسترش بسیج که موجب فروکش کردن و خفگی جنبش می گردد توضیح داده شده است.

(ادامه دارد)

گزارشی از کتاب

مناره‌ای در کویر
(مجموعه مقالات آیت الله طالقانی)

گردآوری و تدوین: محمدبسته نگار
ناشر انتشارات قلم
۳۹۶ صفحه ـ فهرست
۱۳۵۰ تومان

کتاب مناره‌ای در کویر شامل مطالبی است که مرحوم آیت الله طالقانی پس از پایان تحصیلات، ورود به تهران و آغاز فعالیت اجتماعیش از ابتدای سال ۱۳۱۸ به بعد در مجله ها و جراید آن زمان به تدریج نوشته و یا در سخنرانی هایی ایراد کرده است. این آثار با کوشش فراوان از مجلات آن دوران که در کتابخانه های ملی، مجلس، دانشگاه تهران و برخی کتابخانه های خصوصی موجود است جمع آوری گردیده و به صورتی موضوعی تدوین شده است. جلد اول این کتاب با نام توحید و استبداد در پنج فصل به طبقه بندی مقالاتی تحت عناوین «توحید - طبیعت - تکامل قرآن»، «سیره»، «مقالات تحقیقی - تاریخی - اقتصادی»، «وحدت اسلامی» و «مقالات سیاسی» اختصاص یافته است.

در ضمن گردآورنده، کتاب را به مهندس بازرگان و دکتر سحابی تقدیم کرده است.

توکویل

نویسنده: لری سیدنتاپ
مترجم: حسن کامشاد
ناشر: طرح نو
۲۲۴ صفحه ـ نمایه
قیمت: ۶۲۰ تومان

اغلب گفته می شود که پرنفوذترین نگرش های رقیب درخصوص آینده، دو نگرش کارل مارکس و الکسی دوتوکویل است. اگر چنین باشد، دومی ظاهراً گوی سبقت را ربوده است. دفاع هوشمندانه او از خودگردانی و پراکندگی قدرت بی مانند است. وی حتی بر کسانی چون جان استوارت میل تأثیر فوق العاده ای نهاده است.

جای شگفتی است که مهم ترین کتاب در مورد دموکراسی امروزی، «دموکراسی در آمریکا» (۱۸۳۵-۴۰)، به دست وی نوشته شده است. هیچ نویسنده‌ای تاکنون چنین موشکافانه ارتباط شکل های دولت، شرایط گوناگون اجتماعی، و مخاطرات اخلاقی را با یکدیگر نکاویده است. به همین دلیل توکویل نظرگاهی ممتاز در تاریخ اندیشه سیاسی غرب یافته است و توانسته بی آن که اسیر تاریخ گرایی یا بی طرفی کاذب علوم اجتماعی تحقیقی بشود تحولات اجتماعی در غرب مسیحی را مورد تحلیل و داوری قرار بدهد. این کتاب کوششی است در دستیابی به دیدگاه توکویل و این که چگونه وی به این دیدگاه دست یافت.

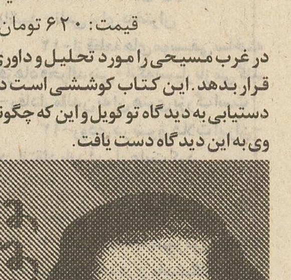

اخلاق، عرفان و تصوف اسلامی
(کتاب‌شناسی گزینشی توصیفی و موضوعی)

ناشر:
سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

گردآورنده این مجموعه معتقد است اگر از کتاب اخلاقی، چیزی خواسته شود که دست کم بهره ای از آن اخلاقی باشد، بی چون و چرا صحیفه سجادیه نخستین اخلاق نگاشت ماست و اگر مراد نوشتاری است که یکجا از اخلاق گفته باشد، جابربن حیان پیشتاز اخلاق نگاری در اسلام است. آنچه در این کتاب شناخت آمده، در دو بخش توصیفی (کتاب شناسی) و موضوعی (کتاب نامه) سامان گرفته است. در بخش اول بیشتر کتاب های نیم قرن اخیر طرح شده است. در این بخش کوشیده شده است تا نمایی زلال از هر کتاب در قالب توصیف آورده شود.

در بخش دوم که کتاب شناسی موضوعی است گردآورنده مدعی است از هر چه به دست آمده یاد کرده است. در ضمن در این بخش کتاب های فارسی از عربی تفکیک شده است.

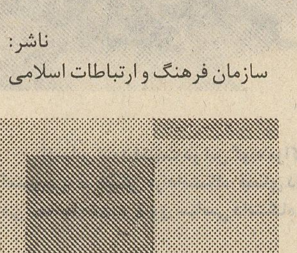

توضیحی در مورد ستون «گزارشی از یک کتاب» و «معرفی گاهنامه‌های پژوهشی»

همان گونه که خوانندگان مستحضر هستند، صفحهٔ اندیشه در ضمن این دو ستون برخی از کتاب ها و نشریات خارجی را معرفی می کند.

خوانندگان بسیاری ضمن تماس های متعدد نحوهٔ تهیهٔ این کتاب ها و نشریات را جویا شده اند. به اطلاع آن دسته از عزیزان می رساند صفحهٔ اندیشه، با امکانات فعلی، تنها قادر به معرفی کتب و مجلات (خارجی) مذکور است و ارایهٔ هرگونه اطلاعات بیشتری در این مورد از توان گردانندگان صفحه خارج است.

انشأالله در آینده نزدیک، این معضل رفع می شود و نحوهٔ تهیهٔ این آثار و آدرس ناشران آنها، در اختیار عزیزان قرار خواهد گرفت.

گروه فرهنگ و اندیشه

گفت وگوی اختصاصی نشاط با دبیر اول سفارت یوگسلاوی (۲)

گاوریلوویچ: استقلال کامل کوزوو خلاف قانون اساسی ما است

گفت وگو از رضا یاوریان

اشاره:

روز گذشته نخستین بخش از گفت وگوی اختصاصی روزنامه نشاط با «پردراگ گاوریلوویچ» دبیر اول سفارت یوگسلاوی، را خواندید. گفت وگوی روز گذشته بیشتر بر پیش زمینه و سابقه بحران «بالکان» و «کوزوو» تأکید داشت؛ از تاریخ کوزوو صحبت شد و از وضعیت یوگسلاوی قبل از تجزیه و پس از استقلال جمهوری های آن و همچنین علل وجود بحران در منطقه.

امروز بخش پایانی این مصاحبه چاپ می شود که طی آن عمدتاً در مورد اوضاع جاری در کوزوو و وضعیت مردم این ایالت و به طور کلی یوگسلاوی پس از حمله ناتو گفت وگو شده است.

دل مشغولی «نشاط» در انجام این گفت وگو تنها یک چیز بوده است و بس؛ انعکاس نظر دولت یوگسلاوی، که این روزها باتوجه به حجم گسترده تبلیغات شبکه های غربی، کمتر مجال ارائه داشته است. امید که مفید افتد.

نشاط: شما فرار هزاران پناهنده آلبانیایی تبار از کوزوو را چگونه توجیه می کنید؟

آیا شما قبل از تجاوز ناتو، قبل از ۲۴ مارس، شاهد فرار این پناهندگان بودید؟ علت این امر را باید ناتو توضیح دهد. در ۲۰ روز گذشته در حدود نیم میلیون از آلبانیایی تبارها و همین طور صرب ها (در این مورد مطمئن هستم. ولی احتمالاً آنان به طرف «بلگراد» رفته اند و البته CNN هم این موضوع را پوشش نداده است.) از کوزوو خارج شده اند.

نشاط: یعنی نیروهای ناتو به آلبانیایی تبارها حمله می کنند؟

وقتی جنگی در کشور شما به وقوع بپیوندد و شما نخواهید که در این جنگ مشارکت کنید، آیا در آن جا می مانید؟ آیا آنان از جنگ زمینی نمی ترسند؟

نشاط: نیروهای ناتو به اهداف صرب ها حمله می کنند نه به روستاهای آلبانیایی تبار.

اما اگر جنگ دربگیرد، همه در خطر قرار می گیرند.

نشاط: در حال حاضر که جنگی در آن جا نیست. منظور شما این است که آنان داوطلبانه روستاهای خود را ترک کرده اند؟

البته که این طور است.

نشاط: اما گزارش هایی وجود دارد که آنان از خانه های خود اخراج شده اند، یعنی سربازان به روستاها حمله کرده اند و آنان را بیرون رانده اند.

اصلاً این موضوع حقیقت ندارد.

نشاط: چگونه ممکن است که همه مردم دروغ بگویند؟ بیش از ۵۰۰ هزار نفر به کشورهای همسایه پناه برده اند.

آیا با همه آنان مصاحبه کرده اید؟ شبکه های غربی درپی یافتن توجیهات کافی برای دولت های خود در راستای حمله به خاک یوگسلاوی هستند. چگونه ۲۰ الی ۳۰ نفر، می توانند نماینده همه آنان باشند؟ اگر فقیر باشی و پولی برای خرید نان نداشته باشی و من به تو ۱۰۰ دلار بدهم، آیا آنچه را که من می خواهم، نمی گویی؟

نشاط: ما گزارش های مشابهی از OSCE (سازمان همکاری و امنیت اروپا) و UNHCR (کمیساریای عالی سازمان ملل در امور پناهندگان)، ناتو و دیگر منابع داشته ایم، چگونه همه این ها را توجیه می کنید؟ همه آنان دروغ می گویند؟

افراد این سازمان ها، کسانی نیستند که بتوان به آنان اعتماد کرد. این افراد حقوق خود را از سازمان ملل یا کشورهای عضو ناتو می گیرند. بنابراین چندان اعتمادی به آنان نیست. به عنوان نمونه مأمور ژاپنی یک کمیته ویژه تحقیق سازمان ملل در «بوسنی»، گزارش بی طرفانه ای تهیه کرده بود. یکی از مقام های عالی رتبه آمریکا به وی هشدار داده بود که درنظر داشته باشد از چه کسانی حقوق خود را دریافت می کند و بعد مفاد گزارش تغییر کرد.

نشاط: این، اتهام بزرگی است. در این صورت همه دروغ می گویند؟

من نمی گویم همه دروغ می گویند. اماوقتی ناتو با ۱۹ کشور عضو آن، بخواهد چیزی را توجیه کند، همه منابع را در خدمت می گیرد تا ثابت کند برحق است و موفق می شود چون بسیار ثروتمند است.

نشاط: اگر آنان مدارک خود را برای اثبات گزارش ها ارایه دهند، چه جوابی دارید؟ «رابین کوک»، «ویلیام کوهن» و دیگران می گویند که مدارکی برای اثبات حرف های خود دارند.

باید این مدارک را ارایه و اثبات کنند. در زمان جنگ بوسنی، گزارش شد که بر اثر حمله راکت های صرب ها به منطقه «مرکاله» در «سارایوو»، ۲۵ نفر کشته شدند. بعد از جنگ، تحقیقات سازمان ملل مشخص کرد که مسلمانان به این حمله دست زده بودند. با درنظر گرفتن این موضوع مدارک آنان را چگونه قابل اعتماد می دانید؟

نشاط: به فرض حقیقت داشتن این موضوع، وقتی شما می گویید ۲۰ یا ۳۰ نفر از آوارگان نمی توانند نمایندگان ۵۰۰ هزار پناهنده باشند، چگونه می خواهید فقط با ارایه یک نمونه گزارش، همه ادعاها و گزارش ها در مورد کشتارهای بی رحمانه در «بوسنی» و «کوزوو» را رد کنید؟

فکر می کنید عامل تمام این کشتارها و انفجار در رستوران صرب ها چه کسانی هستند؟

نشاط: من از شما می پرسم، من فقط گزارش ها را به شما می گویم و می خواهم جواب شما را بدانم.

آنان ابزارها را در اختیار دارند، آنان پول دارند و می توانند کسانی را پیدا کنند و از آنان بخواهند آنچه را که می خواهند، بگویند. اما باید با واقعیت موجود در یوگسلاوی که در حال وقوع است، روبه رو شد. کشور ما در حال نابودی است.

نشاط: منظور شما این است که تمام سربازان صرب عاری از گناه و تقصیر هستند؟

منظور شما از عاری از گناه و تقصیر چیست؟ در جنگ بسیار مشکل است که کسی را عاری از گناه دانست؟

نشاط: اما در جنگ، سرباز با سرباز می جنگند نه با غیرنظامی، ما شاهد قتل و کشتار غیر نظامیان هستیم.

اما اگر من در این خانه باشم و شما در آن یکی و یک غیرنظامی هم در حال گذر باشد و شما درحال تیراندازی، او را مورد هدف قرار دهید، چه کسی مقصر است؟

نشاط: در این جا صحبت از تصادفی بودن نیست. ما در مورد کشتار جمعی غیرنظامیان صحبت می کنیم.

پس بگذارید یک طور دیگر بگویم. چند روز پیش یک هواپیمای آمریکایی یک پل را هدف قرار داد و در همان حال، یک قطار در حال عبور از روی پل بود. قطار مورد هدف قرار گرفت و چندین نفر کشته شدند.

نشاط: این موضوع چگونه کشتار جمعی مردم غیرنظامی را به دست سربازان صرب توجیه می کند؟

عکس از: نازنین نور

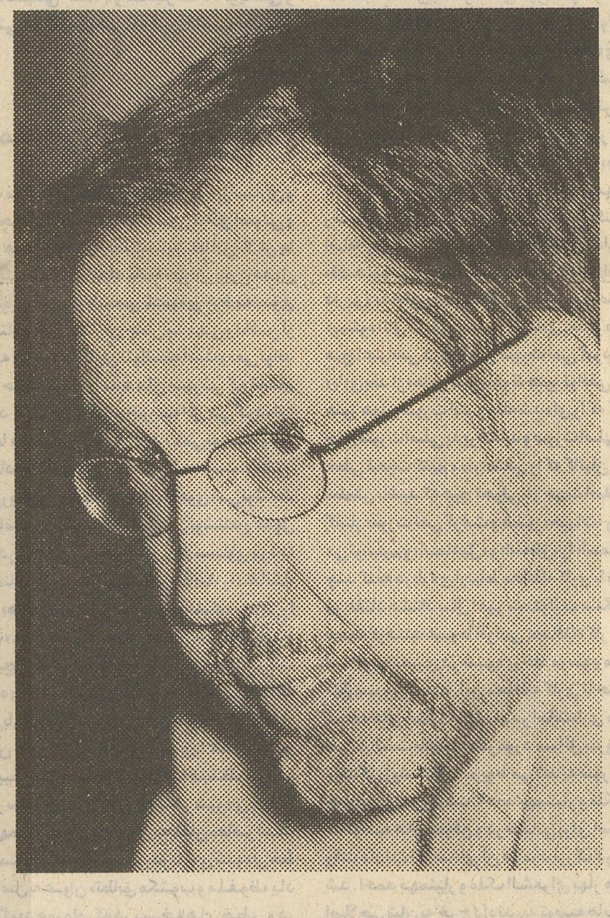

آیا در سه هفته گذشته چنین اتفاقی افتاده است؟

نشاط: بله، گزارش هایی مبنی بر کشتار غیرنظامیان به صورت جمعی در پشت کامیون ها و گاری ها در دست است.

نه، اصلاً حقیقت ندارد، نمی تواند درست باشد، اصلاً حقیقت ندارد.

نشاط: نظر شما در مورد سخنان «ویسلاوششل» معاون نخست وزیر صربستان چیست؟ وی قبل از آغاز حملات ناتو هشدار داده بود که در صورت حمله ناتو، هیچ آلبانیایی تباری در کوزوو باقی نخواهد ماند؟

او نظر خود و حزب خود را بیان کرده است. حزبی که بسیار تندرو است.

نشاط: او به عنوان یک مقام رسمی دولت صربستان، این سخنان رابیان کرده است.

«ویسلاوشیل»، فقط نظر خود را بیان کرده است. این سیاست دولت یوگسلاوی نیست. ما مکرر گفته ایم که علاقه مند به دادن خودمختاری کامل به کوزوو هستیم و با هرگونه پاکسازی قومی مخالفت می کنیم این اقدام برخلاف قانون اساسی ماست.

نشاط: پس چرا چنین حرفی زده است؟

فقط نظر خود را گفته است.

نشاط: اما او هشدار داده بود...

به عنوان رهبر حزب خود، نظر خاص خود را بیان کرده است.

نشاط: اما آیا رهبر یک حزب می تواند چنین هشداری را از یک تریبون رسمی بدهد؟

من کلاً به موضوع شک دارم. شاید اصلاً این حرف را به عنوان یک عمل تاکتیکی فقط برای هشدار به ناتو انجام داده باشد که البته تأثیری نداشت و ناتو حمله کرد.

نشاط: در مورد وضعیت پناهندگان و آوارگان کوزوو، آقای «ماساروگا» رئیس کمیته بین المللی صلیب سرخ چندی پیش گفت که ما نمی توانیم داخل خاک کوزوو شویم تا بتوانیم به آنان کمک کنیم.

نه، حقیقت ندارد. آنان می توانند. ما به آنان اجازه داده ایم که وارد کوزوو شوند.

نشاط: یعنی آنان می توانند به مردم کوزوو و صرب های مجروح دسترسی داشته باشند؟

بله، می توانند، ما به آنان اجازه داده ایم.

نشاط: یعنی آنان الان در کوزوو هستند؟

نمی دانم، هفته پیش، آنان ادعا کردند که نمی توانند و ما تکذیب کردیم. آنان اجازه دارند که به خاک یوگسلاوی وارد شوند.

نشاط: به حملات ناتو بپردازیم. بر اثر حملات ناتو چه میزان خسارت به یوگسلاوی وارد شده است؟

هر روز بیش از میلیون ها دلار خسارت وارد می شود.

نشاط: چند نفر کشته شده اند؟

من تعداد دقیق آنان را ندارم. ولی بیش از صد نفر کشته شده اند.

> **بیل کلینتون از یاسر عرفات میانه رو و صلح طلب حمایت می کند، چرا از «حماس» تندرو حمایت نمی کند و برعکس چرا از «KLA» تندرو حمایت می کند و از آقای «روگووا» که میانه رو است، حمایت نمی کند**

نشاط: همه غیرنظامی؟

مطمئن نیستم، ولی بیش از نیمی از آنان مطمئناً غیرنظامی بوده اند. خانه ها، کارخانه ها، پل ها، پالایشگاه ها مورد حمله قرار گرفته اند. جاهایی که اصلاً ربطی به اهداف نظامی ندارند.

نشاط: اما ناتو ادعا می کند که این کارخانه ها تولید نظامی دارند یا نیازهای نظامی را تأمین می کنند.

آنان می توانند همه چیز ادعا کنند. می توانند ادعا کنند که مرکز تلویزیون، هدف نظامی است و بعد بمباران کنند. یک پل چگونه می تواند یک هدف نظامی باشد؟ پلی که هزاران نفر هر روز از روی آن می گذرند؟ کارخانه اتومبیل سازی را در تلویزیون اگر دیده باشید اتومبیل های نابوده شده را می توانستید ببینید. چگونه این کارخانه تولید نظامی دارد؟

نشاط: آقای «میلوسوویچ» تا کی می خواهد مقاومت کند؟

باید فراموش نکنید که این آقای «میلوسوویچ» نیست که مقاومت می کند. این تمام کشور یوگسلاوی است که دفاع می کند.

نشاط: در حال حاضر تمامی گروه ها در یوگسلاوی از دولت حمایت می کنند؟

۹۹ درصد یوگسلاوها از آقای «میلوسوویچ» حمایت می کنند تا زمانی که مورد حمله هستیم، باید دفاع کنیم.

نشاط: فکر نمی کنید این مقاومت باعث کشته شدن بیشتر غیرنظامیان می شود؟

البته که باعث می شود. ما هر روز چه از نظر مالی و چه از نظر انسانی، تاوان بسیار سنگینی را متحمل می شویم.

نشاط: پس چرا دولت یوگسلاوی به دنبال یافتن راه حلی نیست؟

ما علاقه مند به یافتن راه حل هستیم. ما بخش سیاسی معاهده «رمبوئیه» را قبول کردیم. حاضر به اعطای خودمختاری تحت معیارهای اروپایی و بین المللی هستیم. ما خواستار صلح و خواهان حل مسالمت آمیز مسأله کوزوو هستیم. این ما نیستیم که تقصیر داریم. بلکه طرف مقابل ما به خاطر آن چه که در یوگسلاوی اتفاق می افتد، مقصر است.

نشاط: می توانید به طور خلاصه بگویید که اکنون آقای میلوسوویچ چه می خواهد؟

ما خواهان صلح در یوگسلاوی هستیم، ما خواهان اعطای خودمختاری به کوزوو هستیم.

نشاط: آیا برای نجات مردم خود، حاضر به مصالحه نیستید؟

چه نوع مصالحه ای؟

نشاط: دولت یوگسلاوی باید تعیین کند.

خیر، برعهده ما نیست. ما حرف های خود را زده ایم. رئیس جمهوری آمریکا گفته است که خواهان حضور ناتو در یوگسلاوی است.

نشاط: اما خانم «آلبرایت» چندی پیش گفت که در مفاد معاهده «رمبوئیه» باید تجدیدنظر شود. به خصوص در مورد تعداد نیروهای صرب حاضر در کوزوو.

هنوز تغییر چندان مهم ومفیدی در مواضع آمریکا دیده نشده است.

نشاط: آیا موضع «آلبرایت» علامت مناسبی برای یوگسلاوی برای سازش و مصالحه نیست؟

شاید، اما آنان هنوز هم خواستار حضور ناتو در یوگسلاوی هستند. به خصوص در کوزوو. آنان خواستار خروج نیروهای صرب هستند و غیره و غیره. آنان می خواهند یوگسلاوی هیچ حقی در کوزوو نداشته باشد و این موضوع نمی تواند مورد قبول ما باشد. آنان از «KLA» حمایت می کنند و باعث جنگ در کوزوو می شوند. اگر آمریکا حمایت خود را از «KLA» قطع کند، هیچ کشتاری در کوزوو وجود نخواهد داشت. تا زمانی که آنان از «KLA» حمایت می کنند، «KLA» با ارتش یوگسلاوی به جنگ ادامه خواهد داد.

> **شبکه های غربی درپی یافتن توجیهات کافی برای دولت های خود در راستای حمله به خاک یوگسلاوی هستند. آنان ابزارها را در اختیار دارند، آنان پول دارند و می توانند کسانی را پیدا کنند و از آنان بخواهند آنچه را که می خواهند، بگویند**

نشاط: اما تا آن جایی که اطلاع دارم آنان در تلاش هستند که KLA را به یک گروه سیاسی تبدیل کنند.

این موضوع اگر واقعیت داشته باشد، می تواند شروع خوبی باشد. شاید در این صورت یوگسلاوی بتواند با «KLA»، به عنوان یک حزب سیاسی دور یک میز بنشیند و در مورد آینده «کوزوو» گفت وگو کند.

نشاط: KLA معاهده رمبوئیه را قبول کرده است.

اما حضور نظامی خود را در کوزوو حفظ کرده است.

نشاط: فکر نمی کنید که آنان در داخل کوزوو از چیزهایی اطلاع دارند که نمی توانند به صرب ها اعتماد کنند؟

این موضوع ربطی به اعتماد یا بی اعتمادی ندارد. مشکل اختلاف در دیدگاه هاست. شکاف بزرگی بین دولت یوگسلاوی و آنان وجود دارد. آنان هنوز هم خواستار استقلال کامل «کوزوو» هستند. این چیزی است که دولت یوگسلاوی نمی تواند قبول کند. چون برخلاف قانون اساسی این کشور است. حتی چندی پیش «بیل کلینتون» آشکارا گفت که می داند قانوناً کوزوو بخشی از یوگسلاوی است و نمي تواند جدا شود. پس چرا از «KLA» حمایت می کند؟ در سیاست وی دوگانگی وجود دارد.

نشاط: اما وقتی KLA یک خودمختاری گسترده را قبول کرده است، این به معنای عقب نشینی این گروه از مواضع قهرآمیز خود نیست؟

این معاهده یک توافق نامه قطعی نیست. یعنی در سه سال آینده این توافق نامه اجرا می شود. «KLA» را زیاد بزرگ می کنید. گروه های سیاسی زیاد دیگری در «کوزوو» هستند که مخالف عملیات نظامی «KLA» هستند و به دنبال راه حل سیاسی هستند. چرا از آنان نمی گویید؟ چرا تماماً از «KLA» صحبت می کنید؟ اینان فقط افراد تندرویی هستند که به طور غیرقانونی می خواهند «کوزوو» را از یوگسلاوی جدا کنند.

نشاط: شما این تندروها را در کشور خود دارید. آیا می خواهید تمام آنان را بکشید؟

ما نمی خواهیم آنان را بکشیم. آنان ما را می کشند!

نشاط: شما این تندروها را دارید و باید به طریقی با آنان مصالحه کنید. آنان از بعضی از مواضع خود عقب نشینی می کنند و شما هم همین طور. به این صورت می توانید آنان را به گونه ای راضی کنید.

اما آنان اکثریت مردم کوزوو نیستند.

نشاط: اما آنان به هرحال اهالی این ایالت هستند و در «کوزوو» زندگی می کنند. شما مجبور به زندگی با آنان هستید و نمی توانید آنان را حذف کنید.

البته که نمی توانیم آنان را حذف کنیم. بگذارید مثالی بزنم. «یاسرعرفات»، رهبر فلسطینی ها حاضر به گفت وگوی صلح آمیز و سیاسی با اسرائیل شد و آمریکا و غرب از او حمایت کردند و در عین حال «حماس»، و دیگران هم هستند که هنوز به جنگ ادامه می دهند. چرا آمریکا از آنان حمایت نمی کند. به همین ترتیب چرا غرب از «ابراهیم روگووا» به عنوان یک فرد میانه رو که خواستار راه حل سیاسی است، برای مذاکره استفاده نکرد. چرا تندروهای «KLA» را انتخاب کرد.

نشاط: این تندروها قبول کرده بودند که صلح کنند و در عرض سه سال خودمختاری، کوزوو آماده همه پرسی شود که در آن مردم در مورد آیندهٔ سرزمین خود تصمیم بگیرند. اگر «KLA» اکثریت را دراختیار ندارد، شما از چه هراس دارید؟

اگر فردا آمریکا پشت درهای کشور شما بایستد و خواهان ورود به کشور شما باشد، چه می کنید؟

نشاط: چرا این مشکل را قبل از دخالت بین المللی حل نکردید؟ چرا مشکل را به صورت داخلی حل نکردید؟ وقتی «KLA» ادعایی کرد، چرا با آنان مذاکره نکردید؟

ما با افرادی که سلاح به دست می گیرند و بر علیه ما می جنگند، صحبت نمی کنیم.

نشاط: اما بالاخره با فشار بین المللی، ناچار شدید با آنان دور یک میز بنشینیدو صحبت کنید.

ما با آنان در آن سطح صحبت نکردیم. «KLA» اکثریت ندارد و ما فقط با نمایندگان اکثریت مردم، صحبت می کنیم. بنابراین با افرادی صحبت می کنیم که نماینده واقعی مردم «کوزوو» هستند. نمایندگان واقعی مردم «کوزوو»، آقای «روگووا» و بعضی افراد دیگر هستند.

نشاط: یعنی «KLA» را حذف می کنید؟

اگر «KLA» سلاح ها را زمین بگذارد و یک حزب سیاسی شود و از جدایی «کوزوو» دست بردارد، صحبت با آنان مانعی ندارد. ما با افراد منطقی گفت وگو می کنیم. با افرادی که معیارهای بین المللی را قبول دارند.

نشاط: آنان عقیده دارند که برای زندگی خود می جنگند، در مقابله با ظلمی که به آنان می شود.

> **نمایندگان سازمان های بین المللی حقوق خود را از سازمان ملل یا کشورهای عضو ناتو می گیرند؛ بنابراین به گزارش های آنان چندان اعتمادی نمی تولن کرد**

بسیار بی معنی است. هر کسی می تواند هر ادعایی بکند.

نشاط: به عنوان آخرین سؤال، در مورد حمله اخیر یوگسلاوی به آلبانی چه نظری دارید؟

دولت ما تکذیب کرد. ما از مرز نگذشتیم.

نشاط: OSCE از گلوله باران روستاهای آلبانی از سوی توپخانه یوگسلاوی خبر داده است و این که نیروهای زمینی یوگسلاوی وارد خاک آلبانی شده اند.

ابداً چنین اتفاقی نیفتاده است. شاید در زمان تبادل آتش میان «KLA» و ارتش یوگسلاوی، این روستاها به طور تصادفی در معرض آتش قرار گرفته اند.

نشاط: با سپاس از شرکت شما در این گفت وگو. اگر صحبت دیگری دارید بفرمایید.

بسیار متأسفم از آنچه که در یوگسلاوی می گذرد و برای همه مردم یوگسلاوی بسیار متأسفم. امیدوارم این حملات متوقف شود و یک راه حل سیاسی و صلح آمیز برای بحران یافت شود. امیدوارم که تمامی گروه های قومی در یوگسلاوی در کنار هم با آرامش زندگی کنند و بتوانند با دوستی در منطقه حساس بالکان، با هم به زندگی ادامه دهند. منطقه ای که پل ارتباطی بین غرب و شرق است.

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده
شرکت داماالکترونیک
با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۷۹۰۹۳
بدینوسیله از کلیه شرکاء شرکت داما الکترونیک دعوت بعمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده شرکت که در ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۷۸/۲/۱۲ در محل قانونی شرکت تشکیل می گردد حضور بهم رسانند
دستور جلسه
۱ - افزایش سرمایه
۲ - ورود شرکاء جدید
۳ - سایر مواردیکه در صلاحیت مجمع باشد
با تشکر مدیر عامل
۱۱۴۱

NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY
نشاط
روزنامه جامعه مدنی ایران

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
لطیف صفری
سردبیر
ماشاءالله شمس الواعظین
مدیر تحریریه
محمد دهقانی آرانی
معاون سردبیر
علی اکبر قاضی زاده
رئیس شورای سیاستگذاری
حمیدرضا جلائی پور
مشاور کنترل کیفی
سید مرتضی مردیها
مدیر پروژه
باقر ولی بیک
مدیر هنری
کوروش قاضی مراد
دفتر سردبیر
ناهید سمیعی
یسری صادقی

گروه داخلی
دبیر گروه: علیرضا رجائی
معاون گروه: رامین رادنیا
همکاران: عبدالله خاتمی فر - سها روحانی - محمد رضا سرداری - محمد قوچانی - محمد رهبر
گروه اجتماعی
همکاران: سیما سعیدی - ریحانه قاسم رشیدی
سحر نمازی خواه - ملیحه محمدی - سعید اصغر زاده
گروه اقتصادی
دبیر گروه: کوروش رحیم خانی
مشاور گروه: کمال اطهاری
همکاران: سیما رادمنش - زهره خوش نمک
گروه فرهنگ واندیشه
دبیر گروه: عبدالرحیم مرودشتی
همکاران: محمد رزازی فر - امیرحسین رنجبر - محمدتقی قزل سفلی
گروه ادب وهنر
دبیر گروه: لیلی فرهادپور
همکاران: سینا مطلبی - امیر حسین رسائل - مریم سپهری - مهرداد فرمند
گروه بین الملل
دبیر گروه: امیر تاج بخش
همکاران: سهیلا زمانی - جمیله گلکاران - رضا یاوریان

گروه ورزش
دبیر گروه: صدرالدین کاظمی
همکاران: رضا کاظمی - مهین گرجی - وصال روحانی
گروه عکس
دبیر گروه: جمشید بایرامی
همکاران: نازنین نور - آرش محمدی - اصغر بادپر - ندا کشاورزی - نیوشا توکلیان
طراح جدول
محمد حسین دیزجی
صفحه آرائی: مهناز بزرگی - نوشین کربلائی - ندا دانش - شادی کلباسی
راحله میر جعفری - رضا محبی - محمد محمدزاده
حروف چینی سرپرست: سید حمید افتخاریان همکاران: لیلا گیزال - فاطمه شاهق
سونیا حقانی - لیلا جعفری - بهرام شیخی - علی نجف نژاد - شاپور سراج - غلامرضا حیدری
اشرف ساریخانی - فرحناز گرامی مقدم - نیره ناصری صالح آباد
گروه تصحیح سرپرست: کیومرث عبدی همکاران: علی هدایتی - امیر فکری - داوود لطف الله
صالح صادقی - مهدی مقدم - فرهنگ شهبازی - مهرنوش ناصری - محمد تفتیشی
خدمات: جهانگیر صفائی - حکیم صفرپور - امیر سعادتیار - حسن مجردی - خالد قادرمزی
الماسی - هدایت یوسفی - محمدرضا الله وردی - ضیاء محمدی - تقی اندایش

سازمان آگهی ها
مدیرگروه: علی اکبر فرنژاد همکاران: عباس غیاثوند، سید سعید هاشمی طباطبایی، امیربهمن علیخانی، محمدرضا جمال امیدی، حسین اولیا
هایده شریفیان، هرمز شریفیان، امیرحسام مدبری، شهدخت کریاسیان، علیرضا نوروزی، احمد کمالی، منصوره قزوینی، مریم حسینی
امور فنی و نظارت: محمدمحزون، حمید علی نقیان، حسن کرمی، ناصر سعیدیان، مرتضی غلامی، یاسر ولی بیک، احسان صائب منفرد، حمید باقری
نصرت الله رحمتی، خلیل آذر افکار، حسن شریفی
گرافیک و کامپیوتر: زهرا روغنی، سوگند صدیقی، مینا عسگری، مهرداد صبوری

نشانی: خیابان شریعتی، نرسیده به حسینیه ارشاد، خیابان شهید محمودرضا کوشا، میدان جوانان، شماره ۲۹ کد پستی: ۱۵۴۵۶ صندوق پستی: ۱۳۴۳-۱۶۳۱۵
تلفن: ۲۲۵۲۴۲۳ (با ظرفیت ۱۰ خط) دورنگار: ۲۲۲۸۸۸۰ پیام های مردمی: ۲۲۵۱۵۸۴
سازمان آگهی ها: ۸۷۷۷۲۷۷ - ۸۷۷۷۶۷۹ - ۸۷۷۷۲۶۲ - ۸۷۷۹۱۲۵
امور توزیع: شرکت نشرگستر روز تلفن: ۴-۸۸۶۵۲۷۳
چاپ: شرکت چاپ و نشر تهران تلفن: ۹-۶۴۶۳۱۷۸

ادبیات

ادبیات و عاشورا

محمدتقی قزلسفلی

«باز در خاطره ها، یاد توای رهرو عشق
شعله سرکش آزادگی افروخته است
یک جهان برتو وبرهمت ومردانگیت
از سر شوق وطلب، دیده جان دوخته است»
م - سرشک

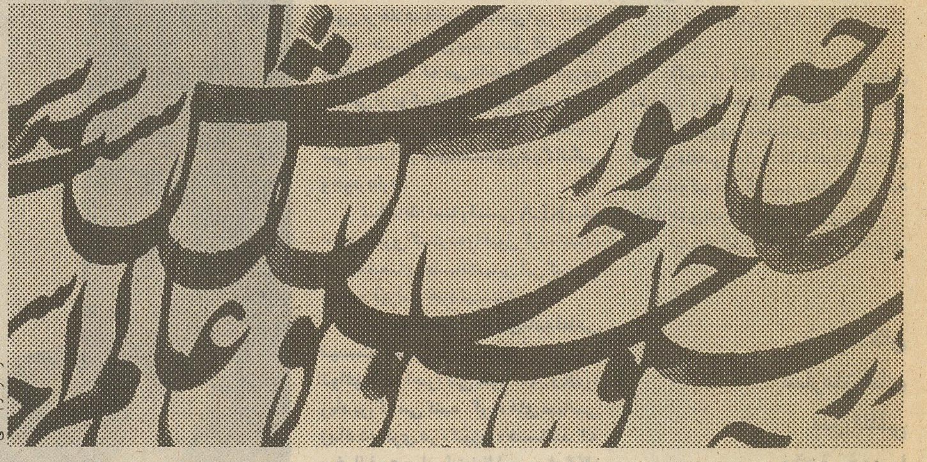

واقعه شهادت امام حسین(ع) در عاشورای سال ۶۱ هجری (۶۸۰ میلادی)، اهمیتی چون واقعه غدیر خُم، در تاریخ شیعی دارد. از عهد سلسله شیعی و ایرانی آل بویه، در قرن چهارم، به پاس ایثارگری های امام حسین(ع) و یاران باوفای او مراسم محرم همگانی می شود و درپی این واقعه، به سرعت ادبیات فارسی را هم تحت تأثیر خود قرار می دهد. به راستی ادبیات با اتکا به وقایع عاشورا، چه روحی را در جامعه می خواهد بدمد یا چه فکری را پیاده کند؟ در متن خاص فرهنگ شیعه، ایرانی به دلیل رگه های ناسیونالیستی، مجموعه اشعار و آثار ادبی که با تأثیر از این رویداد جانسوز، خلق شده است، اهمیت بیشتری دارد. اما تنوع چنین اشعاری، حاکی از این معرفت عمیق است که جریان عاشورا، گویی چنان طراوت و سرزندگی برجای نهاده است که تفسیرهای متعدد را علی رغم گذشت سالیان دراز تاب می آورد، به قول حافظ:

«یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب
کز هر زبان که می شنوم نامکرر است»

با گریزی به جامعه شناسی ادبیات، می توان با ارایه دیدگاه دیالکتیک، این اصل اساسی را مورد توجه قرار داد که، حوادث تاریخی - مذهبی، ارتباط نزدیکی با ادبیات در زمان های مختلف پیدا می کنند. واقعه عاشورا هم در این متن قابل توجه است. در نتیجه چنین دیالکتیکی یک نوع رستاخیز در ادبیات فارسی رخ می دهد. تفسیرهای عرفانی بزرگانی چون عمان سامانی و مولانا، تفسیرهای سنتی نوستالژیک عهد صفویه، یا تفسیرهای حماسی، در کالبد چنین رستاخیز ادبی قرار می گیرند. هر چند باید این نکته را فراموش نکرد که آن معرفت و بینش موجود در اشعار عرفانی و حماسی، جایگاه شایسته تری دارند. در این متن است که انسان با درک آنچه در پس این مضامین ادبی پیدا می کند، گویی این احساس در او به واقعیت تبدیل می شود که این جهت گیری متأثر از آن واقعه، بازنمودی از خودرهایی است؛ خودرهایی از جور زمانه ای که انسان شاعر تاب سلطه و حقارت را از سوی حکومت های جور بر نمی تابد:

«آنکه از مکتب آزادگیت درس آموخت
زور و سرمایه دشمن نفریبد او را
که اسیر ستم مردم دژخیم شود.»۱

در این چارچوب، نام حسین(ع)، شعار انقلاب علیه ظلم و ستم است، که با نام بزرگانی چون کمیت اسدی، دعبل خزاعی، ابوفراس حمدانی همراه می شود. اشعار چنین شاعرانی است که موجبات زبونی دستگاه های حکومت به اصطلاح اسلامی و مستبد و در عین حال مصلحت اندیش و ناکارآمد بنی امیه و بنی عباس را فراهم کرد. همین شور انقلابی در آثار آنان است که ذکر نام حسین(ع) را در ادبیات از سوی حکومت های مذکور ممنوع می کرد. در بُعد حماسی نیز شاهنامه فردوسی، اشاره مفیدی است. آن جا که این واقعه با اسطوره ایرانی خون سیاوش، سنجیده می شود. در اشعار و مرثیه های دینی علوی، به این امر اشاره متعدد شده است که به چه قسم، روح اعلای انسان کامل از طریق هابیل به جمشید و ایرج و از آنجا به اولیاء معصومان منتقل شده است. اسطوره سیاوش هر چند شرایط و خصوصیاتی کاملاً متفاوت دارد، اما بر مفهوم شهادت بنا شده است: «خونی که بیگناه به زمین ریخته شد، تا ابد خونخواهی می کند.»۲

در این اشعار، حسین(ع)، مصلحتی را می ماند که در صدد تغییر رسم بی عدالتی است. برای مثال در نمایشنامه شاعرانه عبدالرحمان شرقاوی، به نام الحسین ثائراً، الحسین شهیداً، قیام امام حسین(ع)، به عنوان الگویی از یک مبارزه طبقاتی به نمایندگی از توده های تهی دست، تصویر شده است.

اما، همان طور که در ادبیات حماسی نیز عرفانی، دعبل خزاعی، ابن الرومی، عمان سامانی، امام حسین(ع) چراغی از حق، حقیقت دوستی و آزادی است، جهاتی از ادبیات عصر صفویه، هم در خدمت دستگاه حکومتی نالایق بوده است. برای مثال محتشم با وجود به نظم درآوردن قصیده ای در مدح آن حضرت و یک دوازده بند معروف که با این بیت آغاز می شود:

«باز این چه شورش است که در خلق عالم است
باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است»

به دلیل توجه به مقام شاهان آن عصر، در فضایی قرار می گیرد که شهید مطهری، می گوید: «هزار تا خواب برای آن نقل می کنند». در حالی که ادبیات واقعی متأثر از حادثه کربلا، در عین معرفت عمیق، نوعی انتقاد از ناکارآمدی رژیم های استبدادی مخالف آزادی است.

با گذار از دوران صفویه، به تدریج شعرای بزرگ و صاحب قریحه دیگری شیفته انعکاس چنین رویدادی در قالب های شعری قصیده، مثنوی، غزل و ترکیب بند برآمدند؛ صباح بیدگلی، وصال شیرازی، سروش اصفهانی نمونه هایی از این دست هستند.

به اعتراف بسیاری، در کنار ادبیات غنی فارسی، بی تردید مولوی، از جمله اشخاصی است که در اشاره به حرکت عاشقانه این امام بزرگوار، اشعاری قابل ستایش گفته است که خود نماد شعری است که می گوید: «گوشم شنید قصه ایمان و مست شد». پس باید گفت: «او به واقعه عاشورا و کربلا و امام حسین، به چشم یک پاکبازی مطلق که مجسمه زیبایی مطلق بود، نگاه می کرد.»۲ این نوشته را با ذکر بخشی از اشعار مولوی به پایان می برم:

«کجائید ای شهیدان خدایی
بلاجویان دشت کربلایی
کجائید ای سبک روحان عاشق
پرنده تر ز مرغان هوایی
کجائید ای ز جان و جا رهیده
کسی مرعقل را گوید کجایی؟
کجائید ای در زندان شکسته
بداده وامداران را رهایی

پی نویس:

۱. بخشی از شعر «رهرو عشق» سروده م - سرشک.

۲. دکتر سروش، در جمع ایرانیان مقیم لندن، اردیبهشت ۱۳۷۷

شرکت
CADCENTRE
عرضه کننده یکی از بهترین نرم افزارهای دنیا
درحیطه طراحی و مهندسی صنایع:
نفت
گاز
پتروشیمی
نیروگاه های برق
کشتی سازی
وشرکت استوان نماینده رسمی آن شرکت درایران
ازشما جهت بازدید ازغرفه ما درنمایشگاه بین المللی
نفت وگازوپتروشیمی که در:
هفته اول اردیبهشت ماه سال جاری درتهران برگزار می شود
دعوت به عمل می آورد.
مکان: نمایشگاه بین المللی تهران
نمایشگاه نفت وگاز وپتروشیمی
سالن انگلیس (ساختمان ۴۴) غرفه D2
زمان: ۲ الی ۵ اردیبهشت ۱۳۷۸
CADCENTRE
استوان
۰۷۳۷

پاسخ

بازهم ماجرای «ی» و «ه» غیرملفوظ و روزنامه ما

درپی انتشار مطلبی در صفحه ۸ روزنامه نشاط در روز ۲۱ فروردین ماه، زیر عنوان «ماجرای «ی» و «ه» غیر ملفوظ»، دکتر سلیم نیساری، یکی از محققان و صاحبنظران ادبیات و خط فارسی که کتابی در این زمینه هم منتشر کرده، نظری برای روزنامه فرستاده است از طرف دیگر جعفر مدرس صادقی که مورد خطاب مطلب فوق بود نیز صحبت های دیگری داشت که این دو را در کنار هم عرضه می کنیم.

گروه ادب و هنر

کاربرد «ی» اضافه پس از «ه» نادرست است

یکی از دوستان، شماره مورخ ۲۱ فروردین ۷۸ روزنامه نشاط را به خاطر ستون ادبیات و مقاله «ماجرای ی و ه غیر ملفوظ» برای من فرستاد. مقاله اشاره داشت به اختلاف نظر آقای مدرس صادقی و همکاران ایشان در باب املای «پیواژ اضافه»، نوشته قاضی زاده با استناد به متون کهن و توجه به کتاب های دستور و املا در عین رعایت ایجاز مستدل و دربرگیرنده نکات اساسی است.

در عین حال متوجه شدم که گویا کتاب «دستور خط فارسی» که در آن همه گوشه ها و ریزه کاری های قواعد املای فارسی بررسی شده است به نظر وی نرسیده است و لابد آقای مدرس صادقی نیز این کتاب را ندیده اند.

مطالب مربوط به نشانه یای کوتاه (ء) در صفحه های ۹۵, ۹۶ و ۱۹۴ و همچنین قاعده کتابت «پیواژ اضافه» در صفحات ۲۶۱ - ۲۵۸ این کتاب درج شده است.

نکته ای که بر نوشته قاضی زاده با مراجعه به توضیحات مندرج در این کتاب می توان افزود این است که این نشانهروی های بیان را که، اگر چه در متون چاپی و در تایپ و نوشته های دستی شبیه نشانه همزه است، اما ربطی به نقش های همزه در خط فارسی ندارد و براساس نحوه تلفظ «یای کوتاه» معرفی می شود.

نکته دیگر این است که املای «پیواژ اضافه» در خط متداول فارسی، چهار حالت دارد:

۱- نشانه کسره بعد از کلمات مختوم به یک صامت که معمولاً حذف می شود: کتاب دستور و...

۲- افزودن صامت «ی» بعد از کلمات مختوم به دو حرف «ا»، «و» (صوت a ، u): بالای بلند، ابروی دوست، رادیوی جیبی...

۳- افزودن نشانه یای کوتاه بالای های بیان را که: دانهٔ گندم...

۴- ادغام صامت میانجی ی = y در حروف ی = i (حرف آخر کلمه): سبزی تازه...

کسانی که خیال می کنند با تبدیل نشانه یای کوتاه به حرف ی نشانه اضافه در حالت ۳ را به حالت ۲ مطابقت می دهند، الزاماً باید حالت ۴ را نیز به صورت «سبزی ی تازه» بنویسند.

ولی اصولاً این قبیل دستکاری ها (که به جای پیشبرد هدف یکسان کردن املا وارد قلمرو اصلاح خط فارسی می شود) معارض ویژگی های خط متعارف و متداول فارسی و متناقض با حرکت تکمیلی خط، در مسیر ساده نویسی و کوتاه نویسی و تندنویسی است وبرگشتی است به روشی که قرن هاست متروک شده است.

سلیم نیساری

شیوه ی خط و اصل همخوانی نوشتار با گفتار

برای تدوین یک شیوه ی خط معیار که مورد قبول عموم نویسندگان و ویراستاران و استادان اهل فن باشد تلاش های فراوانی انجام گرفته است، ولی تاکنون توافق اصولی و کاملی در این زمینه به دست نیامده و شاید هم هیچ وقت به دست نیاید. اما این تلاش ها و تحقیقات و تأملات هرچند پراکنده و تفننی بوده و به ایجاد یک قاعده ی مورد قبول همگان منجر نشده، چندان هم بی ثمر نبوده است. سیر طبیعی شیوه ی خط به سوی تطابق و همخوانی هرچه بیشتر صورت نوشتار بازبان گفتار آن چنان بدیهی و ناشی از ضرورت زمانه است که هیچ مقاومتی از ناحیه ی محافظه کاران نتوانسته است و نمی تواند جلوی آن را بگیرد. زمانی اگر دانش آموزی «حیوة» عربی را به همان صورتی که تلفظ می کنیم «حیات» می نوشت، معلم او را به باد کتک می گرفت و جریمه اش می کرد، اما حالا در همه ی کتاب های درسی و روزنامه ها «حیات» را به همین صورت می نویسند و این املای فارسی مطابق با تلفظ به خوبی جا افتاده و املای عربی منسوخ شده است. زمانی، تا همین چند دهه ی گذشته، «تورات» را «تورية» می نوشتند و «هوا» را «هوی» می نوشتند و «نجوا» را «نجوی» می نوشتند و «تمنا» و «تقاضا» را «تمنی» و «تقاضی» می نوشتند و عدول از املای عربی آن دسته از کلمات عربی که در زبان فارسی به کار می رود مساوی بود با «بی سوادی محض»، اما حالا بدون محابا «تمنا» را «تمنا» می نویسیم و «تقاضا» را «تقاضا» می نویسیم و «نجوا» را «نجوا» می نویسیم و «هوا» را «هوا» می نویسیم و «مشکوة» عربی را به همان صورتی که تلفظ می کنیم «مشکات» می نویسیم و آسمان هم به زمین نمی آید و «کاخ بلند» زبان فارسی هم از این حرکت هیچ گونه گزندی نمی بیند، بل که این حرکت حرکتی ست در جهت نزدیک تر شدن شیوه ی خط به شیوه ی گفتار و این تحولی ست که در هر زبان زنده ای در دنیا اتفاق می افتد: زبان نوشتار صیقل می خورد تا به زبان گفتار هرچه نزدیک تر باشد و این نزدیکی خواندن متن را ساده تر می کند و با عقل سلیم سازگاری بیشتری دارد و خیلی بدیهی و طبیعی هم هست. اغلب صاحبنظرانی که درباره ی شیوه ی خط اظهار نظر کرده اند بر سر اصل تطابق هرچه بیشتر شیوه ی خط با شیوه ی گفتار توافق اساسی دارند. احمد بهمنیار که یکی از اولین محققان معاصر است که به مسئله ی شیوه ی خط توجه جدی داشت و مقاله ی مبسوطی در باره ی شیوه ی خط خطاب به فرهنگستان ایران نوشت، از این اصل به عنوان «تطابق مکتوب و ملفوظ» یاد می کند و بر اساس همین اصل است که می گوید همزه ای که در نسخه های خطی و در بعضی نوشته های معاصر بعد از «الف ممدود» و «واو ممدود» و «های غیر ملفوظ» به جای علامت اضافه می گذارند و «ی» تلفظ می شود همان «ی» بوده است و باید به همان صورتی که تلفظ می شود و به صورت «ی» نوشته شود: یعنی باید نوشت «هوای پاک»، «هواء پاک»، چون که می گوییم «هوای پاک» و نمی گوییم «هواء پاک». و باید نوشت «داروی تلخ»، نه «داروء تلخ»، چون که می گوییم «داروی تلخ» و نمی گوییم «داروء تلخ». و باید نوشت «زرده ی تخم مرغ» و نه «زردهٔ تخم مرغ»، برای این که می گوییم «زرده ی تخم مرغ» و نمی گوییم «زردهٔ تخم مرغ». اصل «تطابق مکتوب و ملفوظ»، یا به تعبیر میرشمس الدین ادیب سلطانی «همخوانی نوشتار و گفتار»، یک اصل اساسی و اولین اصل برای تدوین یک رسم الخط مترقی و همساز با ضرورت زمانه است، اما مسلّماً تنها اصل نیست و نمی تواند باشد: برای رسیدن به رسم الخطی که مورد توافق همگان باشد و جا بیفتد، باید جانب احتیاط را رعایت کرد و از زیاده روی و تعصب دوری جست و در عین حال حواسمان باید جمع باشد که به ورطه ی محافظه کاری نغلتیم. (همان طور که می دانیم، رعایت جانب احتیاط با محافظه کاری و مقاومت در برابر اصلاحات خیلی فرق می کند.) رعایت جانب احتیاط یعنی این که برای ایجاد همخوانی نوشتار با گفتار دست به یک عمل مکانیکی نزنیم و مثلاً تصمیم نگیریم که «مثلاً» را «مثلن» بنویسیم و به جای «صبر و حوصله» بنویسیم «سبر و هوسله» و به جای «انضباط» بنویسیم «انزبات» و...# رعایت جانب احتیاط یعنی این که برای تأیید اصلاحاتی که در جهت همخوانی نوشتار با گفتار صورت می دهیم به دنبال شواهدی معتبر بگردیم و سابقه ی کاربرد آن را در نسخه های کهن نشان بدهیم تا ثابت کنیم که اصلاحات پیشنهادی ما بدعت من درآوردی و سلیقه یی نیست و سابقه ی طولانی دارد. احمد بهمنیار می نویسد: «فارسی نویسان قدیم یعنی سده ی چهارم و پنجم هجری که با اطلاع و هم به درست نویسی مقید بودند، در پهلوی «ها»ی بیان حرکت در حال وصف و اضافه «یا»یی کوچک و بی نقطه (خانه ی من - نامه ی شریف)... رسم می کردند. پس از چندی این حرف را که جز علامتی برای نشان دادن طرز تلفظ نبود، اندکی بالاتر و در جلو «ها» نوشتند. رفته رفته کاتبان بی اطلاع این حرف یا علامت کوچک را به سبب مشابهتی که به همزه داشت همزه پنداشتند و در کتابت به صورت همزه درآوردند و جای آن را هم تغییر دادند و درست در بالای «ها» نوشتند... عجب تر از همه این که در بعضی از کتاب های فارسی که با حفظ رسم الخط و املا چاپ شده است به ترکیباتی از قبیل «گرماء گرم» و «لشکرهاء گران» برمی خوریم و تعجب می کنیم که چگونه و به چه جهت به جای «یا»ی مکسور همزه نوشته شده است. لیکن پس از مراجعه به املا و رسم کتابت برخی از کتاب های قدیم ملتفت می شویم که این همزه هم «یا»یی بوده که به علامت این که از اصل کلمه نیست و برای اضافه یا وصف به آخر کلمه افزوده شده است کوچک و بی نقطه می نوشته اند و آن را هم کاتبان و ناسخان بی اطلاع به سبب مشابهتی که به همزه داشته است به صورت همزه درآورده اند. مختصر این که گروهی کاتب و ناسخ بی سواد یا بی فکر دست به هم داده علامت همزه را در رسم الخط کلمات فارسی وارد و تلفظ بدان را در وسط و آخر کلمات بر فارسی خوان ها تحمیل کرده اند و از اصلاحات املا که نهایت لزوم دارد نوشتن این حروف به صورتی حاکی از تلفظ صحیح است.» (لغتنامه ی دهخدا، مقدمه: «املای فارسی - پیشنهاد به مقام فرهنگستان»، ص ص ۱۶۰-۱۶۱.) شواهدی که از کاربرد «ی» به عنوان علامت اضافه ی بعد از کلمات مختوم به «ها»ی غیر [illegible] «رسم الخط فارسی در قرن پنجم هجری»، مجله ی دانشکده ی ادبیات مشهد، شماره ی ۲-۳، سال سوم، تابستان ۱۳۴۶. ص ۱۷۹.) و این نکته را باید در نظر داشت که شواهدی که از نسخه های خطی بازمانده از قرن پنجم هجری به دست می آید با شواهدی که از نسخه های قرون بعدی برمی گیریم قابل مقایسه نیست. بیشتر نسخه های خطی فارسی موجود در کتابخانه های ایران و جهان متعلق است به قرن هشتم هجری به بعد و از نسخه های خطی قرن پنجم هجری فقط سه چهار نسخه ی خطی به جا مانده است که یکی از آنها نسخه ی خطی کتاب «الابنیه عن حقایق الادویه» است که اسدی توسی آن را در سال ۴۴۷ هجری قمری کتابت کرده است. این نسخه یک نسخه ی معمولی نیست. هم از نظر قدمت - که کهن ترین نسخه ی فارسی شناخته شده است - و هم از این لحاظ که کاتب آن مردی دانشمند و صاحب تألیفات فراوان و از جمله لغتنامه ی معتبری ست که کهن ترین لغتنامه ی فارسی موجود به شمار می رود. نویسنده ی «لغت فُرس» که اساس و پایه ی تألیف همه ی لغتنامه هایی ست که بعدها نوشته شدند، یک کاتب صاحبنظر و اهل فن بود و بر خلاف اغلب کاتبان کم سواد و بی مایه ی قرنهای بعدی، فقط به کار رونویسی نمی پرداخت و بر آن چه می نوشت تسلط داشت و می دانست چه می نویسد. شاهدی که از متنی به کتابت چنین مرد دانشمندی برگرفته می شود اعتبار خاصی دارد و قابل مقایسه با شواهدی که از نسخه های خطی قرنهای هفتم و هشتم و نهم هجری برگرفته می شود نیست. اما نکته ی مهمی که باید قبل از زیر و رو کردن نسخه ها و به رخ کشیدن آنها در نظر بگیریم این است که رویکرد ما طرفداران به کار بردن «ی» به عنوان علامت اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ به این شیوه ی پسندیده، به این دلیل نیست که در نسخه های خطی به شواهدی از این کاربرد برخورده ایم. آن چه بنده و همه ی کسانی را که به کاربرد «ی» به عنوان علامت اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ اعتقاد دارند به این شیوه ی خط متمایل کرده است، پی روی از اصل «همخوانی نوشتار با گفتار» بوده و آن گاه، برای اثبات درستی این شیوه و به منظور رعایت جانب احتیاط و برای این که مبادا به «بدعت گذاری» متهم شویم، در نسخه های خطی معتبر کهن به دنبال شواهدی می گردیم و خوشبختانه در معتبرترین و کهن ترین نسخه های خطی موجود فارسی شواهد روشنی در تأیید این شیوه ی خط پیدا می کنیم. و این نکته ای ست که دوست عزیزم علی اکبر قاضی زاده از آن غافل مانده اند یا التفاتی به آن نفرموده اند. و به همین دلیل است که زحمت کشیده و شواهد متعددی از نسخه های خطی «ترجمه ی تاریخ طبری» (مورخ ۵۸۶) و «المعجم» (مورخ ۸۸۱) نقل کرده اند که نشان می دهد کاتبان این نسخه ها به جای «یا»ی اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ «همزه» به کار برده اند. این به هیچ وجه کشف بزرگی نیست. در اغلب قریب به اتفاق نسخه های خطی موجود و چاپهای متعددی که بر اساس این نسخه ها انجام گرفته است، علامت اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ را با «همزه» نشان داده اند و نه با «ی». همان طور که علامت اضافه ی بعد از «الف ممدود» و «واو ممدود» را هم با «همزه» نشان داده اند. اما حرف بر سر این است که این علامت اضافه «ی» تلفظ می شود و به پی روی از اصل «همخوانی نوشتار با گفتار» باید «ی» نوشته شود. و کشف بزرگ (اگر کشفی در کار باشد) از این قرار است که در معدودی از کهن ترین و معتبرترین متون فارسی هم این «همخوانی» رعایت می شده است و این «یا»ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ و نیز «یا»ی بعد از «الف ممدود» و «واو ممدود» به تدریج، بر اثر تصرف کاتبان، به «همزه» تبدیل شده است. اصل «یکدستی» - که بعد از اصل «همخوانی نوشتار با گفتار» از مهم ترین اصولی ست که باید برای تدوین هر رسم الخط معیاری در نظر گرفت حکم می کند که اگر این «همزه»ی جانشین «یا» را در حالت اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ نگه می داریم و مثلاً به جای «قصه ی لوط» می نویسیم «قصهٔ لوط»، پس در حالت اضافه ی بعد از «الف ممدود» و «واو ممدود» هم «همزه» را نگه داریم و به جای «صفای باطن» بنویسیم «صفاء باطن» و به جای «پستوی اتاق» بنویسیم «پستوء اتاق». اما می بینیم که «یا»ی بعد از «الف ممدود» و «واو ممدود» جا افتاده است و هیچ اعتراضی در مورد آن صورت نمی گیرد و همه جا به کار می رود، در خالی که در مورد «یا»ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ هنوز توافقی صورت نگرفته و بعضی نویسندگان و ادیبان هنوز همان صورت ابتر و مثله شده ای را که کاتبان نسخه های خطی تحمیل کرده اند به جای صورت اصلی پذیرفته اند و صورت اصلی را نادیده می گیرند. اگر قرار بود از نسخه های خطی تبعیت کنیم و سرمشقی را که کاتبان نسخه های خطی ارائه می دهند بپذیریم، مطمئن باشید که هیچ تحولی در جهت اصلاح رسم الخط و همسازی و همخوانی نوشتار با گفتار صورت نمی گرفت و هنوز «حیات» را «حیوة» می نوشتیم و «تورات» را «تورية» می نوشتیم و «اسماعیل» و «اسحاق» را «اسمعیل» و «اسحق» می نوشتیم و «هوا» را «هوی». و چند کلمه درباره ی ارتباط محافظه کاری با شیوه ی خط: ادیبان بزرگوار و دانشمندی که در هفتاد هشتاد سال اخیر مسئولیت سنگین تصحیح و بازخوانی نسخه های کهن را به دست گرفتند عموماً افرادی محافظه کار و دست به عصا بودند و در مقابل هر تغییر و اصلاح مختصری در شیوه ی خط مرسوم مطابق با رسم الخط نسخه های خطی به شدت مقاومت می کردند. این محافظه کاری تا جایی که به کار تصحیح و انتقال صحیح و دقیق نسخه های خطی و اهتمام در امانتداری مربوط می شد لازم و حیاتی بود و به جز این نمی توانست باشد، اما در مورد مسائل بیرون از خود نسخه ها و آن چه به حیات اجتماعی و زندگی روشنفکری مربوط می شد به صورت مانعی بر سر راه سیر طبیعی امور و تحولات جدید قرار می گرفت. احمد بهمنیار و ملک الشعرای بهار دو نمونه ی استثنایی بودند که توصیه های بموقع و درخشانی برای اصلاح رسم الخط مرسوم زمانه به فرهنگستان وقت دادند، اما صدای آن دو مرد بزرگ در میان اعتراض شدید ادیبان محافظه کار گم شد. احمد بهمنیار و ملک الشعرای بهار هم با وجود جسارتی که در طرح پیشنهادات اصلاحی شان به خرج دادند، به توصیه هایی که خودشان کرده بودند عمل نمی کردند و منتظر بودند که فرهنگستان در این باره تصمیم بگیرد. ملک الشعرای بهار با این که اعتقاد داشت «الف مقصوره»ی عربی را که «یا» می نویسند و «الف» می خوانند باید به همان صورتی که تلفظ می شود نوشت و پیشنهاد می کرد «جا دارد که فرهنگستان ایران اعلام نماید که منبعد این کلمات یعنی تمنی، تقاضی، کسری، موسی، مصطفی و نظایر آن را با الف باید نوشت» (بهار و ادب فارسی، یکصد مقاله از ملک الشعرای بهار، به کوشش محمد گلبن، شرکت سهامی کتابهای جیبی، ۱۳۷۱، جلد دوم، ص ۲۶۳.) خودش همیشه این «الف» را به صورت «ی» می نوشت و دنبال شر نمی گشت. محافظه کاری و دقت و وسواس بیش از حد و تردید فراوان درباره ی صورت مقبول اضافه ی بعد از «ها»ی غیر ملفوظ دامن یکی از سرشناس ترین علمای معاصر را هم گرفت. میرشمس الدین ادیب سلطانی که اولین پژوهش علمی جامع و تحلیلی درباره ی شیوه ی خط را تألیف کرده است، در بخش مربوط به «شیوه ی نشان دادن اضافت پس از «ه»ی ناملفوظ یا بیان حرکت»، پس از ارائه ی دو شیوه ی مرسوم، نوشت که «بین این دو شکل نظراً فرقی نیست» و هیچ یک از دو شیوه را توصیه نکرد، اما رسم الخط کتاب حکایت می کرد که مؤلف طرفدار به کار بردن «همزه» است. (درآمدی بر چگونگی شیوه خط فارسی، میرشمس الدین ادیب سلطانی، چاپ اول، ۱۳۵۴.) اما پس از گذشت چند سال، از نظر اولش عدول کرد و در پیشگفتار «ویراست دوم» این کتاب نوشت: «در سالهایی که از انتشار ویراست نخستین کتاب می گذرد، با ادامه ی پژوهش در رای نگارنده در یک پرسمان بنیادین دگرگونی پدید آمده است و آن پرسمان «اضافت» است: اکنون نگارنده این نگر را خردپذیر می یابد که در زبان فارسی اضافت... یک واژه ی مستقل و خودایستا است و از این رو می باید شخصیت جداگانه ی آن تا مرز توانش هویدا باشد... بر این پایه، نگارنده برای نهادن «ی»ی اضافت به صورت کامل روی خط کرسی پس از «ه»ی ناملفوظ... توجیهی نیرومند می یابد و از این شکل می پدافندد...» (درآمدی بر چگونگی شیوه ی خط فارسی، میرشمس الدین ادیب سلطانی. ویراست دوم، انتشارات امیر کبیر، ۱۳۷۱.) اطمینان دارم که دوست عزیزم جناب آقای قاضی زاده هم، مثل محقق ارجمند جناب آقای ادیب سلطانی، دیر یا زود «همزه» را وا خواهد نهاد و به جمع طرفداران «ی» خواهد پیوست. سیر طبیعی تحول شیوه ی خط به جانب همخوانی نوشتار با گفتار، به کاربرد «ی» پس از «ها»ی غیر ملفوظ رونق چشمگیری داده است و خوشبختانه امروز در بسیاری از کتاب ها و مجله ها و حتا چند روزنامه هم نشانه های نویدبخشی از این کاربرد مشاهده می کنیم. محافظه کاری و ایستادگی در مقابل یک تحول طبیعی نتیجه بخش نبوده است و نخواهد بود.

جعفر مدرس صادقی

پی نویس:

مجله ی «اندیشه و هنر» که از سال ۱۳۳۳ منتشر می شد و انتشار آن به صورت هر از گاه نامه تا سال ۱۳۵۸ ادامه داشت، شیوه ی خطی خاص برای خود اختیار کرد و برای رسیدن به یک رسم الخط مطابق با زبان گفتار دست به کار شد. با این که حساسیت این مجله نسبت به مسئله ی رسم الخط و تلاش ویراستار مجله برای یکدست کردن رسم الخط و همخوانی هرچه بیشتر رسم الخط با زبان گفتار تلاش ارجمند و مفیدی بود و نقش مهمی در شکستن بعضی تابوها داشت، زیاده روی هایی از قبیل تبدیل تنوین به نون و دوبار نوشتن حرف تشدیددار و حذف واو معدوله سبب شد که اصلاحات معقول و ملایمی هم که در این زمینه انجام گرفته بود، مانند به کار بردن [illegible]

خبرونظر

رابطه باغ های پسته و توسعه پایدار

سعید اصغرزاده

مقدمه: عوامل تعیین کننده که چه کسی چه وظایفی را در هر گروه از جمعیت انجام می دهد، هر فرد دسترسی به چه مقدار از منابع را دارد، چقدر می تواند روی این منابع کنترل داشته باشد و چه مقدار از سود حاصل از به کار بردن این منابع عاید او می شود، بسیار وسیع و در عین حال به هم پیوسته است. این عوامل را می توان به طریق زیر دسته بندی کرد:

۱ - شرایط کلی اقتصادی مانند سطوح فقر، درجه های تورم، توزیع درآمد، شرایط بین المللی تجاری وزیر ساخت.

۲ - ساختارهای اداری که شامل نوع بوروکراسی دولتی و رول جمع آوری و پخش اطلاعات، تکنولوژی و مهارت ها می شود.

۳ - عوامل مربوط به جمعیت

۴ - عوامل اجتماعی فرهنگی

۵ - هنجارهای اجتماع مانند هنجارهای خانوادگی و عقاید مذهبی

۶ - پارامترهای قانونی

۷ - آموزش و پرورش

۸ - رویدادهای سیاسی داخلی و خارجی

خبر اول: استان کرمان با داشتن ۳۰۰ هزار هکتار باغ پسته یکی از ثروتمندترین استان های کشور است.

خبر دوم: نیمی از جویندگان رسمی کار در استان کرمان را بانوان تشکیل می دهند.

تکمیل خبر دوم: در حال حاضر ۴۲ هزار و ۶۳۵ نفر جویای کار در اداره کار و اموراجتماعی کرمان ثبت نام کرده اند که از این تعداد ۲۰ هزار و ۸۹۱ نفر را بانوان تشکیل می دهند.

۸۵ درصد از بیکاران زیر ۳۵ سال و ۶۰ درصد آنان مجرد هستند.

نکته: به رغم آمار و ارقام ارائه شده نرخ بیکاری در استان کرمان از سطح پایین تری نسبت به سایر استان ها برخوردار است بطوری که طبق سرشماری سال ۱۳۷۵ نرخ بیکاری معادل ۸/۵ درصد است.

نظر: به نظر می رسد سه ماهیت سنتی فعالیت مختص به زنان در ایران (هم آوری یا تولید مثل، نگهداری و پرورش نیروی انسانی، تولید و مدیریت محل زندگی) به دلیل اینکه کار طبیعی یا غیر تولیدی محسوب می شوند، ارزش گذاری نمی شوند و برهمین اساس نسل جدید علاوه بر مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موجود، که سبب گرایش به اشتغال و تسریع در روند توسعهٔ بخشی از نیروی انسانی می شود خواستار حضور فعال ومشارکت بیشتر و برابر زنان و مردان است.

موخره: گرایش زنان به حضور فعال تر در تمامی صحنه های انسانی، گرایشی جهانی است. گروه توسعه ای دیگر برای زنان در عصر جدید (DAWN) که درسال ۱۹۸۵ تشکیل شده است در مورد اجتماع آینده اعتقاد دارد: «ما دنیایی می خواهیم که نا برابری بر مبنای طبقه اجتماعی، جنسیت و نژاد در آن در تمام کشورها و در رابطه بین کشورها وجود نداشته باشد. ما دنیایی می خواهیم که در آن احتیاجات اولیه به صورت حقوق اولیه در بیایند و در آن فقر و هر نوع بی حرمتی و تعدی از بین رفته باشد. هر فردی موقعیت آن را داشته باشد که از تمام توانایی ها و خلاقیت های خود استفاده کرده و ارزش های زنان پیرامون حفاظت و همبستگی توصیف گر روابط انسانی باشد. در چنین دنیایی نقش باروری زن به صورت دیگر تعریف خواهد شد - مسئولیت بچه داری توسط مردان، زنان و اجتماع تقسیم خواهد شد ... فقط با تقویت پیوند برابری، توسعه و صلح ما می توانیم نشان دهیم که «حقوق اولیه» فقرا با تغییر نهادهایی که زنان را در سطح پایین تر قرار داده است گرهی ناگشودنی دارد. این ها همه باهم از راه توانا سازی زنان به دست آمدنی است ...»

نتیجه: شاید اگر درصد اندکی از درآمد باغ های پسته کرمان را صرف ایجاد اشتغال در این استان می کردند تا حدودی شاهد کمک به روند توسعه ای پایدار می بودیم اما گویا هنوز تا قانونمندی استفاده بهینه از امکانات موجود در استان کرمان یا کشور، فاصله زیادی وجود دارد. فاصله ای که خلأ آن را حضور و مشارکت زنان و مردان جوان ایرانی هر چه سریع تر باید کاهش دهند.

تپهٔ باستانی پیس ها در فهرست آثار ملی

تپهٔ «پیس ها»، متعلق به حدود ۴۵۰۰ سال پیش، واقع در شمال غربی همدان در فهرست آثار ملی به ثبت رسید.

سطح این تپه و پیرامون آن به دلیل پراکندگی سفالینه های باستانی خاکستری و سفال های منقوش با زمینهٔ نخودی بجا مانده از ۴۰۰۰ تا ۴۵۰۰ سال پیش، اهمیت دارد.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی کشور، تپهٔ پیس ها شامل دو تپهٔ شرقی - غربی است که رودخانهٔ بزرگ فصلی نشأت گرفته از آب الوند کوه از وسط آن می گذرد. رودخانهٔ یاد شده از گذشته های دور در محل وجود داشته است. به مرور زمان مردمانی در اطراف آن سکونت کرده و تمدنی را به وجود آورده اند.

تپهٔ پیس ها به سبب آن که افراد مبتلا به بیماری جذام، پیسی، در حاشیهٔ شهر بر روی تپهٔ مذکور سکنی داشتند به این نام شهرت یافته است.

معلمانی که ۳۰ سال سابقهٔ تدریس دارند امسال باز نشسته می شوند

کارکنان کادر آموزشی و اداری آموزش و پرورش تهران که سی سال یا بیشتر سابقهٔ کار دارند، امسال بازنشسته می شوند.

به گزارش روابط عمومی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران، افراد با سابقه دوره دبیرستان چنانچه دست کم ۶۵ درصد دبیران مرد و ۸۵ درصد دبیران زن منطقه تأمین نباشد، از بازنشستگی معاف می شوند.

همچنین متقاضیان بازنشستگی با داشتن ۲۵ سال سابقهٔ خدمت و ۵۰ سال سن برای کارکنان مرد و حداقل ۲۰ سال سابقهٔ خدمت برای کارکنان زن با موافقت اداره کل آموزش و پرورش می توانند به خدمت خود پایان دهند.

این گزارش می افزاید: همه بازنشستگان پیش از سال ۷۵ آموزش و پرورش، در صورت داشتن مدرک تحصیلی فوق دیپلم و پایین تر ۲ گروه و بازنشستگان لیسانس یک گروه ارتقای رتبه خواهند یافت.

براساس همین گزارش، بازنشستگان سال ۷۸ آموزش و پرورش، به ازای هر ۲ سال خدمت یک ماه حقوق دریافت می کنند.

درخت چنار در خیابان های تهران عامل شیوع آلرژی بین مردم شده است

وجود بیش از حد درخت چنار در تهران بزرگترین عامل شیوع آلرژی در تهران است که گرده آن موجب بروز حساسیت می شود.

به گزارش ایرنا، آلرژی یا حساسیت، با ورود یک ماده خارجی به بدن به وجود می آید که باعث تحریک و فعالیت سیستم ایمنی بدن می شود ولی به اعتقاد ۹۵ درصد از محققان دنیا، ژنتیک نقش تعیین کننده ای در بروز بیماری آلرژی دارد.

دکتر طواف در مورد شایع ترین نوع آلرژی، زمان شیوع و عامل آن گفت: شایع ترین تظاهرات آلرژی، «رینیت آلرژی» است که بیشتر در فصول بهار و تابستان وجود دارد.

وی گفت: تحریکات عصبی در تشدید تظاهرات آلرژیک مؤثر بوده و این علایم همواره در بین زنان بیش از مردان بروز می کند.

وی افزود: وجود بیش از حد درخت چنار در تهران بزرگترین عامل شیوع آلرژی در تهران است، پس از چنار، گیاهانی چون بید، زبان گنجشک، نارون و اقاقیا در شیوع بیماری آلرژی در تهران مؤثر هستند.

حق معاینه پزشکان ۲/۵ برابر شد

تعرفه های درمانی از سوی سازمان نظام پزشکی، ۲/۵ برابر افزایش یافت.

به گزارش ایرنا، مسئول روابط عمومی معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی تبریز با اعلام این مطلب توضیح داد: «طبق تعرفه جدید سازمان نظام پزشکی، حق معاینه پزشک عمومی تا سقف ۸ هزار ریال، پزشک متخصص ۱۵ هزار ریال و پزشک فوق تخصص و روانپزشکان ۲۰ هزار ریال مشخص شده است».

سید یعقوب فتح الهی با اشاره به بخشنامه مصوب هیأت وزیران که از اوایل سال جاری اجرا می شود گفت: «نرخ مصوب هیأت وزیران حدود ۵۰ درصد از تعرفه های سازمان نظام پزشکی کمتر است».

گفتنی است دوگانگی نرخ تعرفه های درمانی سبب بروز اختلاف بین مردم و مسئولان مراکز درمانی شده است و از سوی دیگر عده ای از پزشکان تعرفه سازمان نظام پزشکی را به اجرا گذاشته اند و عده ای دیگر بخشنامه هیأت وزیران را ملاک پرداخت هزینه درمان قرار می دهند.

برنامه سوگواری شبهای محرم در تهران

مجالس سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین ع در تهران برگزار می شود.

به گزارش ایرنا، مراسم عزاداری سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین ع از شب پنجم ماه محرم و بعد از اقامه نماز مغرب و عشا در حرم مطهر امام خمینی ره منعقد خواهد بود.

از سوی دیگر، هنرمندان، نویسندگان و شاعران، ایام شهادت سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین ع را از روز چهارم اردیبهشت مصادف با هفتم ماه محرم به مدت پنج شنبه در حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی به سوگ می نشینند.

همچنین مراسم سوگواری، صبح، ظهر و شب در هیأت عاشقان ثارالله مستقر در فرودگاه مهرآباد تهران برگزار می شود.

مراسم تعزیه و شبیه خوانی در ایام محرم هر روز از ساعت ۱۷ در پارک فدک واقع در میدان ابوذر برگزار می شود.

مراسم پرفیض قرائت زیارت عاشورا ویژه خواهران همه روز از ساعت ۸ صبح در خانه قرآن منطقه ۸ واقع در خیابان آیت الله شهید مدنی بعداز چهارراه گلبرگ برگزار می شود.

ضمناً براساس این خبر، مراسم سخنرانی نیز همه روزه در حسینیه شهرک شهید بهمن حاجت زاده واقع در جنب دانشگاه امام حسن ع منعقد خواهد بود. در مسجد جامع قلهک در تمامی شبهای ماه محرم مجلس سخنرانی و عزاداری برای سالارشهیدان حضرت امام حسین ع منعقد خواهد بود.

آب سرد و گوارا، با
آبسردکن گوارا
با تضمین کیفیت
۷۶۶۰۲۸ - ۷۶۹۹۰۱

داوطلبان کنکور
اگر می خواهید با همین معلومات درسی فعلی خود ،
بدون حس کنکور مستقیما وارد دانشگاههای سراسری و آزاد شوید
فقط کافی است که در آزمون کنکور امسال دانشگاهها ثبت نام نموده
باشید وتا تاریخ ۱۳۷۸/۵/۱۵ فارغ التحصیل دوره پیش دانشگاهی
شده ویا دیپلم نظام قدیم را بگیرید .
متقاضیان جهت دریافت
اطلاعات بیشتر می توانید آدرس خود را حداکثر تا ۱۰ روز
پس از درج آگهی به آدرس تهران , صندوق پستی ۸۶۸ - ۱۳۱۸۵
واحد گزینش دانشجو موسسه معلم ارسال دارند.

حق با مشتری است
قبل از هر گونه اقدامی از مشاوره رایگان ما بهره مند شوید
۱ - کلیه خدمات مهندسی ساختمان
۲ - انجام کلیه کارهای ساختمانی از پی تا کلید
۳ - تعمیرات جزئی و کلی معماری داخلی، گچبری. ارک شومینه. نقاشی
۴ - کاشی و سرامیک. قیرگونی. ایزوله و لوله کشی
تخریب ساختمان
اجرای سقف و فروش تیرچه با تضمین و نازلترین قیمت
۲۵۰۲۳۶۵-۲۵۲۶۵۰۸
۱۰۸۵

سازمان آگهی های روزنامه نشاط
نمایندگی شماره ۱ خیابان انقلاب
تلفن: ۶۴۱۳۹۰۴ - ۶۴۶۰۱۸۷
۰۹۱۱۲۲۶۲۳۰۳
فکس: ۶۴۱۷۱۱۵

برنامه امتحانات نهایی دانش آموزان پایه سوم راهنمایی

برنامه امتحانات نهایی دانش آموزان پایه سوم راهنمایی تحصیلی شهر تهران اعلام شد.

براساس این برنامه امتحانات دانش آموزان تهرانی ازاول خرداد ماه آغاز و ۲۲ خرداد به پایان خواهد رسید.

دانش آموزان حوزه اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران، دروس تعلیمات دینی، حرفه وفن، تاریخ، عربی، تعلیمات اجتماعی، املای فارسی را به ترتیب در روزهای اول، سوم، چهارم، ششم، هشتم و نهم خرداد ماه آزمون خواهند داد.

زمان امتحان دروس زبان خارجی، آیین نگارش، ریاضی و رسم، جغرافیا، علوم تجربی و آموزش آمادگی دفاعی این دانش آموزان به ترتیب در روزهای ۱۱، ۱۲، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۲ خواهد بود.

براساس این گزارش، امتحانات دروس شفاهی و عملی قبل از برگزاری امتحان کتبی در مدرسه و توسط دبیران مربوطه به عمل می آید.

مهلت ارسال مقاله برای همایش «نقش دولت در توسعه فرهنگی» تمدید شد

همایش «نقش و جایگاه دولت در توسعه فرهنگی» به منظور بررسی وضعیت فرهنگی کشور طی روزهای ۲۸ و ۲۹ اردیبهشت ماه سال جاری در دانشگاه تهران برگزار می شود.

به گزارش خبرنگار نشاط، معاون فرهنگی، آموزشی سازمان برنامه و بودجه هدف این سازمان را در شرکت برای برگزاری همایش در مقوله توسعه فرهنگی، تأثیر غیرقابل انکار فرهنگ در توسعه های اقتصادی، سیاسی واجتماعی ذکر کرد و گفت: «با تأکیدهای دولت جدید بر لزوم رشد و توسعه فرهنگی و لزوم رفع عقب افتادگی هایی که به دلیل دوران جنگ و پس از آن نگاه افراطی به طرح های عمرانی بروز کرد. لازم است که راهکارهای توسعه فرهنگی از سوی تمامی سازمان ها ووزارتخانه ها تعریف وارایه شود».

حسن بنیادیان هدف از برگزاری همایش ها را بازکردن فضای گفتمان و نشست منتقدین و مخالفین در کنار هم دانست و اظهار داشت: «بیرون کشیدن راهکارها از دل عقاید مختلف در پیشبرد اهداف توسعه فرهنگی از جمله گامهای نخستین و لازم در این مسیر است ولی باید توجه داشت که در مرحله اجرا و مصونیت فرهنگی جامعه باید منابع و نتایج حاصل شده از برخورد اندیشه ها به طور جدی مورد توجه قرار گیرد».

همچنین حسینعلی قبادی با اشاره به بررسی راهکارها جهت توسعه فرهنگی در آستانه تصویب برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دولت به عنوان مهمترین هدف این همایش اعلام کرد: «تاریخ ارسال مقالات به دبیرخانه همایش (پژوهشکده علوم انسانی و اجتماعی جهاد دانشگاهی) تا نهم اردیبهشت ماه جاری تمدید شد».

به گفته بهروز قبادی دبیر همایش «نقش و جایگاه دولت در توسعه فرهنگی» راهکارهای ایفای نقش دولت در توسعه فرهنگی در اندیشه های امام خمینی از جمله محورهایی است که با توجه به سال ۷۸ که به عنوان سال امام خمینی ره نامگذاری گردیده برای این همایش در نظر گرفته شده است.

از جهان سبز

گفت وگو با دکتر سرآبادان

گاهی رقابت ضربه می زند

همایون خیری

طرح های بسیار موفق پذیرش انبوه دانشجو در رشته پزشکی باعث شده تا اگر خود فارغ التحصیل شده ها برای اخذ مقداری وجه درمان از باب گذران روزگار و خدای نکرده فراهم کردن اسباب انتخاب زوج راهی کوه و بیابان های ناشناخته بشوند دست کم دعای خیر فروشندگان بلندگو، دستگاه کپی و کتاب های دست سوم به بعد بدرقه راهشان باشد که این خودش بسیار حائز اهمیت است. خودتان گواهی می دهید برای درس دادن به ۶۰۰ نفر آن هم در یک سالن حتماً باید بلندگوی خوب با تجهیزات اضافی خریداری شود. جزوه کپی شده هم باید داد و کتاب های دوره جالینوس هم باید فروخت. ولی چون ممکن است این ها در راه با سواد شدن افاقه نکند و این که «ممکن است مریض خر خورده باشد» را همه مردم بلد هستند بنابراین چاره ای نمی ماند جز این که نشانی رمال ها و کف بین ها را در موارد مقتضی در اختیار بیماران محترم قرار بدهیم. حالا در کنار دردسر گذراندن طرح و تقسیم شدن و جمع کردن امتیاز و دربه در به دنبال مجوز مطب و تبعیت از همسر و نبودن دارو و وجود بیمارستان غیر مجاز و عمل کردن بینی توسط بعضی متخصصان رشته «وغیره» و .... و چه دردسرتان بدهم، همگی یعنی باقی ماندن در یک پس کوچه در دنیای بزرگ پزشکی.

در این گیر و دار چند نفری هم بگویند ما هم آمدیم. فکر کنید چه حالی به آدم دست می دهد. اصلاً شاید علت اشتغال بعضی اطبا در مشاغل دیگر بلکه همین ها بوده.

فعلاً گفت وگویم را بخوانید با دکتر داود سرآبادان، کایروپرکتور.

■ رشته کایروپرکتیک چیست؟

رشته ای است در زمینه پزشکی که کار آن اصلاح مشکلات ستون فقرات ومفاصل بوسیله دست است.

O یعنی شما دارو تجویز نمی کنید؟

نه. البته درباره داروها اطلاعات داریم ولی دارو نمی دهیم. فلسفه این رشته در برطرف کردن مشکل ستون فقرات بدون دارو دادن است.

O سابقه کایروپرکتیک چقدر است؟

در اروپا و آمریکا حدود صد سال ولی در ایران حدود ۷ یا ۸ سال یعنی تقریباً از موقعی که چند تایی از فارغ التحصیلان این رشته به ایران آمدند.

■ آیا وزارت بهداشت کار شما را به رسمیت می شناسد؟

بله، چون مدارک ما را به عنوان دکترای حرفه ای کایروپرکتیک ارزشیابی کرده اند اما در طی این سالها هنوز مجوز مطب نداده اند. شاید چند ماه دیگر این مجوز صادر بشود.

■ چرا صدور مجوز مطب طول کشیده؟

چون هر بار که یک مسئولی قانع شده و حرف های ما را پذیرفته، عوض شده. ما تا به حال با سه وزیر روبه رو شدیم. وزیر که قبول می کند دیگران هم باید قبول کنند تا این کار صورت گیرد اما یک تغییر رخ می دهد و دوباره همه چیز از اول شروع می شود.

■ نظرتان درباره این که بعضی ها رشته شما را غیر علمی می دانند چیست؟

کاملاً مخالفم. کایروپرکتیک یک رشته پزشکی است. ما ۸ سال درس می خوانیم تا بتوانیم به این جا برسیم. تفاوت های کاری ما با طب رایج نباید به عنوان یک وجه منفی قلمداد شود.

■ پس ریشه این نظرات منفی را در کجا می دانید؟

در این می دانم که به نظر بعضی ها ما یک رقیب هستیم بخصوص وقتی می گوییم ما با بیمارانی سروکار داریم و آنها را درمان می کنیم که دیگران جوابشان کرده بودند. گاهی رقابت می تواند چنین ضربه هایی بزند.

اختلال موقت در تلفن مشترکین مرکز حافظ

ارتباط تلفنی مشترکان ساکن در خیابان های حافظ، سی تیر، سخایی، ایرج و بیمارستان شرکت نفت از روز یکم اردیبهشت ماه به مدت ۷۲ ساعت دچار اختلال موقت می شود.

شرکت مخابرات استان تهران دیروز با اعلام این خبر اختلال در ارتباط تلفنی مشترکان مرکز تلفن حافظ را اجرای طرح توسعه و بازسازی شبکه های مخابراتی تهران ذکر کرد.

گفت و گوی اقتصادی

گفت‌وگو با فرشید مجاورحسینی؛ کارشناس اقتصادی

کاهش ارزشی صادرات غیرنفتی و مشکلات فرآوری آن

ارزش صادرات کالاهای غیرنفتی کشور در سال ۱۳۷۷ نسبت به سال ۷۶ با چهاردرصد کاهش روبه رو بود در حالی که در همین سال از نظر وزنی با ۳۳ درصد افزایش همراه بوده است.

در گفت وگویی با دکتر فرشید مجاورحسینی، از صاحب نظران اقتصادی، مسائل و مشکلات صادرات کالاهای غیرنفتی را مورد بررسی قرار داده ایم.

نشاط: براساس آمار منتشره صادرات کالاهای غیرنفتی در سال ۱۳۷۷ نسبت به سال ۷۶ کاهش ارزشی داشته است به نظر شما چه عواملی بر این کاهش تأثیر گذاشته است؟

دلیل کاهش ارزش صادرات ایران در سال گذشته به دلیل کاهش قیمت کالاهایی است که ما صادر می کنیم. و این خود به بحران جنوب شرقی آسیا مربوط می شود البته ما صادرات غیرنفتی به این کشورها را نداریم و بازار صادرات کالاهای غیرنفتی ما بیشتر در اروپا قرار دارد. بحران جنوب شرقی آسیا باعث شد تا قیمت کالا و خصوصاً مواد اولیه و خام کاهش یابد زیرا با بحران جنوب شرقی آسیا تقاضای این کشورها برای مواد اولیه و خام کم شده و در نتیجه با کاهش این تقاضا قیمت این نوع کالاها کم شده است. علاوه بر این با کاهش ارزش پول کشورهای جنوب شرقی آسیا کالاهای صادراتی آنها به شدت ارزان شده و کالای آنها در بازار جهانی نسبت به کشورهایی که ارز آنها کاهش نداشته قدرت رقابت بیشتری پیدا کردند. مجموعه این عوامل باعث کاهش ارزش صادرات ایران، علیرغم افزایش وزنی صادرات این کالاها شده است.

نشاط: شاخص های مهم توسعه صادرات چیست؟

یکی از عوامل و شاخص های مهم توسعه صادرات، ارزان بودن کالاها و قابل رقابت بودن در بازار جهانی است مثلاً نرخ برابری ارز، وقتی ارزش پول ملی ما از ۳۰۰ به ۶۰۰ تومان می رسد درواقع کاهش پیدا می کند قیمت کالای ایرانی برای خریدار خارجی تقریباً نصف می شود.

نشاط: مشکل و موانع صادرات کالاهای غیرنفتی چیست؟

مشکل صادرات غیرنفتی، مسأله جدیدی نیست وسال هاست که ما با آن روبه رو هستیم به طور خلاصه می توان گفت چند نرخی بودن نرخ ارز و موانع اداری و غیراداری جلوی راه صادرکننده را می توان نام برد البته در ۶ ماه گذشته این موانع کمتر شده ولی این موانع هنوز خیلی جدی هستند و نبود اطمینان از جانب صادرکننده و به خصوص قوانین تجارت خارجی که هر روز دستخوش تغییر می شود و سیاست گذاران اقتصادی هر روز می تواند سیاست جدیدی را وضع کند و وضعیت سودآوری برای صادرکننده را تغییر دهند، دولت براساس مصالح داخلی تشخیص می دهد صادرات کالایی را متوقف و ممنوع کند. بنابراین تولیدکننده و صادرکننده نمی تواند برای سال های آینده برنامه و یا پیش بینیٰ داشته باشد.

وقتی قیمت نرخ ارز کاهش پیدا می کند آنها نمی توانند فوراً برنامه ریزی کنند چون ممکن است امروز صادرات سودآور باشد و در روز دیگری چنین نباشد. راه اساسی برای توسعه صادرات خروج دولت از انحصار تجارت خارجی است مگر در موارد استثنایی دخالت کند الان «صادر کردن و وارد کردن کالا در ایران ممنوع است مگر به حکم قانون، گاهی برای گرفتن این مجوز باید به وزارتخانه های مختلف مراجعه کرد که هر کدام از این وزارتخانه ها نیز براساس مصلحت های خود در آن زمان بخصوص، چنانچه لازم بدانند عمل خواهند کرد. و باید مسأله طولانی بودن بوروکراسی و وقت گیر بودن آن را نیز به این معضلات اضافه کرد. تا این نبود اطمینان و قاطعیت به لحاظ قانونی در بازار تجارت خارجی وجود دارد صادرات کالاهای غیرنفتی ما با مشکل مواجه است.

نشاط: نوسان های قیمت نفت براین برنامه ریزی چه تأثیری می گذارد؟

مجاور حسینی: هر وقت که با کمبود درآمدهای ارزی مواجه می شویم و یا مثلاً نفت ارزان می شود تازه به فکر توجه به صادرات کالاهای غیرنفتی می افتیم، اما به محض اینکه درآمدهای نفتی بالا رفت صادرات اهمیت خود را از دست می دهد و مصالح دیگری مطرح می شوند و در اولویت قرار می گیرند.

به عنوان مثال یک بار مجوز صادرات سیب زمینی می دهند بعداً جلوی آن را می گیرند و این نه تنها برای تولیدکننده و صادرکننده سیب زمینی بی اطمینانی ایجاد می کند و نمی تواند برنامه ریزی برای کشت و صادرات این محصول داشته باشد بلکه این نبود اطمینان و قاطعیت به سایر تولیدکننده ها و صادرکنندگان نیز سرایت می کند.

بسیاری از شوک های قیمتی که روی برخی کالاها به خصوص محصولات کشاورزی می بینیم به خاطر بسته بودن اقتصاد و کنترلی است که دولت روی تجارت خارجی اعمال می کند. اگر ساختار اقتصاد باز باشد این شوک ها تعدیل می شود و این را به ویژه در قسمت محصولات کشاورزی به وضوح می توانیم ببینیم.

نشاط: راهکارهای قابل طرح چیست؟

اساسی ترین راه حل خارج کردن تجارت خارجی از انحصار دولت است مگر در موارد استثنایی که دولت قید کند. صادرات و واردات باید آزاد شود و اگر قرار است سیاستی روی تجارت خارجی اعمال شود بهتر است این سیاست از طریق سیاست های قیمتی (یارانه، مالیات و تعرفه) باشد و نه از طریق محدودیت های مقداری در نتیجه بازار شفاف شده و هرکس تکلیف خود را می داند.

نکته دوم یک نرخی شدن ارز و ثابت قرار دادن قیمت ارز است به جای هدف قراردادن نرخ اسمی ارز می بایست نرخ واقعی ارز برای ثابت شدن هدف قرار گیرد به طوری که ثابت ماندن قیمت واقعی ارز به معنی تعدیل نرخ اسمی به موازات افزایش سطح عمومی قیمت هاست به طوری که نسبت قیمت های داخلی و خارجی یک کالا در طول زمان تقریباً ثابت بماند.

ونکته سوم کاهش دخالت دولت در عملکرد و مکانیزم قیمت ها در بازار است مگر در مواردی استثنایی.

نشاط: مسأله پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی را از چه زاویه ای می بینید؟

مجاور حسینی: امروزه بسیاری از کشورهای دنیا به سازمان تجارت جهانی پیوسته اند و یا تقاضای پیوستن به آن دارند. که عضو این اتحادیه تجاری هستند برای اعضا خود تسهیلات تجاری قائل هستند و برای آنها که خارج از اتحادیه هستند محدودیت های زیاد قائل خواهند شد.

اگر ایران خارج از این اتحادیه قرار بگیرد هیچ شانس واقعی برای توسعه صادرات غیرنفتی خود به طور جدی نخواهد داشت.

پیوستن به سازمان تجارت جهانی خود پیش شرطهایی دارد که انجام پیش شرط از جانب ایران و تلاش برای هماهنگی با اقتصاد و جهانی و قوانین حاکم برآن به رشد اقتصادی ایران هم ازجمله صادرات غیرنفتی می تواند کمک بسیار مؤثر بکند.

ساخت ماهواره مخابراتی زهره به مناقصه گذاشته می‌شود

گروه اقتصادی - ساخت ماهواره مخابراتی ایرانی موسوم به «زهره» در سال جاری به مناقصه گذاشته می شود.

وزیر پست و تلگراف و تلفن با اعلام این مطلب به ایرنا افزود: دولت و مجلس شورای اسلامی ساخت و پرتاب این ماهواره را تصویب کرده اند.

وی گفت: قرار است در سال دیگر این ماهواره به فضا پرتاب شود.

محمدرضا عارف که برای افتتاح ایستگاه تلفن همراه شهرستان های لنجان و مبارکه به اصفهان سفر کرده است گفت: امسال یک میلیون و ۱۰۰ هزار شماره تلفن به متقاضیان واگذار می شود.

وی افزود: از این تعداد شماره ۹۰ هزار تلفن عادی و ۲۰۰ هزار تلفن همراه خواهد بود.

عارف افزود: پوشش تلفن همراه از ۱۶۷ شهر در سال گذشته به ۳۶۰ شهر در سال جاری افزایش می یابد.

وی گفت: پارسال ۸۵۱ هزار شماره تلفن به متقاضیان واگذار شد که یک هزار شماره بیش از تعهدات مخابرات در آن سال بود.

عارف تصریح کرد: هنوز یک میلیون فیش تلفن متعلق به سال های قبل از ۷۰ در برخی از شهرهای کشور در دست مردم است.

سکه و طلا

(۳۰ فروردین)

یک سکه تمام بهار آزادی	۵۳۵۰۰۰
یک سکه نیم بهار آزادی	۳۰۰۰۰۰
یک سکه ربع بهار آزادی	۱۵۰۰۰۰
یک گرم طلای ۱۸ عیار	۵۵۰۰۰
یک مثقال طلای ۱۸ عیار	۲۴۴۵۰۰

به گزارش خبرنگار ما دیروز هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی برابر ۸۰۰۰ ریال معامله شد.

روز ۱۱ اردیبهشت

کارگران در حمایت از قانون کار جمهوری اسلامی ایران راهپیمایی می کنند

گروه اقتصادی - کارگران سراسر کشور در روز ۱۱ اردیبهشت مصادف با روز اول ماه مه - روز کارگر - در حمایت از قانون کار جمهوری اسلامی ایران راهپیمایی می کنند.

به گزارش خبرنگار ما، علیرضامحجوب دبیرکل خانه کارگر روز سه شنبه در تشریح برنامه های هفته کارگر (۵ تا ۱۱ اردیبهشت) گفت: در پنجمین روز از این هفته، با نام کارگران و بهره وری، از کارگران سراسر کشور خواسته شد برای واحدهای تولیدی که با مشکل تولید روبه رو نیستند اضافه کاری کنند و این اضافه کار به کارگران واحدهایی که در حال رکود به سر می برند تخصیص داده می شود.

وی در مورد طرح معافیت کارگاه ها و مشاغل دارای سه نفر کارگر و کمتر از شمول قانون کار به مدت ۶ سال گفت: کارگاه های کوچک کمتر از ۱۰ نفر را می توان برحسب مصلحت به طور موقت از شمول این قانون خارج کرد.

وی با اشاره به تصویب فوریت مصوبه این طرح که از سوی مهندس خاموشی به مجلس ارائه شده بود گفت: ارائه کنندگان طرح مدعی هستند که این طرح شاید در کوتاه مدت موجب ایجاد بیکاری موقت شود، اما در بلندمدت وضعیت مناسبی در بازار کار ایجاد خواهد کرد. در حالی که اگر چنین چیزی عملی باشد، در طرح تعدیل ساختاری این مشکل حل می شود. همانطور که تعدیل ۲۰۰ هزار کارمند در برنامه سوم پیش بینی شده است. این احاله به آینده است و احاله به آینده ساده است.

وی افزود: در شرایط رونق نسبی و غیررکود آمار و اطلاعات نشان می دهند کارگاه های کوچک زیر ۲۰ نفر ۱۷/۵ درصد سود نسبت به سرمایه می برند در حالی که متوسط بهره برای سپرده های بلندمدت بیش از ۲۰ درصد است. به همین دلیل اغلب سرمایه گذاران به جای سرمایه گذاری در بخش تولید به سوی سپرده های بلندمدت روی می آورند.

محجوب گفت: در حال حاضر ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار کارگر در کارگاه های زیر ۴ نفر تحت پوشش قانون کار هستند، کارگاه های بیش از ۵ نفر نیز ۸۰۰ هزار نفر هستند. در حالی که قبل از این کارگاه های ۵ تا ۱۰ نفر ۳۷ درصد مجموعه کارگران را تشکیل می دادند و زیر ۴ نفر بیش از ۴۰ درصد کارگران را شامل می شدند.

این در حالی است که در حال حاضر ۶۰۰ هزار کارگر تحت پوشش تامین اجتماعی دعوت به محاکم شده اند و کارفرما از پرداخت ۷ درصد حق بیمه آنان خودداری کرده است.

این طرح علاوه بر این که موجب ایجاد اشتغال نمی شود، بلکه استثمار زنان و کودکان، هجوم کارگران خارجی به این کارگاه ها، ضایع شدن حقوق کارگران و... را نیز به دنبال دارد. هم اکنون کودکان کم سن و سال در کارگاه های کوچک به کار مشغول هستند، زنان با حقوق ناکافی کار می کنند. تعطیل فصل کار یعنی تعطیل قانون اساسی و گرفتن حق قانونی ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر.

وی با اشاره به افزایش میزان کارگاه های کوچک تا ۹۰۰ هزار واحد گفت: علی رغم این مورد، اما به دلیل کمبود بازرسان، نظارت کافی در حال حاضر خوب انجام نمی شود، از طرفی ایمنی در محیط کار وجود ندارد به همین دلیل ما شاهد هستیم که میزان قابل توجهی از فوتی های ناشی از حوادث کار در کارگاه های کوچک اتفاق می افتد. یعنی حدود ۱۰ هزار مورد در سال. در حالی که میزان حوادث در کارگاه های بزرگ تر تا یک سوم کاهش یافته است. به همین دلیل کارفرما می تواند هر ساعت کار که لازم دارد از کارگر بکشد. کارگاه های سه شیفته با افزایش میزان ساعات کار به دو شیفته تقلیل یابند و عده زیادی در این میان بیکار شوند. و کدام ضامن وجود دارد که با شکایت کارگر به وضعیت وی رسیدگی کند. به همین دلیل بیشتر اخراج و کمتر جذب صورت می گیرد.

وی افزود: در شرایط حاضر که بخش های صنفی مختلف دچار رکود هستند و با توجه به این شرایط آیا در اصلاحیه ارایه شده به مجلس ویژگی های فوق لحاظ شده است.

اولین قدم در قانون بودجه امسال افزایش هزینه کارگران خارجی برای کارفرمایان بود. اما با اجرای این طرح، در شرایط مساوی و توقع کم کارگران خارجی، آنان را جذب می کنند. هم اکنون باندهایی در افغانستان هستند که با دریافت ۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان نیروهای کار را وارد کشور می کنند.

محجوب گفت: ما هر قانونی در مقابل قانون را می پذیریم اما هیچ بی قانونی را نمی پذیریم.

۲۰۰ میلیارد ریال برای نگهداری فرودگاه‌ها اختصاص یافت

گروه اقتصادی - مدیرعامل شرکت فرودگاه های کشور اعلام کرد: امسال ۲۰۰ میلیارد ریال از محل بودجه جاری و عمرانی برای ساماندهی، نگهداری و اداره فرودگاه های کشور اختصاص یافته است.

اصغر کتابچی گفت: حدود ۱۰۰ میلیارد ریال نیز برای تهیه تجهیزات مورد نظر فرودگاه های کشور که طبق اولویت بندی انجام شده است در اختیار آنان قرار می گیرد.

وی افزود: سیاست کلی بر این است که کلیه فرودگاه های کشور به سطح استانداردهای لازم برسند که چون اعتبار یادشده کافی نیست ناچار به اولویت بندی شده ایم.

به گفته وی طرح تجهیز و ارتقای کیفی فرودگاه های کشور در یک برنامه سه ساله

به اجرا درمی آید.

وی افزود: از حدود ۷۰ فرودگاه فعال کشور که اکنون در اختیار سازمان هواپیمایی قرار دارد تنها فرودگاه مهرآباد دارای استانداردهای بین المللی است.

وی گفت: فرودگاه های مشهد، تبریز، اصفهان، شیراز و بندرعباس اگرچه از لحاظ بین المللی در حد قابل قبولی هستند ولی از استاندارد بالایی برخوردار نیستند.

اخبار کوتاه از اقتصاد جهان

تحریم واردات اروپا از سوی آمریکا و زیان کشورهای اروپایی

خبرگزاری جمهوری اسلامی: تحریم واردات اروپا از سوی آمریکا در چارچوب «جنگ موز» بین ۷۰ تا ۸۰ میلیارد لیر به ایتالیا زیان وارد خواهد ساخت.

این تحریم ها که اخیراً از سوی سازمان تجارت جهانی «دبلیو تی او» نیز مورد تأیید قرار گرفت، واردات موادغذایی آمریکا از ایتالیا را محدود می سازد.

خبرگزاری ایتالیا «آنسا» روز سه شنبه دراین باره گزارش داد زیانی که فرانسه از این بابت متحمل می شود بالغ بر ۱۰۸ میلیارد لیر خواهد بود.

آمریکا واردات برخی از موادغذایی ایتالیا از جمله گوشت خوک و پنیر را محدود ساخته است، این محدودیت ها همچنین شامل تولیدات ریسندگی و پلاستیکی ایتالیا می شود.

لبنان به عضویت سازمان تجارت جهانی درآمد

شورای سازمان تجارت جهانی در جلسه ای که روز ۲۵ فروردین در ژنو تشکیل داد با تقاضای لبنان برای عضویت در این سازمان موافقت کرد.

به دنبال این موافقت، لبنان از این پس در جلسات سازمان تجارت به طور فعال شرکت می کند.

وزارت اقتصاد و بازرگانی لبنان برای شرکت در جلسات این سازمان هیأتی را از متخصصان امور تجارت بین المللی تشکیل داد.

مجلس لبنان به تازگی با تصویب قانون حمایت از مالکیت فکری زمینه پیوستن به سازمان تجارت جهانی را هموار کرد. کشورهای بحرین، مصر، کویت، قطر، موریتانی، مغرب، تونس، امارات متحده عربی و جیبوتی در سازمان تجارت جهانی عضویت کامل دارند. عضویت کشورهای الجزایر، اردن، عربستان، سودان، عمان و لبنان در این سازمان در سطح ناظر است.

مرکز پژوهش‌های جهانی انرژی لندن اعلام کرد

قیمت نفت به یک افزایش پایدار خواهد رسید

گروه اقتصادی - قیمت نفت در روز دوشنبه بازهم افزایش یافت و به یک اوج جدید در طول ۱۵ ماه گذشته رسید و به اعتقاد تحلیل گران در آینده با احساس شدن تأثیرات کامل موافقت نامه کاهش تولید و عرضه اوپک بهای نفت بازهم بالاتر خواهد رفت.

به گزارش رویتر، مرکز پژوهش های جهانی انرژی لندن پیش بینی کرده است که چنانچه توافق نامه ماه مارس اوپک مبنی بر کاهش ۲ میلیون بشکه در روز از تولید نفت به طور معقول رعایت شود در سه ماه چهارم سال جاری قیمت نفت به بشکه ای ۱۸ دلار خواهد رسید.

مرکز فوق الذکر ضمن یک گزارش ماهیانه نوشته است چنانچه آخرین توافق نامه اوپک به میزان ۷۷٪ رعایت شود و تمام اعضا تا ماه ژوئن در جهت رعایت آن به تعهدات خود عمل کنند، قیمت نفت به یک افزایش پایدار خواهد رسید.

رعایت این سطح از موافقت نامه اوپک ذخایر موجود نفت را روزانه ۱/۱ میلیون بشکه در سال ۱۹۹۹ کاهش می دهد و موجودی ذخیره نفت کشورهای صنعتی عضو OECD را ۷ روز کاهش داده به ۵۴ روز می رساند.

پایبندی ایران به رعایت کاهش تولید و عرضه و به خصوص رعایت کاهش تولید جدید ۲۶۴ هزار بشکه ای دلالان را دلگرم کرده است. درگذشته همواره در این که ایران تا چه حد به تعهدات خود مبنی بر رعایت سهمیه کاهش تولید پایبند است تردید وجود داشته است.

نفت برنت شمال در آخرین معاملات بازار لندن به ۱۶ دلار و ۵ سنت معامله شد.

وزیر معادن و فلزات

۴۲۵ میلیون دلار مواد معدنی و فلزی سال گذشته به خارج صادر شد

گروه اقتصادی - وزیر معادن و فلزات گفت: ارزش صادرات مواد معدنی و فلزی ایران در سال گذشته به ۴۲۵ میلیون دلار رسید که نسبت به سال قبل ۱۲ درصد رشد داشت.

اسحاق جهانگیری روز سه شنبه در دیدار مدیران ارشد وزارت معادن و فلزات با ریاست جمهوری گفت: از حدود ۲ هزار معدن فعال در سطح کشور در سال گذشته ۵۶ نوع ماده معدنی به میزان حدود ۱۰۰ میلیون تن استخراج شد.

وی افزود: تولید سنگ آهن در سال گذشته با ۱۱ درصد افزایش به یک میلیون تن رسید.

وی با بیان این که ارزبری تولید هر تن فولادخام در سال ۷۷ به حدود ۵۰ دلار رسید، گفت: در سال ۷۵ برای تولید هر تن فولادخام حدود ۷۰ دلار صرف شد.

جهانگیری تولید فولادخام در واحدهای فولادسازی کشور را در سال گذشته بالغ بر ۵/۶ میلیون تن ذکر کرد و افزود: این رقم در مقایسه با سال ماقبل ۷ درصد کاهش نشان می دهد.

وی با اشاره به کاهش ارز مصرفی در مجموعه زیر پوشش وزارت معادن و فلزات گفت: در سال ۷۵ به میزان ۶۴۵ میلیون دلار ارز از سوی بانک مرکزی در اختیار این وزارتخانه قرار گرفت. در حالی که در سال گذشته میزان ارز تخصیصی به ۱۵۸ میلیون دلار رسید.

به گفته جهانگیری تولید مس کاتد با ۳۲ درصد افزایش در سال قبل به ۱۳۰ هزار تن و تولید فروآلیاژها با ۱۴ درصد رشد به ۶۷ هزار تن رسید.

وی افزود: تولید شمش در کارخانه آلومینیوم اراک در سال گذشته با ۲۱ درصد افزایش نسبت به سال ماقبل به ۱۱۰ هزار تن رسید. کارخانه آلومینیوم المهدی بندرعباس نیز موفق به تولید ۱۳ هزار تن شمش آلومینیوم شد.

وزیر معادن و فلزات گفت: اگر بخواهیم به تولیدات اعلام شده در برنامه دست یابیم، باید حداقل نیازهای این بخش از سوی دولت و بانک مرکزی برطرف شود.

وی گفت: طبق آمار رسمی گمرک، برای واردات ۱/۲ میلیون تن آهن آلات در سال گذشته حدود ۸۰۰ میلیون دلار ارز از کشور خارج شد.

جهانگیری اضافه کرد: مدیران بخش فولادسازی انتظار دارند برای تولید بیش از ۵/۵ میلیون تن محصول نهایی حداقل ۲۵۰ میلیون دلار ارز به این بخش اختصاص یابد.

وی در پایان گفت: پیش از این به شرکت ملی فولاد ایران اعلام شده که در سال جاری حدود ۸۰ میلیون دلار ارز تخصیص یافته است که انتظار می رود ریاست جمهوری در این زمینه حمایت لازم را به عمل آورند.

برای تولید مواد پلی استر

ایران و یک شرکت سوئیسی قرارداد همکاری امضا کردند

گروه اقتصادی - قرارداد ۵۰ میلیون دلاری برای تولید مواد پلی استر بین شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران و شرکت سوئیسی «آندره» به امضا رسید.

به گزارش خبرنگار ما، منصور معظمی مدیر همایش بین المللی فرصت های سرمایه گذاری در صنعت پتروشیمی ایران دیروز در حاشیه این همایش گفت: این طرح در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی واقع در بندرامام به اجرا درخواهد آمد.

وی با اشاره به فضای ایجادشده در کشور برای جذب سرمایه گذاری های خارجی در صنعت پتروشیمی گفت: از انواع سرمایه گذاری های خارجی استقبال کرده و پیش بینی می کنیم در آینده قراردادهای مهم دیگری در زمینه پتروشیمی با شرکت های خارجی منعقد شود.

وی با بی سابقه خواندن حضور دهها شرکت بزرگ نفتی، تجاری، بانکی و مهندسی بین المللی در این همایش گفت: شرکت پتروشیمی ایران هم اکنون در حال گفت وگو و عقد قرارداد با چند شرکت خارجی از جمله شل، بریتیش پترولیوم، پتروناس و... است که برخی از این قراردادها مراحل نهایی خود را می گذرانند.

معظمی درباره کونوکو و همکاری آن با شرکت ملی نفت ایران گفت: پیش بینی می شود این شرکت آمریکایی در آینده در طرح های پتروشیمی شرکت کند.

وی افزود: ثبات و امنیت سیاسی - اقتصادی مهمترین مسأله برای جذب سرمایه های خارجی است و این فضا درحال حاضر در کشور ما وجود دارد. وی با مثبت خواندن سخنان اخیر نماینده ارشد شرکت کونوکو در مورد روابط با ایران گفت: ما با هر شرکتی که توانایی انجام کار داشته باشد همکاری خواهیم کرد.

ورود شرکت ملی پتروشیمی به بازارهای بورس بین المللی

گروه اقتصادی- شرکت ملی پتروشیمی در رابطه با اوراق قرضه و ورود به بورس های بین المللی در حال مطالعه و بررسی مقدمات لازم از نظر شرایط اقتصادی است که مطالعات آن تا شش ماه دیگر تکمیل خواهد شد.

به گزارش خبرنگار ما محمدرضا نعمت زاده مدیر عامل شرکت ملی پتروشیمی ایران دیروز در جمع خبرنگاران گفت: مطالعات مقدماتی ورود به بورس لندن و بورس های بین المللی از چندماه پیش با مؤسسه «درسدنر کلینورت نسون» لندن به منظور برخورداری از ضوابط لازم آغاز شده است.

وی در مورد طرحهای پتروشیمی گفت: طرح متانول خارک تا سه ماه دیگر، طرح پارازایلنین بندر امام تا پایان سال ۹۹ و طرح MTBE تا ۱۵ ماه دیگر تکمیل و راه اندازی خواهد شد.

وی افزود: طرح واحد آروماتیک و الفین نیز در منطقه ویژه اقتصادی بندر امام در مرحله طراحی مهندسی قرار دارد.

نعمت زاده گفت: در همایش بین المللی فرصتهای سرمایه گذاری در صنایع پتروشیمی ایران در این مدت دو روز علاقه مندی جدی بسیاری از شرکت ها را دریافت کردیم که امیدواریم در زمینه های مذاکره شده به توافق برسیم.

وی در مورد خصوصی سازی گفت: درپی اعمال سیاست های دولت برای آزادسازی اقتصادی گامهایی را برای واگذاری شرکت های تولیدی به بخش خصوصی داخلی و خارجی از یک ماه گذشته آغاز کردیم.

وی در ادامه افزود: شرکت صنایع ملی پتروشیمی در صدد است تنها به صورت یک شرکت سرمایه گذار و دولتی باقی مانده و دخالتی در کارهای اجرایی شرکت های تولیدی نداشته باشد.

نعمت زاده گفت: علاقه مند هستیم که سهام خود را در شرکت های تولیدی به زیر ۵۰ درصد برسانیم.

شرایط سرمایه‌گذاری بهتر شده است

«ابی الکساندر» مشاور مدیرعامل بازرگانی شرکت طراحی و مهندسی واحدهای پتروشیمی (استون اند وبستر کانستراکشن لیمیتد) (SWCL) نیز در این همایش به خبرنگار ما گفت: شرکت ما یک شرکت مهندسی است و در واقع سرمایه گذاری ما یک سرمایه گذاری انسانی، فنی و آموزشی خواهد بود.

وی افزود: هم اکنون در حال مذاکره با شرکت ملی پتروشیمی ایران هستیم و امیدواریم به نتایج مثبتی برسیم. الکساندر گفت: نمی توانم بگویم آیا سرمایه گذاریمان موفقیت آمیز خواهد بود یا نه. زیرا ما شرکت تجاری نیستیم و موفقیت ما در عمل مشخص خواهد شد.

وی در مورد وضعیت ایران گفت: در ایران تغییرات زیادی حاصل شده است به طوری که بسیاری از ایرانی های تحصیلکرده به ایران بازگشتند و قدرت فنی و توانایی بین المللی ایران افزایش یافته است و از نظر امنیت سرمایه گذاری خارجی شرایط بهتر شده است.

قوانین سرمایه‌گذاری خارجی درست و شفاف است

جرج ا. لفروی معاون اجرایی رئیس بخش آسیا پاسفیک و خاورمیانه شرکت شیمیایی شل در حاشیه همایش بین المللی فرصت های سرمایه گذاری در صنایع پتروشیمی به خبرنگار ما گفت: این بار دوم است که به ایران می آیم و آنچه که می بینم این است که مقام های عالی رتبه ایران با حضوری که در اولین روز همایش داشتند با قاطعیت از سرمایه گذاری خارجی استقبال کرده و خواسته های خود را که در شهریورماه گذشته مطرح کردند پیگیری می کنند و این باعث دلگرمی شرکت های خارجی است.

وی در پاسخ به این سئوال که قوانین و مقررات کشورمان را درخصوص سرمایه گذاری خارجی با توجه به تغییرات حاصل شده چگونه ارزیابی می کند گفت: قدم های مثبتی در این مورد برداشته شده است و معتقدم قوانین در زمینه سرمایه گذاری خارجی بسیار شفاف و درست است.

وی در مورد گفت وگوهای انجام شده گفت: ایران آینده خوبی دارد و ما در حال مذاکره هستیم و هنوز به مراحل نهایی نرسیده ایم.

یک مسئول

۷۹۵ هزار تن محصولات فولاد به خارج صادر شد

گروه اقتصادی - مدیرعامل شرکت ملی فولاد ایران گفت: بیش از ۷۹۵ هزار تن محصولات فولادی در سال گذشته به خارج از کشور صادر شد و پیش بینی می شود این رقم امسال به ۱/۱ میلیون تن برسد.

مصطفی موذن زاده در همایش مدیران ارشد وزارت معادن و فلزات در تهران افزود: مجموع تولید فولاد کشور در سال گذشته نزدیک به ۶ میلیون تن بود و ظرفیت تولید آن به ۷ میلیون تن می رسد. وی اضافه کرد: ایران در سال گذشته در بین کشورهای تولید کننده فولاد رتبه بیست وپنجم را داشت.

موذن زاده گفت: در سال گذشته ۱۵۸ میلیون دلار برای سرمایه گذاری در اختیار بخش فولاد قرار گرفت و معادل همین مبلغ نیز از محل صادرات محصولات فولاد برای این منظور هزینه شد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به برنامه تولید ۱۴/۷ میلیون تن فولاد براساس تصویب شورای اقتصاد تا پایان سال اشاره کرد و گفت: برای تحقق این هدف ۳/۷ میلیارد دلار و ۹ میلیارد و ۳۰۰ هزار ریال سرمایه گذاری مورد نیاز است.

به موجب برنامه تصویبی شورای اقتصاد ظرفیت تولید سنگ آهن کشور به ۲/۹ میلیون تن و زغال سنگ به ۳/۱ میلیون تن خواهد رسید.

موذن زاده بهره برداری از فولاد آذربایجان به ظرفیت ۵۵۰ هزار تن تا نیمه اول سال جاری را یکی از طرح های امسال یاد کرد.

سازمان آگهی های روزنامه نشاط
تلفن ها
۸۷۷۷۶۷۹
۸۷۷۹۱۲۵
۸۷۷۷۲۷۷
۸۷۷۷۲۶۲
فکس
۸۷۷۹۱۲۵

علی پروین: در این زمین، حتی نمی‌شود راه رفت!

از قدیم، همه سرخپوشان پایتخت را یک تیم هجومی و پایه توپ می شناختند و درواقع هیچ کس احتیاط و آرامش را بخصوص در خط حمله این تیم دوست ندارد، اما این تیم پرطرفدار تهرانی که از حالا قهرمانی اش را جشن گرفته این روزها محتاط و دست به عصا می رود.

البته یکطرفه به قاضی رفتن زیاد منصفانه نیست برای همین با پروین مرد مقتدر این تیم در این باره به صحبت نشستیم. بدون شک نظر او، روشن کننده همه «چرا»هاست.

پروین هرگونه احتیاط را در کار مردان خط حمله اش رد می کند و می گوید: «این تیم از حالا قهرمان است مردم از ما چه انتظار دیگری دارند».

و بعد از مکث کوتاه در جواب این پرسش که مردم توقع گل بیشتری را در هر بازی از این تیم دارند، می گوید: «بچه های ما یک سال است دارند می دوند و هفته ای چهار جلسه تمرین می کنند و مسابقه می دهند و خسته اند. این مسابقات فشار زیادی را به بازیکنان ما وارد می کند، یک سال دوندگی که الکی نیست».

او اشاره ای به وضعیت بد زمین ورزشگاه تختی دارد: «این آقایان خودشان بیایند و ببینیم توی این زمین می توانند راه بروند که بچه های من بتوانند پاس بدهند و گل بزنند. وقتی که این بهترین زمین فدراسیون است و آنها فقط می خواهند یک جوری بازی ها را تمام کنند چه انتظاری از ما دارید؟ در ثانی حریف ما یک تیم ته جدولی است که فقط زیر توپ می زند با این تیم که نمی شود کار کرد. خوب من چه طوری به بچه هایم فشار بیاورم که گل بزنند».

حسین فرکی: با لژیونرها تماس می گیریم

فرکی مربی تیم ملی فوتبال ایران گفت: به غیر از بازیکنانی که در خارج از کشور حضور دارند و بازیکنان حاضر در اردو، نفرات جدیدی نیز به اردوی تیم ملی دعوت خواهند شد.

حسین فرکی هدف از برگزاری اردوی آمادگی به این شکل را توافق سرمربی تیم ملی با فدراسیون فوتبال عنوان کرد و گفت: «با برگزاری اردوی تدارکاتی حرکت تیم متوقف نمی شود و بازیکنان هماهنگ تر می شوند».

مربی تیم ملی فوتبال ایران دعوت از بازیکنان در کوتاه مدت را برای شرکت در رقابت های کانادا ذکر کرد و افزود: دعوت از بازیکنان برای اردوی تدارکاتی درازمدت به منظور شرکت در رقابت های بین قاره ای، بازیهای غرب آسیا و رقابت های مقدماتی جام ملت های آسیا صورت خواهد گرفت.

وی افزود: مرحله دوم اردوی تدارکاتی که به صورت درازمدت است پس از رقابت های کانادا برپا خواهد شد و از بازیکنان شایسته ای که ممکن است از قلم افتاده باشند نیز دعوت به عمل خواهد آمد.

فرکی در مورد بازیکنان تیم ملی ایران که خارج از کشور حضور دارند افزود: از فدراسیون فوتبال خواسته شده است تا با باشگاه های مربوطه مکاتبه نموده و ما را از آخرین وضعیت آنان آگاه نمایند تا بر اساس این اطلاعات از وجود این بازیکنان در تورنمنت کانادا استفاده شود.

مناجاتی: فورواردهایم بدکار می کنند

سپاهان، تیمی که در جام آزادگان، شروعی موفق داشت، مدت هاست اسیر بازی یکنواختی است که نتیجه ای جز تساوی های بدون گل یا تک گل در برندارند.

نگاهی به پرونده یک ماه اخیر این تیم تنها خبر از دو برد، دو باخت و بقیه مساوی را می دهد.

اگر چه این تیم اصفهانی با این وضعیت هم به عنوان تیم دوم جدول و بالای دست استقلال و سایپا ایستاده اما شاید این برای علاقه مندان و حتی مسئولان آن زیاد خوشحال کننده نیست.

درباره وضعیت حاکم بر این تیم مهدی مناجاتی سرمربی با سابقه فوتبال ایران می گوید: مهره های ما خیلی هم مهره نیستند، شما به تیم های دیگر نگاه کنید و بعد می بینید که تیم من بی مهره ترین تیم لیگ است. ما به خاطر کمبود بودجه حتی نتوانستیم محسن گروسی را این فصل همراه داشته باشیم. مناجاتی در پاسخ به این سئوال که با آن شروع خوب در لیگ چرا بازیکنان سپاهان تن به مساوی های پی در پی نمی دهند گفت: بله، ما خیلی خوب شروع کردیم، بچه های من تا آنجا که توان دارند زحمت می کشند اما فورواردها وظیفه شان را انجام نمی دهند.

مناجاتی که با عصبانیت حرف می زد ادامه داد: مگر مدافعان من چقدر توان مقاومت در برابر تیم حریف را دارند که گل نخورند، خوب مهاجمان هم باید کار کنند نه این که فرصت های خلق شده را به راحتی از دست بدهند.

مناجاتی که حالا برای حفظ مقام نایب قهرمانی می بایست روزجمعه در برابر صنعت نفت آبادان بازی سختی را انجام بدهد می گوید: ما هر چه به عقلمان برسد انجام می دهیم مهمترین تمرینات را با بازیکنان مرور می کنیم، مسئولان تیم هم به حد خودشان مایه می گذارند نه از نظر مالی مشکلی داریم و نه حقوق عقب مانده ای بچه ها از ما طلب دارند اما چه کنم که تیمم به یک رکود بد دچار شده که امیدوارم در آبادان از این رخوت دربیاییم. به شرط این که مهاجمانمان با چشمان باز کار بکنند.

امشب در جام قهرمانی باشگاههای اروپا

یوونتوس به «زیدان» می بالد، منچستر به «یورک»

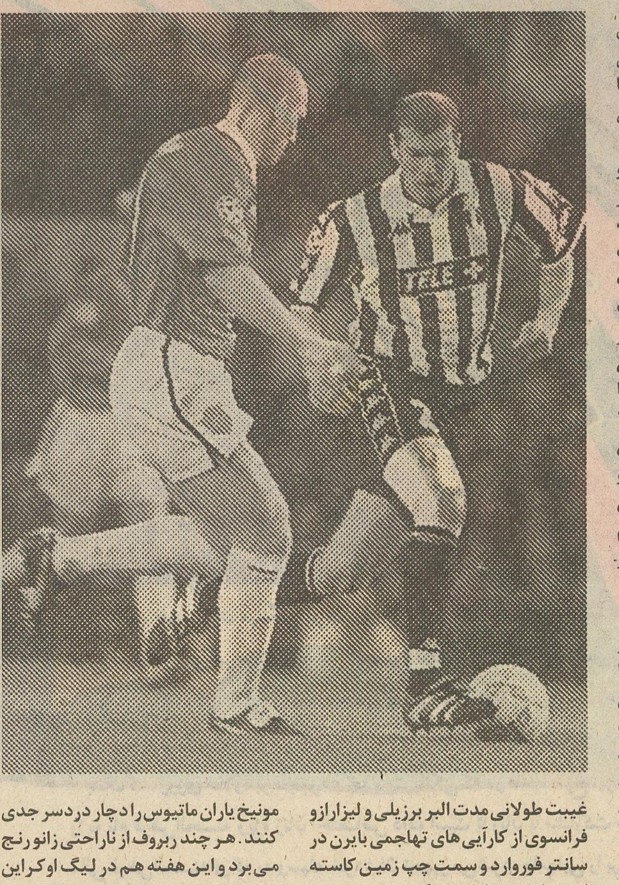

امشب (چهارشنبه شب) مسابقه های برگشت نیمه نهایی فوتبال جام قهرمانی باشگاههای اروپا برگزار می شود تا فینالیست های مهمترین جام باشگاهی این قاره تعیین گردند.

پیکار یوونتوس ایتالیا و منچستریونایتد که در دیدار رفت در اولدترافورد ۱-۱ مساوی کردند، توجه زیادی را در سطح جهان به خود جلب کرده است. هر دو تیم این هفته صاحب پیروزیهای قاطع و جالبی در لیگ کشورشان شدند. منچستریونایتد که از پیکار نفس گیرش با آرسنال در نیمه نهایی جام حذفی انگلستان فرسوده بود، با ترکیبی از نفرات فیکس و ذخیره اش ۰-۳ بر شفیلدونزدی غلبه کرد و یوونتوس دست به کار مهمی زد و با این که فکر و ذهنش متوجه دیدار اروپایی چهارشنبه شب بود و به زیدان هم استراحت داده بود، در رم لازیو پیشتاز کالچیو را ۱-۳ شکست داد.

زیدان در کنار اینزاگی

رایان گیگز ولزی که هم در دیدار رفت با یوونتوس و هم در پیکار تکراری با آرسنال دو گل سرنوشت ساز تیم الکس فرگوسون را در آخرین دقایق زد، در یک هفته اخیر به دلیل آسیبی که طی مسابقه با آرسنال دید، در میدانها غایب بوده است. هر چند فرگوسون می گوید که شاگرد جادوگر ولزی اش به احتمال ۵۰-۵۰ به دیدار امشب تورین خواهد رسید. کارلو آنچلوتی مربی یوونتوس نیز مطمئن است که زیدان امشب سرحال تر و بهتر از دیدار رفت، هنگامی که فقط با پایی لنگان بازی کرد، به میدان می آید و حتی قصد دارد که او را چسبیده به خط حمله و کنار فیلیپو اینزاگی پیکان اصلی خط حمله اش و یکی از معدود یوونتوسی های ناموفق آوردگاه اولدترافورد قرار دهد.

قطع ارتباط در اردوی یوونتوس پائولو مونترو مدافع اروگوئه ای همچنان مصدوم است و احتمال دارد که آنچلوتی امشب سیرو فرارا پرتجربه تر را جانشین او کند.

هشدار هیتزفیلد

بایرن مونیخ آلمان تیم علی دایی معتقد است که پس از تساوی ۳-۳ دیدار رفت با دیناموکی یف در خاک اوکراین ابزار صعود را از حالا در اختیار دارد. اما اوتمار هیتزفیلد دیروز هشدار داد که بایرن نباید به تنهایی روی این مسئله حساب کند و نباید احتیاط را از دست بدهد.

تردیدی نیست که آسیب دیدگی و غیبت طولانی مدت البر برزیلی و لیزارازو فرانسوی از کارآیی های تهاجمی بایرن در سانتر فوروارد و سمت چپ زمین کاسته است، اما هیتزفیلد می گوید که به جبران آن اولیور کان دروازه بان ملی پوش و کاپیتان بایرن و تارنات جانشین لیزارازو از آسیب دیدگی هفته پیش رهایی یافته و به بازی امشب می رسند.

بایرن امیدوار است که ینس یره میس هم با رهایی از مصدومیت در مرکز خط میانی بایرن حاضر شود و از این طریق شعاع حرکات ویتالی کاسوفسکی و والن تین بل کویچ هافبک های گلزن کی یف کوتاهتر شود.

بازگشت دینامو به صدر

اما خطرساز تر از آنها زوج تهاجمی ویرانگر شوچنکو و ربروف است که تمام اروپا از آنها می هراسند. حتی در دیدار رفت که با بی دقتی عجیب و بداقبالی مردان کی یف بجای برتری ۱-۷ آنها با تساوی ۳-۳ پایان گرفت شوچنکو جوان اول اوکراین ۲ بار دروازه کان را فرو ریخت. والری لوبانوفسکی پیر دیر فوتبال اوکراین و مربی دیناموکی یف معتقد است که شوچنکو و ربروف امشب نیز می توانند در مونیخ یاران ماتیوس را دچار دردسر جدی کنند. هر چند ربروف از ناراحتی زانو رنج می برد و این هفته هم در لیگ اوکراین بازی نکرد تا دیناموکی یف با تک گل اندره شوچنکو ۰-۱ بر کری باس غلبه کند و صدرنشین این لیگ را با دو بازی کمتر از رقبایش پس از مدتی وقفه تصاحب نماید.

یک مدافع کی یف باز می گردد

در اردوی کی یف یوری دومیت رولین بازیکن پست مدافع کناری پس از عمل جراحی بر روی زانویش تا پایان فصل غایب است اما به جبران آن ولادیمیر یزرسکی مدافع پرسابقه کی یف پس از سه ماه مصدومیت و غیبت به صحنه باز می گردد.

سئوال این است که وی و گولوفکو رهبر خط دفاعی کی یف در مهار حملات طراحی شده توسط افن برگ و باسلر از منطقه خط میانی تا چه حد موفقیت کسب خواهند کرد.

باید بیافزائیم که فاتحان معادلات فوق هر که باشند، ۵ خرداد ماه در ورزشگاه نیوکمپ بارسلون دیدار نهایی جام قهرمانی باشگاههای اروپا را در برابر یکدیگر برگزار خواهند کرد.

تاکتیک‌های کارنشده بلای جان استقلال

مهمترین رویدادی که در فوتبال ایران در شرف انجام است مسابقات قهرمانی باشگاهی آسیاست که همگان را به امید و آرزوی قهرمانی استقلال به انتظار نشانده است.

هشت روز دیگر نماینده پرافتخار کشورمان در اولین دیدار خود باید از تیم تمام حرفه ای دالیان پذیرایی کند و این در حالی است که همچنان از اردوی آبی پوشان خبرهای ناگوار به گوش می رسد.

روز یکشنبه وقتی استقلال با تمام نامدارانش در میدان پلی اکریل تن به شکست داد قلب هوادارانش لرزید که چرا این تیم با وجود این همه بازیکن ممتاز و در فاصله کمی که تا بازی های قهرمانی آسیا مانده است باز هم یک جای کارش می لنگد.

استقلالی ها که به نظر می رسید بعد از بازی بزرگ مقابل پرسپولیس لیگ را باری به هر جهت فرض کرده اند به ناگاه در برابر پلی اکریل تغییر عقیده دادند و با تمام قوا به اصفهان رفتند.

ناصر حجازی در آخرین لحظه ها تصمیم گرفت تیم اصلی خود را برای آخرین بار برابر پلی اکریل محک بزند و آخرین تاکتیک های خود را مورد آزمایش قرار دهد.

بازی قابل قبولی که آبی پوشان در دور مقدماتی رقابت های قهرمانی باشگاهی آسیا برابر نیروی هوایی عراق به نمایش گذاشته بودند حجازی را بر آن داشت تا در فاصله کمی که تا بازی برابر دالیان فرصت دارد یکبار دیگر تاکتیک آن بازی را در دستور کار تیمش قرار دهد و در صورتی که نتیجه مثبتی داشت تمرین های این شیوه را مرور کنند تا به اصطلاح با روش جدیدی که دالیان از آن بی اطلاع تر است برابرش صف آرایی کند. اجرای تاکتیک ۳-۴-۳ همچون دیدار برابر نیروی هوایی برای بازی با پلی اکریل مدنظر استقلالی ها بود. بدین ترتیب که در خط میانی، تقوی و فکری می بایست در نقش هافبک دفاعی می ایستادند و یک خط جلوتر فردملکیان و مجیدی به بازیسازی مشغول می شدند.

در خط حمله دین محمدی، اکبرپور و موسوی قرار گرفتند که در این بین موسوی می بایست پیشرو باشد و دو بازیکن دیگر به دنبال او مدافعان حریف را آزار دهند. اما این تاکتیک نه تنها نتوانست گره بازی استقلال را باز کند بلکه آن طور که در نیمه اول دیدیم مشکلات بیشتری را نیز برای مردان آبی پوش به وجود آورد به طوری که بعضاً شاهد سردرگمی آنها در زمین بودیم.

حجازی که یک نیمه را برای آزمایش این روش کافی دید در نیمه دوم به روش ۲-۵-۳ تغییر آرایش داد و از این پس حرکات تهاجمی استقلالی ها با نظم بهتری همراه شد.

هر چند استقلال به خاطر تعلل و غفلت مدافعان خود و همچنین تیزچنگی فرزاد حیدری بازیکن حریف در دقیقه ۷۰ متحمل شکست شد اما آن چه به وضوح دیده شد این بود که در نیمه دوم آبی پوشان بمراتب راحت تر فوتبال بازی کردند.

آن چه باید مدنظر حجازی و دیگر مربیان استقلال قرار گیرد این است که مردانشان چند سال است که با روش ۲-۵-۳ فوتبال کرده اند و با آن خو گرفته اند. حرفی که باقی می ماند این است که کادر رهبری استقلال باید در مدت باقی مانده درصدد رفع نقاط کور تیم خود برآیند.

تزلزل برومند هنگامی که متحمل فشار زیادی می شود خطرآفرین است. اشکال واضح مدافعان استقلال در پوشش دادن به شکافهای ایجاد شده بارها و بارها استقلال را تا آستانه شکست پیش برده است. عدم توفیق مهاجمان در گشودن دروازه حریفان در لحظه های به وجود آمده ضعف بعدی استقلال است.

حجازی هنوز نمی تواند روی زوج مناسب خط حمله تیم خود انگشت بگذارد و در به میدان فرستادن مهاجمان با شک و دودلی روبه رو است.

به هر جهت زمان مناسب است و استقلال با قدری هوشیاری می تواند صاحب سومین جام قهرمانی این بازیهای مهم باشد. اگر حجازی تاکتیک های نیاموخته و کارنکرده را بار دیگر مورد امتحان قرار ندهد.

دیدار استقلال با چوکا و فجرسپاسی لغو شد

به درخواست باشگاه استقلال و موافقت کمیته فنی فدراسیون فوتبال، دو دیدار این تیم در چارچوب رقابت های دسته اول جام آزادگان برگزار نخواهد شد.

فدراسیون فوتبال اعلام کرد: با توجه به برگزاری رقابت های مرحله نهایی جام قهرمانی باشگاه های آسیا در تهران و حضور تیم استقلال در این رقابت ها دیدارهای این تیم با چوکای تالش و فجرسپاسی شیراز که قرار بود روزهای سوم و دهم اردیبهشت ماه در تهران انجام شود به زمان دیگری موکول شده است.

مرحله نیمه نهایی و نهایی هجدهمین دوره مسابقات فوتبال جام قهرمانی باشگاه های آسیا با حضور تیم های استقلال تهران، العین امارات، دالیان چین و جوبلیو ایواتا ژاپن روزهای هشتم و دهم اردیبهشت ماه در ورزشگاه آزادی تهران برگزار می شود.

روی خط فوتبال

اسکاتلند برای جنگ با ژرمن ها انتخاب کرد

کریگ براون مربی تیم ملی فوتبال اسکاتلند دیروز بازیکنان مورد نظرش را برای مسابقه دوستانه ۸ اردیبهشت این تیم با آلمان در شهر برمن انتخاب کرد.

یک ویژگی بزرگ در لیست منتخبین او، گزینش برایان اونیل مدافع وسط ۲۶ ساله ای است که در آلمان برای وولفسبورگ بازی می کند. اونیل اولین و تنها بازی ملی اش را سه سال پیش در زمان عضویت در سلتیک، در برابر استرالیا انجام داد و مبرهن بنظر می رسد که دلیل انتخاب او، کسب اطلاعات درباره رقبای آلمانی باشد.

در خط حمله ی اسکاتلند جای کوین گالاچر مصدوم و دارن جکسون خالی است، اما براون در خط میانی آشنایانی چون برلن، لمپرت، هاپکین و مک کان را فراخوانده و اداره خط دفاعی بازی با کالین هندری خواهد بود.

«هاینکس» مربی بنفیکا می‌شود

یوپ هاینکس آلمانی که در بهار ۱۹۹۸ رئال مادرید اسپانیا را پس از فترتی ۳۲ ساله از نو قهرمان فوتبال باشگاههای اروپا کرد، از ابتدای تابستان امسال به جانشینی گریم سونس اسکاتلندی مربی بنفیکا پرتغال خواهد شد.

فوائد واله ازویدو رئیس بنفیکا ضمن اعلام خبر فوق گفت که دلیل برکناری سونس در پایان فصل این است که او نتوانسته هدف باشگاه را که کسب مقام قهرمانی لیگ پرتغال است طی دو سال حضورش در این باشگاه تامین کند. با این وجود ازویدو به هاینکس نیز اخطار کرد که در صورت عدم نیل به این مهم او نیز سرنوشتی روشن تر از سونس نخواهد داشت!

توصیه «زیکو» به ژاپنی‌ها

زیکو ستاره پیشین فوتبال برزیل و مدیر فنی کنونی کاشیما انتلرز قهرمان فصل گذشته ی لیگ ژاپن و تیم دوم فصل جاری این لیگ، دیروز به بازیکنان این کشور توصیه کرد برای اعتلای هرچه بیشتر و به موفقیت رساندن تیم ملی کشورشان دست به کسب تجربه و مهارت در لیگ های خارجی بزنند.

در حال حاضر فقط هیده توشی ناکاتا معروف از جمع ملی پوشان ژاپن در یک کشور خارجی (ایتالیا) توپ می زند. اما زیکو که آن را ناکافی می داند، دیروز گفت: «حضور در لیگ های خارجی بسیار مهم است و حتی برای نائوکی سوما (بک چپ ۲۷ ساله کاشیما انتلرز) که خیال رفتن به خارج را دارد، الزامی است که هر چه زودتر این کار را بکند، و گرنه دیر خواهد شد».

تمرین تیم ملی، سرد و بی محتوا

همان طور که پیش بینی می کردیم دومین روز از تمرینات تیم ملی نیز به دلیل غیبت بیش از بیست بازیکن سرد و بی محتوا برگزار شد.

روز اول ده بازیکن در تمرینات شرکت کردند و در روز دوم دوازده نفر حضور یافتند. به غیراز استقلالی ها که برای شرکت در رقابت های مرحله نهایی قهرمانی باشگاه های آسیا و هشت بازیکنی که از قبل معاف از حضور در تمرینات شده اند غیبت سایر ملی پوشان غیرموجه و بدون هماهنگی صورت گرفت.

حال چرا مردان پرسپولیس در این دو روز خود را به مربیان تیم ملی معرفی نکرده اند و چه بهانه ای برای کار خود دارند بماند تا بعد که پورحیدری و مدیر تیم های ملی تصمیم گیری کنند.

بازیکنان بهمن آمدند

به غیر از ده بازیکنی که روز نخست در ورزشگاه آزادی تمرین کردند دیروز هادی طباطبائی و محمدرضا مهدوی دو ملی پوش بهمن نیز در ورزشگاه حاضر شدند اما تمرین نکردند. طباطبائی به دلیل خستگی سفر روز پیش از خرم آباد به تهران در کنار زمین به نظاره نشست و مهدوی هم به خاطر مصدومیت از انجام تمرین معاف شد.

نحوه تمرینات

۲۵ دقیقه گرم کردن زیر نظر اکبر مالکی و حسین فرکی شروع تمرینات دیروز بود در این قسمت بازیکنان بعد از دویدن به کارهای کششی روی آوردند و سپس در دو گروه و در یک چهارم زمین به بازی مشغول شدند. در این بازی، توپ گیری از حریف، حرکات روبه جلو و یارگیری من تو من مدنظر بود.

و در بخش آخر بازیکنان با نرمش های بازگشت به حالت اولیه خود را سرد کردند و به تمرینات خاتمه دادند.

۲۰ اردیبهشت شروع مجدد

پیش از این قرار بود روزهای پنجم و ششم اردیبهشت نیز تمرینات تیم ملی ادامه یابد اما به دلیل مصادف شدن این دو روز با تاسوعا و عاشورای حسینی تا ۲۰ اردیبهشت تمرینات تعطیل می شود و از آن تاریخ کار جدی تیم ملی برای حضور در تورنمنت چهارجانبه کانادا آغاز می شود.

اعلام لیست جدید

با توجه به این که تعدادی از بازیکنان تازه دعوت شده به اردوی تیم ملی نتوانستند نظر مساعد مربیان را به دست آورند و همچنین به خاطر چند بازیکن شایسته ای که پشت درهای تیم ملی مانده اند مربیان تیم تصمیم دارند تا قبل از شروع کار جدی خود و قبل از بیستم اردیبهشت لیست جدیدی را اعلام کنند.

مربی خارجی هم می رسد

داستان به خدمت گرفتن یک مربی خارجی به عنوان مشاور فنی تیم ملی فوتبال کشورمان همچنان ادامه دارد و هنوز تصمیم قاطعی در این خصوص گرفته نشده است. با این حال به نظر می رسد این مربی از کشور یوگسلاوی می آید و در شروع جدید تمرینات به بازیکنان معرفی می شود.

اردوی شبانه روزی از ۲۸ اردیبهشت

اردوی شبانه روزی تیم ملی از روز ۲۸ اردیبهشت همزمان با پایان یافتن رقابت های جام آزادگان تشکیل و آغاز می شود. این اردو تا هشتم خرداد ادامه می یابد و پس از آن کاروان تیم ملی عازم کانادا می شود.

بسکتبال باشگاه‌های آمریکا

«تورونتو» با «نیویورک» همپا شد

دیروز در ادامه رقابت های لیگ بسکتبال باشگاه های آمریکا (N.B.A) ۸ مسابقه دیگر انجام شد و تورونتو رپتورز تیم ششم جدول سنترال که می کوشد برای اولین بار به مرحله «پلی اف» (حذفی - قهرمانی) راه یابد در شهر خود اورلاندو مژیک صدرنشین جدول آتلانتیک را با نتیجه تحسین برانگیز ۷۲-۹۰ شکست داد.

تریس مک گریدی در این بازی ۱۶ امتیاز حساس برای تورونتو کسب کرد و کوین ویلیس نیز ۱۶ امتیاز برای این تیم به دست آورد و ویتس کارتر نیز ۱۴ امتیاز به نام تورونتو نوشت.

تورونتو رپتورز حالا صاحب رکورد کلی «۲۰ برد و ۲۰ باخت» در فصل جاری است و از این نظر با تیم های نیویورک نیکز و شارلوت هورنتز که رکوردی تقریباً مشابه دارند، رقابتی پایاپای برای رسیدن به مرحله پلی اف دارد و نیکز فعلاً تیم چهارم جدول آتلانتیک است و شارلوت یک رده زیردست تورونتو در جدول سنترال جای دارد.

در تیم اورلاندو مژیک که حدنصاب کلی بسیار بهتری شامل ۲۹ برد و ۱۳ شکست دارد و صعودش به دور «play-off» تقریباً محرز است، دارل ارمسترانگ و پنی هارداوی به ترتیب با کسب ۱۲ و ۱۱ امتیاز سیمایی تقریباً موفق داشتند. اما این تیم پس از کسب ۶ پیروزی پیاپی، در ۴ دیدار اخیرش ۳ بار بازنده شده است.

سایر نتایج سه شنبه

فیلادلفیا سونتی سیکسرز ۷۲ - نیویورک نیکز ۶۷، میامی هیت ۹۴ - کلیولند کاوالیرز ۸۷، شارلوت هورنتز ۱۲۰ - نیوجرسی نتز ۱۱۳، ایندیاناپیسرز ۱۲۰ - بوستون سلتیکز ۱۰۴، هیوستون راکتز ۱۲۰ - سیاتل سوپرسونیکز ۱۱۳، ساکرامنتو کینگز ۱۰۲ - لس آنجلس کلیپرز ۹۸ و لس آنجلس لیکرز ۱۱۷ - ونکوور گریزلیز ۱۰۲.

«آرسنال» پنج گل زد وامیدوار نشد!

دیروقت دوشنبه شب دریک بازی باقی مانده از هفته سی وچهارم لیگ برتر فوتبال انگلستان، ارسنال قهرمان دوره پیش ویمبلدون را ۱-۵ در هم کوبید تا شانس خود را برای تجدیدمقام قهرمانی اش حفظ کند.

البته آرسنال یک امتیاز کمتر از منچستریونایتد پیشاهنگ رقابتها دارد و یک بازی هم بیشتر از حریف انجام داده، اما با فرمی که در برابر ویمبلدون از خود ارائه داد، نباید ارسنال را در هفته های پایانی لیگ امسال بدون شانس دانست.

تیم ارسن ونگر فرانسوی در نیمه اول فقط یک گل توسط ری پارلور هافبک ملی پوش خود در دقیقه ۳۴ به ثمر رساند. اما در ۱۵ دقیقه آغازین نیمه دوم آتش کرد و چهار بار دیگر دروازه ی نیل سالیوان سنگربان ویمبلدون را فرو ریخت وبازی را قبضه کرد.

پاتریک ویه را فرانسوی که دقیقه ۴۹ با شوتی چکشی از پشت ۱۸ قدم نتیجه را ۰-۲ کرد و سپس بن تاچر مدافع بداقبال ویمبلدون در دقیقه ۵۶ ضربه سر کانو نیجریه یی را که به تیر دروازه خورد و بازگشت، به اشتباه به درون دروازه خودی منحرف کرد و بازی ۰-۳ به سود مردان ونگر شد.

برگ کمپ و کانو هم گل زدند

دنیس برگ کمپ هلندی در دقیقه ۵۷ با یک شوت پای راست گل چهارم را نیز زد و سرانجام کانو ۲۳ ساله هم سهم خود را با به ثمررساندن گل پنجم گرفت.

کارل کورت مهاجم ویمبلدون فقط یکی از این گلها را در دقیقه ۷۰ پاسخ گفت. هر چند اگر او و یارانش خوش اقبال نبودند، بیشتر از اینها از یاران تونی آدامز گل می خوردند.

با این همه ارنس ونگر در پایان بازی به دشواری کار تیمش در رقابت با منچستر یونایتد اشاره کرد و با قدرتمند خواندن حریف گفت: «ما اکنون با همان کارایی فصل پیش بازی می کنیم و اگر امسال صدرنشین نیستیم، بخاطر قوی تر شدن منچستر و پیشرفت آن نسبت به فصل پیش است و به واقع اکنون رقابت با این تیم بسیار سخت است».

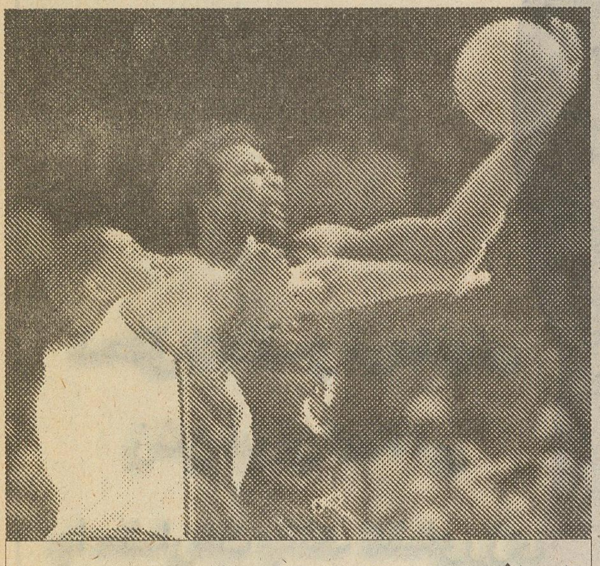

نرم افزار چند رسانه‌ای کامپیوتر
تهران قدیم
■ تاریخچه کامل تهران
■ تصاویر اماکن وخیابانهای تهران قدیم
■ توسعه تهران وشهرهای پیرامون آن
■ مطالب خواندنی وشنیدنی از تهران قدیم
■ ونگاهی به تهران امروز
شبکه گستر
تهران ۱۵۵۶۸
سید خندان
سهروردی شمالی
ساختمان ۱۰
تلفن ۸۷۵۷۹۸۹
دورنگار ۸۷۵۷۹۸۸
جهت سفارش تهران قدیم مبلغ ۶۵۰۰۰ ریال به حساب ۲۲۱۱ بانک ملی شعبه پالیزی کد ۱۰۳۶ واریز و اصل فیش را به همراه آدرس پستی خود به این شرکت ارسال نمائید.
۱۰۶۷

امروز، همیشه

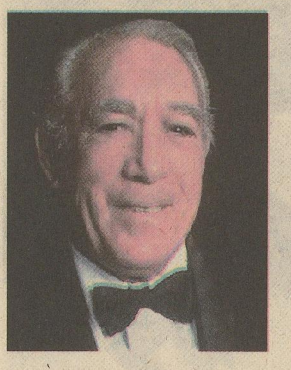

آنتونی کویین

حرفه: بازیگر
تاریخ تولد: ۲۱ آوریل ۱۹۱۶
محل تولد: چی هواهوا، مکزیک
دوران فعالیت: از ۱۹۳۶ تاکنون

امروز هشتاد و سومین زادروز این بازیگر ایرلندی - مکزیکی است. کویین در مکزیک به دنیا آمد اما در امریکا بزرگ شد. به دلیل تنوع ملیت نقش هایی که او ایفاگر آن بوده است، بسیاری از تماشاگران را در تشخیص اصلیت و نژاد او دودل می کند؛ جنگجوی سرخپوست، شورشی مکزیکی، سردار عرب، معرکه گیر ایتالیایی، نقاش فرانسوی، ملاک تگزاسی و زوربای یونانی همه در میان نقش های متفاوت او جای دارند. کویین پیش از آنکه در ۱۹۳۶ به سینماراه یابد، به بازیگری در تئاتر می پرداخت.

فعالیت سینمایی او در دهه چهل بی رونق بود و بیشتر در نقش های مکمل یا کوتاه و گذری (معمولاً به عنوان یک خارجی بدذات یا سرخپوست خونخوار) ظاهر می شد.

حتی ازدواج او با دختر سیسیل ب دومیل در ۱۹۳۷ پدرشوهر قدرتمندش را وادار نکرد تا به او کمک کند. پس از یک دوره بازیگری در تئاترهای برادوی (از جمله ایفای نقش استنلی کوالسکی در «تراموایی به نام هوس» جایگاه هنری کویین ترقی یافت. او بازی در نقش اصلی فیلم هایی راآغاز کرد که شخصیت آشنای او را به عنوان یک چهره مردانه، خشن و قدرتمند شکل داد. کویین ۲ بار برای فیلم های «زنده باد زاپاتا» و «شهوت زندگی» (که در آن نقش پل گوگن را بازی کرد) برنده جایزه اسکار بهترین بازیگن مکمل شد. همچنین در ۱۹۵۷ برای فیلم «باد وحشی است» نامزد جایزه اسکار بهترین بازیگر مرد شد (افتخاری که یک بار دیگر و ۷ سال بعد با «زوربای یونانی» تکرار شد) او در ۱۹۵۸ «دزد دریایی» (بوکانیر) را کارگردانی کرد که فیلمی ناموفق بود. بیشتر کارهای کویین در دهه پنجاه شامل فیلم هایی است که در اروپا تولید شده اند و قابل توجه ترین آن ها «جاده» (۱۹۵۴ - فدریکو فللینی) است. کویین در دو دهه پنجاه و شصت به موفقیت های پیاپی در عالم بازیگری دست یافت. او اوایل دهه هفتاد در مجموعه تلویزیونی «مردی در شهر» ظاهر شد. آنتونی کویین زندگی نامه خود را در سال ۱۹۷۲ با عنوان «گناه اولیه» نوشت.

برگمن: کتاب در سوئد، عتیقه می‌شود

«اینگمار برگمن» فیلمساز سوئدی از دولت این کشور به خاطر افزایش نرخ مالیات چاپ کتاب انتقاد کرد و خواستار کاهش آن شد.

به گزارش رویتر از استکهلم، برگمن در مطلبی که در شماره روز یکشنبه روزنامه «داگنز نیهتر» سوئد به چاپ رسیده، عنوان کرده است که افزایش ۲۵ درصدی نرخ مالیات بر چاپ کتاب، بالاترین رقم در نوع خود در سطح جهان است.

این فیلمساز برجسته در مطلب منتشره خود، با لحنی کنایه‌آمیز آن را با کالاهایی مانند ظروف عتیقه در منازل قابل مقایسه دانسته و عنوان کرده است که بهای سنگین کتاب باعث شده است خانواده ها آن را به عنوان یک شیء باارزش و غالباً برای هدیه دادن خریداری کنند.

این سینماگر ۸۰ ساله پیش از این نیز از بالا بودن نرخ مالیات در کشورش انتقاد کرده بود و حتی در سال ۱۹۷۶ به اتهام فرار مالیاتی بازداشت شد.

آمریکا: فیلم های جنگی دیدنی نیست

ایالات متحده آمریکا اجازه پخش فیلم ویدیوئی بمباران ناتو که گفته می شود مسئول کشته شدن شمار زیادی از کاروان غیرنظامیان کوزوو بوده است را نمی دهد.

روزنامه واشنگتن تایمز در شماره روز دوشنبه خود با اعلام این مطلب نوشت: سخنگوی ناتو قصد داشت این فیلم ویدیو را در کنفرانس خبری روز جمعه به تماشای خبرنگاران بگذارد که آمریکایی ها از کار او ممانعت کردند.

«واشنگتن تایمز» افزود که دلیل این اقدام آمریکایی ها، معلوم نشد اما افسران ناتو مشکوک هستند که این فیلم ممکن است در مورد گزارش هایی که مقام های آمریکایی در مورد این حملات در اختیار مطبوعات قرار داده اند، تردید ایجاد نماید.

برنده پولیتزر از CNN قهر کرد

«پیتر آرنت» گزارشگر مشهور C.N.N و برنده جایزه پولیتزر پس از هیجده سال همکاری با این شبکه تلویزیونی، کار با یکی از بزرگترین غول های خبری جهان را ترک کرد.

به گزارش آسوشیتدپرس پیتر آرنت درپی پخش گزارشی در مورد استفاده ارتش آمریکا از سلاح های شیمیایی در جنگ ویتنام در تلویزیون C.N.N که به دست او تهیه شده بود و جنجال های فراوان در آمریکا برانگیخت با مسئولان این شبکه تلویزیونی دچار اختلاف شد و سرانجام از روز دوشنبه کار در C.N.N را رها کرد.

پخش گزارش آرنت از C.N.N. حتی باعث تشکیل پرونده ای در اف بی آی در مورد این موضوع شد. در اثر پخش این گزارش دو تن از تهیه کنندگان این گزارش از سوی مسئولان این شبکه تلویزیونی جریمه و بقیه عوامل آن نیز اخراج شدند. پس از پخش گزارش مزبور «پیترآرنت» تنها یک بار در روز دوازدهم آذر سال گذشته بر صفحه تلویزیون ظاهر شد و گزارشی در مورد الجزایر ارائه داد.

پیتر آرنت که گزارش هایی مشهور و جنجالی در مورد بوسنی و یوگسلاوی در کارنامه درخشان فعالیت رسانه ای خود دارد از سوی مسئولان C.N.N مجبور به رها کردن کار خود نشد. وی دلیل عمده خروج خود از این شبکه خبری را در مصاحبه ای با روزنامه نیویورک تایمز این موضوع عنوان کرد که مسئولان شبکه از اعزام او به کوزوو برای تهیه گزارش خودداری کرده بودند.

پیتر آرنت در سال ۱۹۶۶ به خاطر تهیه گزارش بسیار موفقی در مورد ویتنام برای خبرگزاری آسوشیتدپرس برنده جایزه پولیتزر شد. وی از سال ۱۹۸۱ همکاری با C.N.N را آغاز کرد.

سرود هندوها برترین فیلم تونس

جایزه نخست چهارمین جشنواره بین المللی فیلم های کوتاه تونس به فیلم «قطار ساعت ۱۸» ساخته «کمیلا عبدو دخرا» کارگردان مصری تعلق گرفت.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از تونس این جایزه یکشنبه شب در مراسم اختتامیه این جشنواره به این کارگردان اهدا شد.

در این جشنواره همچنین جایزه پایان نامه سینمایی به «والتر فیستله» و «اشتفان اشنایدر» دو دانشجوی آلمانی به خاطر فیلم «و حالا سلام» تعلق گرفت.

جایزه بهترین فیلم به «متیکلال، پسر زمین» ساخته «الیزابت لووروآ» کارگردان زن فرانسوی تعلق گرفت. این فیلم در مورد یکی از سرودهای مذهبی هندوها است.

جایزه ویژه این جشنواره به فیلم «آوریل» ساخته «راجا آماری» کارگردان جوان تونسی تعلق گرفت.

در این جشنواره که از ۱۴ تا ۱۸ آوریل (۲۵ تا ۳۰ فروردین) برگزار شده بود، ۳۰ فیلم از کشورهای اروپایی، عربی و آفریقایی شرکت داشتند. همچنین سینماگران ۱۲ کشور اروپایی میهمانان رسمی این جشنواره بودند.

همسرایی برای صیاد شیرازی

بنیاد حفظ آثار و ارزشهای دفاع مقدس به منظور ارج نهادن به خدمات صادقانه و ایثارگریهای شهید امیر سپهبد علی صیاد شیرازی همایش شعری را همزمان با سالروز آزادی خرمشهر و چهلم آن شهید برگزار می کند.

اجرای سرودهای حماسی توسط دسته های موزیک نیروهای سه گانه ارتش، نمایشگاه عکس، پوستر، کتاب و پخش آهنگ های مختلف در موضوع جنگ هشت ساله از برنامه های جنبی این همایش خواهد بود.

مسجد وکیل میزبان شبیه خوانان است

اولین سوگواره تعزیه ایران با حضور شبیه خوانان استانهای اصفهان، یزد، بوشهر، قزوین، کاشان و فارس در شیراز برگزار می شود.

جلیل سازگارنژاد مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس با اعلام این خبر در جمع خبرنگاران گفت: مسجد وکیل شیراز از ۲۵ تا ۳۱ اردیبهشت ماه میزبان گروههای شبیه خوان و محل برگزاری این سوگواره خواهد بود.

سلسله سخنرانی هایی با موضوع تعزیه ایران و اسلام، نمایشگاهی از ادوات تعزیه و تجلیل از تعزیه پژوهان و پیشکسوتان تعزیه از دیگر برنامه های حاشیه ای این سوگواره خواهد بود.

پیام وزیر به شاعران سیستانی

کنگره بزرگ شبهای شعر سیستان با عنوان «دری به خانه نیمروز» روز دوشنبه با پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دانشکده کشاورزی زابل گشایش یافت.

به گزارش ایرنا، در پیام دکتر عطاا... مهاجرانی به این کنگره برگزاری شبهای شعر فرصت مغتنمی دانسته شده که شاعران را در راستای خلاقیت هایشان به پیش خواهد برد.

۳.۲.۱ ... پرسش

سینما در این هفته

گفت و گوبا غلامرضا موسوی

رسالت فرهنگی تلویزیون و رفتارهای کاسبکارانه

هفته پیش به اختلاف نظر دست اندر کاران صنعت سینما و تلویزیون اشاره کردیم. همچنین یادآور شدیم که ناهماهنگی میان گردانندگان این دو رسانه، به منافع و اهداف هر دو (بویژه سینما که مبتنی بر اقتصاد بخش خصوصی است) لطمه می زند.

این هفته با غلامرضا موسوی تهیه کننده فیلم و سردبیر هفته نامه سینما گفتگو کردیم. او که در سال های اخیر مسئولیت مجامع صنفی تهیه کنندگان (مجمع تولید و توزیع سابق و اتحادیه فعلی) را برعهده داشته است درباره سابقه اختلاف میان تولید کنندگان فیلم و مدیران تأمین برنامه تلویزیون می گوید

- بدیهی ترین اختلاف، اختلاف بین خریدار و فروشنده است. تهیه کننده سینمای ایران فروشنده امتیاز پخش فیلم به تلویزیون است، و تلویزیون به عنوان خریدار تلاش می کند تا بدون در نظر گرفتن نقش فرهنگی خود، بر مبنای انحصار موجود، فیلم برای پخش خریداری کند. و متاسفانه باید اضافه کنم، که این اختلاف، سابقه ای بس طولانی دارد. همکاران قدیمی می گویند تلویزیون ایران از سالها پیش از انقلاب با سینمای وقت کشورمان، عناد داشت که ظاهراً بخشی از آن، به تلویزیون جمهوری اسلامی نیز ارث رسیده است!

به هر حال، تهیه کنندگان سینمای ایران با انحصاری «دولتی» به نام تلویزیون رودررو هستند. تلویزیون سعی می کند، از انحصار موجود استفاده کند، که به گمان من این استفاده فقط از نگاه صرف اقتصادی قابل توجیه است، اما از دیدگاه سازمانی که مدعی رسالت فرهنگی است و چنین داعیه ای دارد (در اساسنامه اش هم ذکر شده) چنین رفتار «کاسبکارانه ای» قابل توجیه نیست. البته موضوع مشکلات بین سینمای ایران و تلویزیون، صرفاً به خرید و فروش فیلم سینمایی ختم نمی شود. از جمله مشکلات موجود وضعیت پخش آگهی های سینمایی از تلویزیون است که این مهم نیز باید مورد توجه قرار بگیرد.

نکته قابل توجه این است که دکتر لاریجانی به خاطر مسئولیتی که در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی داشته اند، به وضعیت سینمای ایران، بخوبی واقفند. یادم هست در دیداری که همراه با همکاران شورای مرکزی صنف با ایشان هنگام وزارتشان داشتیم، به عنوان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تاکید داشتند که به همکارانمان بسپاریم فیلم های سینمایی را زیر شش میلیون تومان ارائه نکنند. که صد البته توصیه ای بسیار کارشناسانه بود. اما، بعد از مسئولیت ایشان در تلویزیون، سفارش خودشان، توسط همکاران فعلی خودشان عمل نمی شود. آن هم در شرایطی که بهای یک ثانیه آگهی برای فیلم ایرانی تقریباً شصت برابر شده است و قاعدتاً باید رابطه تنگاتنگی بین افزایش بهای آگهی و قیمت خرید فیلم ایرانی وجود داشته باشد، که متاسفانه ندارد.

● به نظر می رسد که فیلم ایرانی، از مطلوب ترین و پربیننده ترین برنامه های تلویزیونی است، اما عدم حمایت تلویزیون، در نهایت ممکن است به تولید فیلم ایرانی لطمه وارد کند، آیامسئولان تلویزیون به این نکته توجه ندارند؟

- گفتم، متاسفانه اغلب نگاه مسئولان رده دو به پایین سازمان، نگاهی اگر نگویم کاسبکارانه، نگاهی صرفاً اقتصادی است. البته در دیداری که با ریاست سازمان (دکتر لاریجانی) داشته ایم، ایشان نسبت به حل مشکلات سینمای ایران یعنی موضوع خرید فیلم به شکلی که برای تهیه کننده، اقتصادی باشد (و هم رفع معضل آگهی در تلویزیون و تخفیف های لازم و...) نگاه مثبتی داشته و دستوراتی داده اند، اما ظاهراً مسئولان رده بعدی و بعدی چندان علاقه ای به بررسی موضوع و اجرای نظرات ریاست سازمان ندارند.

● آیا نمایش مستمر فیلم های روز خارجی در ایام نوروز، از پنج شبکه سیما بر وضعیت نمایش تولیدات سینمایی ایرانی تأثیر نمی گذارد؟ اتحادیه تهیه کنندگان در این مورد چه راهکارهایی را می تواند توصیه کند؟

- طبیعتاً وقتی تلویزیون برنامه های جذاب پخش کند، مردم ترجیح می دهند، از طریق جام جهان نمای وطنی سرگرم شوند. اینکه اتحادیه تهیه کنندگان، برای این مهم چه کاری می تواند، بکند... همان کاری را که دیگر کشورهای جهان علیرغم داشتن دهها کانال ماهواره ای، کابلی و... انجام داده اند. برای رسیدن به این مهم، چند کار باید به طور هماهنگ انجام شود: فیلم ها جذاب باشند و فیلم جذاب تولید شود، فیلم سینمائی با فیلم تلویزیونی تفاوت داشته باشد، سالن سینما، برای تماشاگر جذاب شود، یعنی نور، صدا و.... به سمت کیفیت سمت و سو پیدا کند. در چنین شکلی نباید، نگران پخش فیلم سینمائی یا برنامه های جذاب از تلویزیون بود. چرا که می دانیم، مردم ترجیح می دهند، فیلم سینمائی را در داخل سالن سینما، با پرده بزرگ و صدای خوب ببینند. همکاران من سال گذشته با اکران بیش از ده فیلم که هر یک بیش از یکصد میلیون تومان فقط در تهران فروش داشت، نشان دادند که بر حرفه خود، اشراف کافی و وافی دارند. اما در این میان باید به مشکلاتشان رسیدگی کرد. سینمای ایران نشان داده است که توان فرهنگی و اقتصادی لازم را دارد، اما نیاز به حمایتهائی دارد که در تمام کشورهای جهان برای حمایت از فعالیت های فرهنگی معمول است. ما به عنوان کشوری که داعیه انقلاب فرهنگی را داشته و داریم، طبیعتاً انتظار بیشتری برای این حمایت ها داریم، اما متاسفانه دامنه این حمایت ها - مثل حمایت های تلویزیون - بیشتر در حد شعار باقی می ماند. یا مشکلات مالیاتی که بدلیل عدم توجه وزارت اقتصاد و دارائی و نگاه واقع بینانه، مشکل دیگری است که در صورت عدم حل آن، به توقف تولید فیلم سینمائی خواهد انجامید. به هر حال، ضمن حل و فصل مشکلات تولید کنندگان سینمای ایران، باید به سمت ساخت سالن سینما نیز حرکت کرد و... بگذریم، چون این مسائل خود، حدیث دیگری است.

طرح ایران
بانک کشاورزی

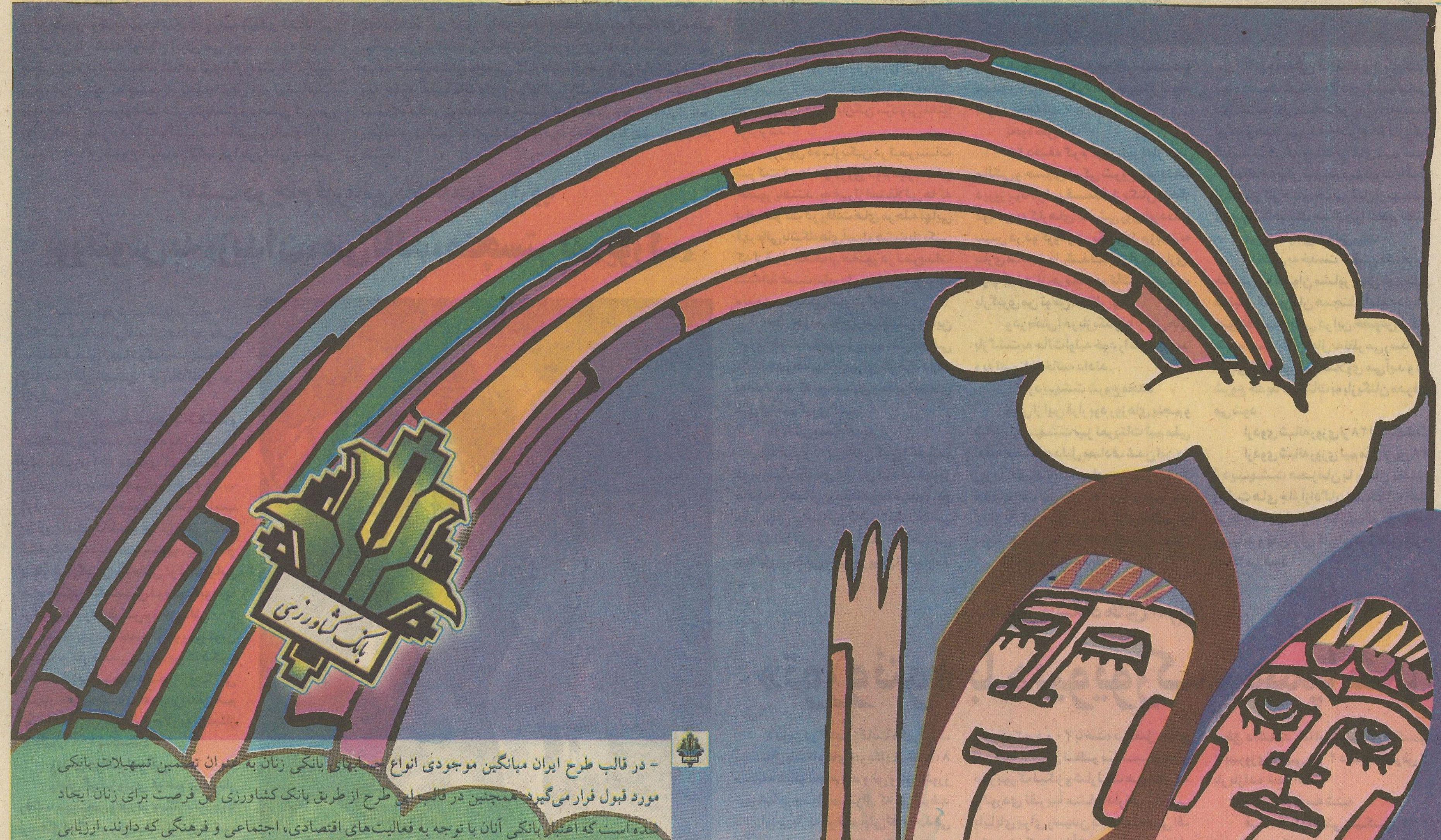

- در قالب طرح ایران میانگین موجودی انواع حسابهای بانکی زنان به عنوان تضمین تسهیلات بانکی مورد قبول قرار می‌گیرد. همچنین در قالب این طرح از طریق بانک کشاورزی این فرصت برای زنان ایجاد شده است که اعتبار بانکی آنان با توجه به فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که دارند، ارزیابی شود و به عنوان پشتوانه برای تضمین انواع وامهایشان قرارگیرد.

- بانک کشاورزی علاوه بر مجموعهٔ خدمات بانکی که در قالب طرح ایران به زنان ارائه می‌کند، حسابی را به نام قرض‌الحسنه ویژه زنان اختصاص داده است تا زنان با مشارکت در این حساب و از محل منابع مالی قرض‌الحسنه‌ای که به وسیله خودشان تجهیز می‌شود، وامهایی را برای کمک هزینه تأمین جهیزیه، کمک هزینه تحصیلی دانشگاه و خود اشتغالی خود و فرزندانشان دریافت کنند. میزان وام قرض‌الحسنه دریافتی زنان با توجه به مدت سپرده‌گذاری از ۱ تا ۳ برابر میانگین موجودی روزشمارشان در حساب قرض‌الحسنه ویژه زنان است.

با توجه به موارد فوق بانک کشاورزی از ۱۵ اردیبهشت ماه سالجاری و از طریق ۱۶۰۰ شعبه خود در سراسر کشور و با استفاده از سیستم‌های کامپیوتری و وسایل مکانیزه ارتباط بین شعب در قالب طرح ایران فصل جدیدی از ارائه خدمات بانکی به زنان را آغاز می‌کند.

این فرصت را مغتنم شمرده و از تمامی تشکل‌های دولتی و غیردولتی زنان درخواست می‌کنیم که از طریق طرح ایران پیوند خود را با بانک کشاورزی محکم‌ترکنند. امکانات بانک کشاورزی و نزدیک به ۶۶ سال سابقه اعتباررسانی به تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات در بخش کشاورزی و حضور فعال در ارائه خدمات بانکی پشتوانه ارزشمندی است که می‌تواند در خدمت تشکل‌های زنان قرارگیرد و در مجموعه‌ای از همکاری‌های مشترک، از تحمیل هزینه‌های سنگین ایجاد سازمانهای موازی برای ارائه خدمات به زنان جلوگیری کند.

- زنان با داشتن انواع حسابهای بانکی شامل قرض‌الحسنه پس‌انداز و جاری، سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه مدت، کوتاه‌مدت ویژه، سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت و حساب قرض‌الحسنه ویژه زنان و با تمرکز عملیات بانکی خود در بانک کشاورزی مشمول استفاده از امکانات این طرح خواهند شد.

- تشکل‌های تعاونی زنان با مشارکت در طرح ایران می‌توانند با امکانات بیشتری از خدمات بانک کشاورزی استفاده کنند. قبول تضمین مدیران زن در تشکل‌های تعاونی زنان برای استفاده از تسهیلات بانک کشاورزی، معافیت از پرداخت کارمزد حوالجات بین شعب بانک کشاورزی، استفاده از حداکثر مبالغ تسهیلات پیش‌بینی شده در مقررات جاری بانک برای فعالیت‌های تجاری، تولیدی و خدماتی این تشکل‌ها و... از جمله این امکانات است.

تحقق اهداف و آرمانهای
زنان ایران اسلامی
با مشارکت بانک کشاورزی
۱۵ اردیبهشت
از طریق ۱۶۰۰ شعبه

1131 آتلیه نشاط